

31/297

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జనవరి నెల 6-వ తేది గురువారము } No. 234
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ తృతీయ. } సంచిక ౨౩౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటచే శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి శివమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్ట్ బొంబాయి.

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరు నందు
9-12-1926 తేదినుండి 9-1-1927 తేదివరకు ప్రతిదినము

మధుర ఒరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీ వారు
ర్పు 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేసినట్టి.

దశావతారము ను ప్రదర్శింతురు

పగటిపాటకములు:—సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములందు సాయంత్రము 5 గం-30 నిమిషములకు ప్రారంభించబడును
రాత్రిపాటకము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభించబడును.
టిక్కెట్ల ధరవివరములు:—ర్పు 3, 2, 1 అణాలు 8 మాత్రమే
ముఖ్యగమనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి ర్పు 0-8-0 చొప్పున అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వుచేయబడును.
3257 ఎస్. ఎం. సచ్చిదానందస్వల్లె, ప్రొప్రైటరు.

కుదుర్పట్టకంట్ ఆటంకపరచుట మేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

జి. ప్రియందుంచుకొనుడు 594
ప్రతిదినము తాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 1-2 ను నేనించు
చుండిన జీర్ణశక్తిని క్రమపరచి గాలి, నీళ్లచెడుపును అంటునీయక కాపాడును. అనుపానపత్రము మేరకు ఇచ్చుట
వలన పిల్లలపడికము, దగ్గుప్రక్కలఈడ్చు, అజీర్ణము, అజీర్ణభేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లెంజా, కడు
పుబ్బరము, బలహీనత, పెద్దగారిదగ్గు, జలుబు, అగ్నిగూండవ్యము, మలబద్ధము, అశీర్తిచే గలుగుకడుపునొప్పి, శీత
వాతమువల్ల గలుగుసంధివాతము మొదలగువ్యాధులకు సిద్ధామృతము. శాశ్వతమున కస్తూరికిబదులు దీనిని వాడవచ్చు
ను. సంతీవిసమానమైనద. వ్యాయామము లేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవృద్ధకారి. 250-300 మాత్రలుగల సీసా
1 కి పోస్టుఖర్చుతో 0-8-0, 6 కి ర్పు 1-8-0, 12 కి ర్పు 2-18-0, 25 కి ర్పు 5-3-0. రిజిస్టరుచేయబడిన మా
త్రకగరుతును గమనించితీసిన మోసముండదు. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

పాళ్ళపు వెంకటాచలపండితులు ప్రొవైటరు.
శ్రీ సీతారాఘవవెద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసులో నెం 6, బంబయ్ వీధిలో నున్న మ్యాంకం పెసేవారివద్ద దొరకును.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—
Imperial Telegraph Collage, Delhi

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము చరకచికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2; భస్మప్రకాశిక రు. 1
2046 డాక్టరు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

3 అభుక భస్తము వెల రు. 1-కి రు. 5-0-0

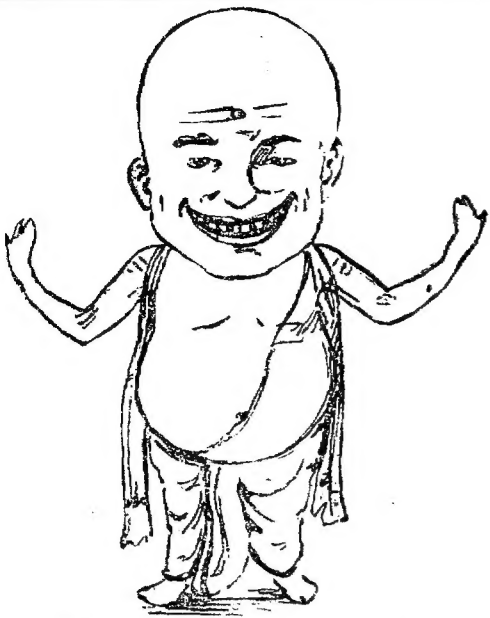
శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడి
నది, బహుముఖము. వేడి, దగ్గు, క్షయ, పిట్టనబోగొట్టును
కఢమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంప
బడును. అశేషులు వాడి మెచ్చినారు. కేలూగు ఉచితము
2125 అర్చనసాయనశాల ముక్త్యాల, కృష్ణా.

శ్రీ కష్టావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండి సుహృద్భారత పారిచం
శములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా ముద్ర
లేని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు
నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. ప్రాత్రములల్లె
మృద్రంపించును. 350 పుటలకుఁ దక్కువగాకుండఁ, జక్కని
చైతుష్యముచేయించి 3 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందావారు
లకు వీషిగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు మోస
లుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు నిధముగా
నున్నవి. 2204

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

ఆంధ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, బెజవాడ.

తోమోమోమో

(ఆంధ్ర పత్రికకు ప్రత్యేకం)

చిన్న పట్నం

ఒకడు—ఏమారు?
ఇంకొకడు—నాది చెప్పవట్నం.
ఒకడు—చెప్పవట్నం నీదా?

అనుమానం

మధ్య—నేను ఏమి ఎత్తుకొనిపోయానని మీకు అనుమానం?

పోలీసు కాన్స్టేబిలు—గుట్టము, బండి.
మధ్య—అయితే, నన్ను సర్పిచెయ్యండి.

చెమట

ఒకడు—చెమట ఒడిస్తే నేగాని జీవనంగడవని రోజులు వస్తే, నీవు ఎట్లా బతుకుతావు?
సోమరి—విశేషకట్ట లమృత్యుకొని.

కోర్కె

భర్త—నీకు కోర్కెబొమ్మ తెస్తామని, పార్కు-ఫెయరం తా వెలికాను, దొరక లేదు.

భార్య—పోనిలండి ఇంట్లో మీరున్నారగా.

లాభం

ఎల్లయ్య—మీవల్ల నాకెంతో లాభం గలిగింది.
డాక్టరు—మీకు ఎప్పుడూ మందిచ్చినట్టు జ్ఞాపకం లేదే.

ఎల్లయ్య—నేను మందు పుచ్చుకోలేదు. మామేనమామ మందుపుచ్చుకొని వచ్చిపోయానాడు. ఆయన ఆస్తి నాకు వచ్చింది.

రంగు

ఎల్లయ్య—రంగుకు తెగినట్టుగా బట్టలు కట్టుకోవాలి. నల్ల వెంట్రుకులున్నవాళ్లు నల్ల బట్టలును, తెల్ల వెంట్రుకులున్నవాళ్లు తెల్ల బట్టలును కట్టుకుంటే చూసుంటుంది.

పుల్లయ్య—బట్ట తలనాళ్ళో?

పొరుగు

ఒకడు—మీసొరుగున కాపురమున్న వాళ్లు ఎటువంటి వాళ్ళు?

ఇంకొకడు—ఇంకా తెలియలేదు. ఇవ్వాలి సాయం త్రము వెళ్లి పదిరూపాయిలు బదులకుగతాను. ఎటువంటి వాళ్ళో అప్పుడు తెలుస్తుంది.

నిజం

వకీలు—నీ తరపున వాదించడానికి నాకు నిజం అంతా తెలియాలి అంతా చెప్పవా?

దొంగ—చెప్పానుగాని, డబ్బు ఎక్కడదాచిపెట్టానో చెప్పలేదండి.

జ్ఞాపకం

రామయ్య—నాజ్ఞాపకశక్తి క్రమక్రమంగా తగ్గిపోతున్నది. ఇవ్వాలి ఏం చేసానో, లేపటికి జ్ఞాపకం ఉండటంలేదు. సోమయ్య—అయితే, పదిరూపాయిలు బదులియ్యి.

బ్రాడ్యే

ఒకడు—ఈపూర్వో బ్రాడ్యే ఏదండీ?
ఇంకొకడు—మీరు నిలుచున్నదే.
ఒకడు—అందుకనే తెలియలేదు.

అన్నం

సోమయ్య—రామయ్య అన్నంతిన్నాడా, లేదా?
నాకరు—నాకు తెలియదండి.
సోమయ్య—అయితే కనుక్కో.
నాకరు—కనుక్కుంటే తనకు జ్ఞాపకం లేదన్నాడండి.

కుక్క

బాలుడు—అకుక్కపిల్లను నేను తెచ్చుకుంటే ఏం జరుగుతుంద?
తండ్రి—నిన్ను కొట్టో బెట్టుతారు.
బాలుడు—నేను లేనపుడు కుక్కను నువ్వు అన్నం పెడుతావుండు.

అల్లరి

సొరుగింటి పిల్లవాడు అల్లరిచేస్తుండెను. పుల్లయ్యకు పట్టరాని కోపం వచ్చెను.
పుల్లయ్య (కోపంతో)—వారంరోజులు నేను మీనాన్న నయితే, నీకు బుద్ధి వచ్చేటట్టు చేస్తాను.
పిల్లవాడు—ఈసంగతి అమ్మతో చెప్పతానలండి.

బీదరికం

జయిలు చూపరిం టెండెంటు—నీవు బీదరికంవల్ల ఖయిదులో బంధానుకుంటాను.
ఖయిదీ—లేదండీ. నన్ను రూపాయలు చేస్తుంటే పట్టుకొన్నారండి.

ఈల

ఒకడు—మీబంట్లోతు ఎప్పుడూ ఈల వేస్తుంటాడు. మీకు కోపంరాదా?
ఇంకొకడు—రాదు. ఎందుకంటే, వాడు ఎక్కడ ఉన్నాడో తెలుస్తుంటుంది.

రోగం

డాక్టరు—నీకు అబ్జర్వేరోగం. రోజూ కొంచెం శరీర పరిశ్రమ చేస్తుంటే, రోగం నివృత్తిస్తుంది. నీకేం పని?
రోగి—పగటిపూట రయిలు స్టేషనులో సామాను మోస్తానండి.
డాక్టరు—ఇకమీద రాత్రిపూట మోస్తా మోయి.

కోరిక

ఇనస్సెక్టరు బాలురను పరీక్ష చేసి సంతోషం ఇట్లా తెలిపెను.
ఇనస్సెక్టరు—నేను మళ్ళీ పిల్లవాడినై చదువుతే ఎంత బాగుండునో అని తోస్తుంది. ఎందుకో తెలసందా?
బాలుడు—మీరు చదివినంతో మరిచిపోయినారు కాబట్టి.

సంసారం

భార్య—మీరు భరింపలేని ఖర్చును ఎన్నడూ చెయ్యకండి. ఈకరువుకాలంలో జీవనంగడవడం కష్టం.
భర్త—అయితే, యీసంసారాన్ని వదులుకుంటాను.

నీళ్లు

ఉపన్యాసకుడు—నీళ్లుకాని తాగడం చాలా మంచిది. సజ్జీవము—అవునండీ. తమ అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నానండీ.
ఉపన్యాసకుడు—నేను ధన్యును. తమరు డాక్టరు గారు కాబోలును.

సజ్జీవము—కానండి. నేను కట్టెలమ్ముతానండి.

మురికి

టీచరు—ఇట్లాంటి మురికిగుడ్డలు కట్టుకు బళ్ళోకి రావడం మంచిదేనా? నేనే అట్లా వచ్చాననుకో, నీవు ఏమంటావు?
విద్యార్థి—నేను మర్యాదగా మాట్లాడకుండావుంటానండి.

ఇల్లు

ఒకడు—ఈఇల్లు బాగానే వుందిగాని, ఇంత చిన్న గదులున్నవేమి?
ఇంకొకడు—దొంగలకు చోటు లేకుండా వుండడానికి.

మాత్రలు

వైద్యుడు—ఈమాత్రలను అన్నంతిన్నతరువాత వేసుకోకోగి—అయితే అన్నం ఎవరు పెట్టుతారండి?

మందులు

ఒకడు—డాక్టరుగారూ, ఈమందులు ఎనరినయినా బతికి పూ అండి.
వైద్యుడు—ఇరవై ఏళ్ల బట్టి నలుగురు మందులఅంగడి వాళ్లను బతికిస్తున్నవి.

ఆరోగ్యం

ఎల్లయ్య—ఈగ్రామం ఆరోగ్యమయినదేనా అండి?
పుల్లయ్య—అవునండి. నేను ఇక్కడకు వచ్చినపుడు, మాట్లాడలేక పోయానాను. తలమీద ఒకపెంట్రికయినా లేదు. నేను నడవలేకపోయానాను. నన్ను ఎవర

యినా పైకి లేవదీయవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు చూడండి నేను ఎట్లావున్నానో?

ఎల్లయ్య—మీరు చెప్పినసంగతులవల్ల నాకు ధైర్యం చిక్కింది. ఇక్కడవుండి మందుపుచ్చుకొంటాను. మీరు ఇక్కడకువచ్చి ఎన్నాళ్ళయింది?

పుల్లయ్య—నేను ఇక్కడనే పుట్టానండి.

నౌకరు

యజమాని—నెలరోజులకిండు వచ్చినవాడేనా,నీవు? నాకరు—అవునండి.

యజమాని—నీకంటే పెద్దవాడు పూవలెనని అప్పుడు చెప్పలేదా? మళ్ళీ ఎందుకు వచ్చావు?
నాకరు—అప్పటికంటే నేను ఇప్పుడు పెద్దవాడినయినానండి. అందుచేతనే మళ్ళీవచ్చానండి.

విధి

ఆంగ్లేయుడు—ఇంగ్లండులో ప్రతివాడు తనవిధిని తాను నెరవేర్చవలెనని నెల్లను బోధించాడు. మీలో అట్లా చెప్పినవారెవరయినా ఉన్నారా?
భారతీయుడు—మావాళ్లు సోమరిపోతులుగారు. అందుచేత ఇట్టి హెచ్చరిక లవసరములేదు.

విచిత్రం

ఒకడు—నిన్నటిదినం పాపయ్య విచిత్రంగా ఉన్నాడు. ఒకచేతిలో కత్తివుంది. ముఖంతో నురుగులు కట్టుతున్నయి.

ఇంకొకడు—పాపయ్యకు అంతకోపం ఎందుకువచ్చింది అప్పుడు ఏంచేస్తున్నాడు?
ఒకడు—క్షుద్రం చేసుకోపోతున్నాడు.

రైలుబండి

రైలుబండిలో కూర్చుని,పిచ్చయ్య గొలుసు లాగెను. బండి వెంటనే ఆగిపోయెను.

గాడ్డు—గొలుసు లాగింది ఎవరు?

పిచ్చయ్య—నేనేనండి.

గాడ్డు—ఏమి అవసరము లేనిదే,ఎందుకు లాగావు?

పిచ్చయ్య—దుర్ఘప్రయాణం చెయ్యకముందు, గొలుసు సరిగా పనిచేస్తుందో లేదో కనుక్కోవడం మంచిదని, లాగానండి.

నాటకం

వెత్తయ్య—రామదాసునాటకం ఎట్లా వుందండి?
పిచ్చయ్య—“పదభేదద్రాదికి పాపిష్టిఘటమా” అనే పాట పాడేటప్పటికి, నాటకంహాలులోనుంచి ఒక్కడొక్కడే లేచి బయటకుపోవడం మొదలుపెట్టాడు.

పురుగులు

నీళ్లలో ఎన్నో పురుగు లుండుననినీ, నీళ్లుకాచితాగి లే మంచిదనినీ, టీచరు పాఠంలో చెప్పెను.

విద్యార్థి—అందుకనే కాబోలునండి, నీళ్లు కాస్తుంటే చుంయివని శబ్దం వస్తుంది.

టీచరు—ఆశేబ్దం ఎందుకు వస్తుందంటావు?

విద్యార్థి—పురుగులు వచ్చిపోతూ ఏడుస్తవి.

నవ్వు

ఒకడు—కోర్టుబంట్లోతులకు ఏమీ ఇయ్యకపోతే, కోపంగా ఉంటారు. నీవు వచ్చేటప్పుడు,నవ్వి నా రేం?
ఇంకొకడు—నాళ్ల అరిచేతులు గోకాను.

గాంధీ దైవజుడు

భవిష్యత్తును గరించి ధర్మన్యాయంబగు 5 ప్రశ్నలు వ్రాసి పంపినయెడల సరియగు బదులు వ్రాసి పంపెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతకనకలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ 0-4-0. వి. పి. శిర్పులు 0-4-0 అవును. (2598)

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి.

వెలసరసము త్వరపడుడు గుణమధికము

చంద్ర చూడపాకము గాతుపుష్టికారి, శక్తివర్ధకము, గాతుసంబంధవ్యాధులకూ, త్రివ్యాధులకూ సంచీవిని. నేరు గ కి మాడురూపాయలు మాత్రము.

శ్రీ భధ్ర శాంకరీరసము—ఘోర

జ్వరములకు రామబాణము. శిశురోగములకు—సంచీవిని. వెల ౫౦ మాత్రల డబ్బింగ కి రూపాయి ౧. మానవ్ర సకలవిధ వ్యాధులకూ శాస్త్రసమృత్తమగు మందులు దొరుకును. త్వరలో వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదకలావిభూషణ విద్వాం కె. శేషశాస్త్రి ఎ.వి.ఎస్. ఆయుర్వేదకాలా, శృంగేరి, మైసూరుఇలాఖా.

భారత ఆర్థిక మహాసభ

కాశ్మీర ముస్లింలపై చర్య

కలకత్తా, జనవరి 5:— నేటిదినిము భారత ఆర్థిక మహాసభలో ప్రాధాన్యము గల ముస్లింలగు భారత ఆర్థిక సమస్యలగురించి ఒక వ్యాసమును చదివెరి. భారతదేశమున శిశువులలో మరణసంఖ్య అత్యధికముగ నున్నదనియు, పారిశ్రామిక నగరములందు జనసంఖ్య తగ్గి ఆరోగ్యవసతు లేర్పడినగాని ఈ మరణసంఖ్య తగ్గదనియు ముక్తిగారు చెప్పెరి. భారతదేశమున ఆరోగ్యసంరక్షణ ప్రధానమస్య యనియు, ఆరోగ్యము చెడని విధమున నగరములు వృద్ధి చెందవలయుననియు వారు చెప్పెరి.

ఈవిషయమై జరిగిన చర్చలయందు వంగరాష్ట్రపు కా సనభయందు కార్మికులప్రతినిధి యగు కె. సి. రాయచౌదరి గారు, ప్రతినగరమునందును కార్మికులకు వసతిగృహములను నిర్మించు విషయమై మునిసిపాలిటీవారు తగు ఏర్పాటులు చేయుట అవసరమని చెప్పెరి. అందు ముఖ్యముగ యంత్రాలయములుండఁజేయుననిపాలిటీ నగరము లీవిషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించుట అవసరమని వారు చెప్పెరి.

ఫిండ్లెపి రామగుర్రు ఈవిషయమై మాట్లాడుచు చెన్న పురియందలి బకింగహాము కర్మాటకు మిల్లులవారు కార్మికులకు తగు సౌకర్యములు కలుగజేసినని ప్రశంసించెరి. అహమదాబాదు మిల్లుల పనివారి విషయమై పాటుపడుచున్న శ్రమితి అన నూయాబాయి, శంకరలాయి బాంకరుగార్లు ప్రశంసించెరి. కార్మికులకు నిర్బంధముగ ప్రాథమికవిద్య గరువవలయు ననిరి.

సభ ముగియుట

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు ప్రతిరాష్ట్రమునందు ఆర్థికసమస్యలపై సర్వరచి ఆర్థికవిషయములందు ప్రజలు ఎక్కువ శ్రద్ధ పుచ్చుకొనునట్లు పనిచేయుట అవసరమని చెప్పెరి (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జనవరి 5:— సర్ సామ్యూలు హోదగారు కలకత్తా చేరుటకు హాకుమంజీ బహులుచేరి గాని తుపాను వలన తిరిగి హాకు చేరిరి. నేడుకలకత్తా చేరవలయు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

వర్తపాతము

విజ్ఞా, జనవరి 5:—కోరమాండలు తీరమున వర్షము పడి అస్సాము ఉత్తర బర్మాలో వర్షము సామాన్యముగ నున్నది.

మాచన:—బెలూచిస్తానమున స్వల్పముగ వర్షముండును (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జనవరి 5:— “ఇవాన్సు అను 24 ఏండ్ల వయసు గలిగిన బి. సి. యస్. ఉద్యోగి సిల్కారునందు నియమించబడిరి. ఆయనవచ్చి 23 వ తేదీ ఉదయమున చచ్చి పడి యుండెను. తుపాకి ప్రక్కనే యుండెను. ద్రోహముని ఎంచుటకు ఆధారములేవు.” అని ప్లేబ్యుయను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, జనవరి 5:—బొంబాయిరాష్ట్ర హద్దు కోట్లను సహజీలు జనవరి 24 వ తేదీన ప్రారంభమగును. పోలిదారులు 19 వ తేదీలోపుగ తెలుపుకొనవలెను. ఉత్తర దేశమువారిని 30 వ తేదీనగాని యాదనీయరు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

ఆఖిల భారత కాన్ఫ్రెస్ పరిశోధన మహాసభ

సర్ జగదీశ చంద్రబోసుగారు అధ్యక్షత వహించుట

లాహోరు, జనవరి 4:— లాహోరు నగర మున పంజాబు విశ్వవిద్యాలయపుభవనముఆఖిలభారతకాన్ఫ్రెస్ పరిశోధన మహాసభ పడునాల్గవసమావేశము నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను. పంజాబు గవర్నరు సర్ మాలాము హెయిలీగారు మహాసభా ప్రారంభ మహోత్సవము సలిపెరి. శ్రీయత సర్ జగదీశచంద్రబోసుగారుమహాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. బోసుగారి ఉపన్యాసము వినుటకై కాన్ఫ్రెస్ పరిశోధనవిషయములందు తానుహామి గలవారు రాష్ట్రపు ప్రముఖులు వేలకొలదిమంది మహాసభకు వచ్చియుండిరి.

సర్ మాలాము హెయిలీగారు ప్రారంభమహోత్సవమును జరుపుచు విశ్వవిద్యాలయ అధికమగుటవల్ల రాష్ట్రమునకు గౌరవము కలుగదనియు, విజ్ఞానసంపదయే రాష్ట్రగౌరవమును పెంపొందించుననియు, సర్ జగదీశ చంద్రబోసుగారి ఆగమనమువల్ల కాన్ఫ్రెస్పరిశోధనవిషయములందు రాష్ట్రమున నూతన యుగము ప్రారంభము కాగలదనియు గవర్నరుగారు చెప్పెరి.

సర్ జె. సి. బోసుగారు తన పరిశోధనఫలితములను వివరించి వృత్తములందును మానవులందును నుండు ప్రాణము ఒకటియే యని తాను నిర్ణయించివిధమున వివరించిరి.

లాహోరు, జనవరి 5:— నేటిదినిము కాన్ఫ్రెస్పరిశోధన మహాసభలో పలువురు కాన్ఫ్రెస్టాలు కాన్ఫ్రెస్విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములను చదివి చర్చ సలిపెరి.

నేటి దినము సాయంకాలము విశ్వవిద్యాలయభవనమున కాన్ఫ్రెస్పరిశోధనమహాసభా ప్రతినిధులకు గొప్ప విందు జరిగెను. గవర్నరుగారు సర్ మాలాము హెయిలీగారు, వైసుభాన్సు లరు సర్ జాడ్లి హంటుమరెన్నిగారు, సర్ జె. సి. బోసు గారు, సర్ గంగారాముగారు, హరికమలాలూగారు, రాజనరేంద్రనాథు, సర్దారు జోగేంద్రసింగుగార్లు వరికొందరు ప్రముఖులు విందునకు వచ్చియుండిరి.

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమున యం. యస్. సి. డిగ్రీకి చదువు విద్యార్థికి విద్యార్థి వేతన మొనగ సర్ గంగారాము గారు వాగ్దానముసినట్లు ప్రకటించబడెను. (అ. ప్రె.)

ఢిల్లీ, జనవరి 5:—ఇండియాముత్రి నూటికి 25 వంతున ఆగునెలలవరకు నైతికపెన్ననరులకు పెన్నములు హెచ్చు చేసెను. (అ. ప్రె.)

నంద్యాల డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కౌన్సిల్

O. P. 24/26 రు

బిటివక్:—మిటాయిగిరి మాపమ్మ.

రిస్పాండెంట్:—1 మిటాయిగిరి పల్లెయ్య, 2 మిటాయిగిరి చూడెప్ప, 3 మిటాయిగిరి చోగప్ప, మైదు గార్డియన్ కౌన్సిల్ నాగమ్మ.

పయిటివనరు పెనిమిటి పేనున్నా మరి యితరుల పేనున్న పాలాబాల కేషన్య 7-8-20 తేదీన గ్రామించిన రు 162-8-0 ల ప్రోపోటు బాపతుకు నంద్యాల డి. ము. కౌన్సిల్ అసలు రెం 273/26 రులో యా పిటివనరు తనపెనిమిటి తాలూకు 1/5 భాగంకుగాను తన పెనిమిటి చనిపోయినందున పకోసన్ సర్టిఫికేటుకుగాను నంద్యాల కౌన్సిల్లో అర్జీదాఖలు కాబడినది. సవరు అర్జీ 8-1-27 తేదీ వాయిదాపడియున్నది యెవరియినా ఆ కేసు యుండినయడల పై తేదీన కౌన్సిలారికి తెలియపర్చవలయును. గోపాలస్వామి అయ్యరు.

ప్రాఫెసర్ ఎస్. చక్రవర్తిగారు

తత్వశాస్త్రసభ

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా కాశీనగరములో జరిగిన భారత తత్వశాస్త్రసభ మహాసభకు చెల్లిన ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ పండితులగు ప్రొఫెసర్ ఎస్. చక్రవర్తిగారు తిరిగి మద్రాసుకువచ్చిరి. వారు గమనించిన నూతనవిషయములను కొన్ని తెలియజేసెరి.

సభలో చదువబడినవ్యాసము లనేకములు ఉత్కృష్టముగానున్నవి కాని, హిందూసాంప్రదాయమున మనస్తత్వశాస్త్రమునుగూర్చియు, విజ్ఞానశాస్త్రమునుగూర్చియు, చదువబడిన వ్యాసములు బహుస్వల్పసంఖ్యాకములై యుండెను. ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకును తనివంతముందుగానే కార్యక్రమమును చెల్లించియుండినయెడల బాగుండెడిది. అట్లు చేయుటకూడ సులభసాధ్యమైన పనియే.

కాశీలోని హిందూవిశ్వవిద్యాలయభవంతు లన్నియు వలయాకారముగా నిర్మింపబడి, సాత్రమవిశ్వవిద్యాలయపద్ధతి గానుండుటచే అచటి విద్యార్థి బృందమునందును ఉపాధ్యాయ పర్షమునందును అన్యోన్యసహకారభావము ఏర్పడి తేమంతరముగట కవకాశ మున్నది.

బహుప్రాచీనమున నలంద విశ్వవిద్యాలయము భూస్థాపితమైయుండు జేసి పురాతన వస్తుపరిశోధన శాఖవారు 600 పనివాండ్రును నియమించి భూగర్భమునండి బహిరంగ పరచుచున్నార. ఆ ప్రాచీన విశ్వవిద్యాలయ భవంతి నిర్మాణములను పరిశీలించి చూడగా పూర్వ సక్రమ ననేకవిద్యార్థులకు భోజనవసతులు ఏర్పరుపబడి సాత్రమ విశ్వవిద్యాలయపద్ధతిని విద్యగరపబడెనని రుజువుచున్నది. అందరును కలిసి భోజనము చేయు భోజనశాలలును అందరునుకలిసి దైవారాధనచేయుటకు పూజాశాలలును, కన్వీంచుచున్నవి.

రానున్న తత్వశాస్త్రసభ బొంబాయిలో జరుగగలను గతసభలో చదువబడిన వ్యాసములందు తనివంత కాన్ఫ్రెస్ పరిశోధన కన్వించుటలేదు. సభలోని ఆయావిషయములగూర్చి చేయబడినచర్చలు అంత తృప్తిరముకాలేవు.

రంగూను, జనవరి 5:—ఏప్రిల్ 27 వ జనవరినుండి ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీ వరకు నుండును. (అ. ప్రె.)

మైసూరు నబ్బులు

దేహమునకు, గుడ్డలకు శ్రేష్ఠమైనవి మిక్కిలి అప్పటమైనవి, కల్తీలేదు. ఇందుకు పూచీ యివ్వబడును.

చందన నబ్బులు

దీనికి ఆధిక్యత గలదు ప్రతిచోటను దొరకును గవర్నమెంటు నబ్బు ఫ్యాక్టరీ

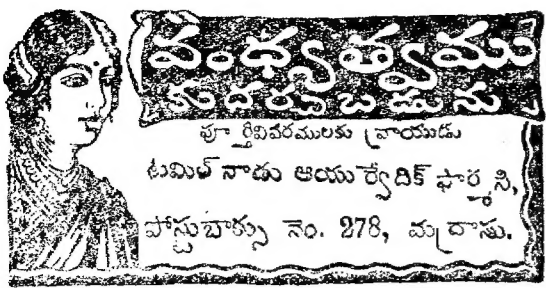
బెంగుళూరు.

ముత్తయ్య కంపెనీ సలవ బట్టల విక్రయము

15 - 12 - 1926 తేది నుండి ప్రారంభించబడినది.

విలువగల చీరలు, మంచి ట్వీడ్ గుడ్డలు, పూల్ గుడ్డలు, లాగులకును పట్టులకును ఉపయోగపడు పలురకము లగు సిల్కు గుడ్డలు, చిత్రములైన దుస్తులు యింకను వందలకొలది యితర రకముల గుడ్డలు అతిచౌక ధరకు యివ్వబడును. ఈతరుణమును పోగొట్టుకొని అవతల చింతింపకును.

కె. యస్. ముత్తయ్య కంపెనీ, 287 ఎస్సనెడ్ మదరాసు.

వైకుంఠకాదశి

విద్యారణ్యపంచాంగ విద్యావాచస్పతీత్యా
దనేకవిరుదాంకితులగు శ్రీమంత్ వికాల్
రామచంద్రాచార్య స్వామిలవారు

ఈ క్షయ సంవత్సరమున దృగ్గణిత పంచాంగప్రకారము
ధనుర్మాసములో ఏకాదశి రెండు మొదలును, కొనను, ఉ
న్నందున, రెండవదగు పుష్యమాస (౧౧) ఏకాదశియందు ౪౭-౪౦
వరకు ధనుర్మాస మున్నది. దానివలన దృగ్గణితాదరపరులగు
శ్రీవైష్ణవులకు సైతము పుష్యమాసమందే నిర్వివాదముగ వైకుం
ఠకాదశి ద్వారదర్శనము ఆచరింపవలెను.

వాక్యపంచాంగముచొప్పున మార్గశీర్ష శుక్ల ౧౨ లో
ధనుర్మాసము ప్రవేశించి, పుష్య శుక్ల వ్రతకాదశికి బూర్వమే
పూర్తియగుటంబట్టి తిథియుకాస్త్రప్రకారము తొలిమాసము
ననే ముగిసిపోయినందున ద్వారదర్శనము నిర్వివాదము
గఁ జేసికొనవలెను.

ఇతర సిద్ధాంతపంచాంగముచొప్పున వర్తించునట్టి యా
స్తికుల విషయ మిటుల గొంత విచారింపఁబూసెద. మార్గశీర్ష
శుక్ల ౧౨ (ద్వాదశి)లో అనగా వైష్ణవకాదశియందు ౪౭ గడి
యలు ధనుర్మాసమున్నది. అది అరుణోదయకాలమునకుఁగారు
కావున నాడు ధనుస్సు వెడలిపోకమున్నే అనగా ఉదయా
త్పూర్వము ౨ గడియలకు ఉత్తరద్వారదర్శనము చేయవచ్చును
అని మంగళశాసిత్ర బిశేషిద్వారా వచ్చి అనొంటునువారిని మో
హింపఁజేయుచున్నట్లు మంగళశాసిత్ర దేవస్థానము ధర్మకర్త
లగు శ్రీమంత్ సందాల స్వామిచార్యస్వామిలవారు ఈ విష
యమునకు సమాధానమేమి యని ప్రస్తావించిరి. ఏకాదశికి
ధనుస్సు స్పర్శకలుగట ద్వారదర్శనమునకు ముఖ్యముకాదు. ధ
నుర్మాసపుకైకాదశినాడు సూర్యోదయమున ఉత్తరద్వారద
ర్శనము చేయవలసినదిగా విధింపఁబడియున్నది. కావున సూ
ర్యోదయమున వ్రతకాదశియందు ధనుస్సులో ద్వారదర్శనము
చేయవలయునని చెప్పినందున, రెండు నెలలలోని యేకాదశుల
సూర్యోదయమునకు ధనుర్మాసస్పర్శ లేమింజేసి వాక్యపంచాం
గములో నేను వ్రాసిన కాస్త్రార్థవిచార మంతయు సిద్ధాంత
పంచాంగమునకుఁగూడ సరిపడియుండును. సూర్యోదయ యే
కాదశిధనుర్మాసములగుటమి. ఉత్తరద్వారోద్ధాటనమునకు ని
దానము అనుప్రమాణము చూపమని కోరిరి. అది పాంచరా
త్రాంతర్గమగు శ్రీ ప్రశ్నసంహితసప్తవత్సారింకాధ్యాయమున
(౪౭) ౨౭ వశ్లోకము.

చాపమానే శుక్లపక్షస్యైకాదశ్యామినోదయే,
ద్వారముత్తరముద్ధాట్య తస్మాద్గత్రాపయంతుతా.”
అని దీనికి అర్థము. ధనుర్మాసమున శుక్లపక్షకాదశి సూర్యోద
యమున ఉత్తరపు ద్వారమును తీసి ఆమార్గమున దర్శన మని
యిందువలన సూర్యోదయస్పర్శ ధనుస్సునకుండువలయును. అది
రెండునెలలలో లేదు. అనన మార్గశీర్షముండినమాట ధనుస్సభిము
ప్రయోగించుచోట మార్గశీర్షముకూడ ప్రయోగించుటంజేసి,
రెండును కుల్యములగును. దానంజేసియే, ఈవైష్ణవాధ్యాయము
మొదటి శ్లోకము.

“అపరం సంప్రవక్ష్యామి, ధనుర్మాసేతు పూజనం,”
ఉత్సవమని ప్రారంభించి, ౭-వ శ్లోకమున
“మార్గశీర్షస్య శుక్లస్య ప్రథమయా ముపక్రమేత్”
అని అగ్గయనోత్సవమున మార్గశీర్ష శుక్లమున విధించి
నందున ఏకాదశులకు ధనుస్సర్ప లేనిచో మార్గశీర్ష శుక్లకాదశియే
ద్వారదర్శనమునకు దగినదని కాస్త్రమర్పాద. ఇది సిద్ధాంతపం
చాంగానుసారముగ గల కాస్త్రార్థవిచారనిష్కర్ష మని శ్రీమంత్
స్వామిచార్య స్వామిలవారి సంతసించి ఆప్రకారమే మార్గశీర్ష
శుక్లమునందే వైకుంఠకాదశినాడే ద్వారదర్శనము చేయవలయు
ననుటకు కాస్త్రార్థము చక్కగా చిక్కినది. కానిని మీరుట
కలవికాదు. యుక్తులు కాస్త్రమును బాధింపజాలవు. “ధర్మ
కాస్త్రప్రమాణంచే ద్యుక్తిః కా తేత్రసారద” అని యున్నందున
పాడియుక్తరవాతము. అకాస్త్రీయమనైనము తొలిపొయి
నది. అని సన్నిహితకర్తవ్యపరులకు తదయాయాసన్నిధినిర్వా
హ్యులకును, ఈయేకాదశియే వైకుంఠకాదశియని ఆజ్ఞా నొసం
గితి.

1927 ఆమృతాంజనము డిపోవారి 1927

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన మోహిని, మహాత్మాగాంధీ, త్రివర్ణచిత్రములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రూ 1-4-0; 100-కి రూ 9-12-0.

చిన్నపైజ లక్ష్మీ, మహాత్మాగాంధీ

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0; 12-కి రూ 0-8-0, 100-కి రూ 3-8-0.

ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - ఆమృతాంజనము డిపో - మదరాసు

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి అభిప్రాయములు

అఖిలభారత సభాధ్యక్షులగు శ్రీమంత్ ఎస్. శ్రీనివాస
య్యంగారు నేటిఉదయము మద్రాసుశేరి. ఆస్పీసియే పెడు
ప్రెస్ ప్రతినిధి వారియింటికి వెళ్లి వారితో ముచ్చటించగా
యీక్రిందియభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

బెంగాలు ఖైదీలు

క్రొత్తవైస్రాయిగారు మనదేశమునకువచ్చి రి మాసము
లైనప్పటికినివెనుకటివైస్రాయిగారియొక్కగాని లిట్టునుప్రభువు
గారియొక్కగాని పూర్వప్రభుత్వపద్ధతిని మార్చుటకు ఇష్టపడు
టలేదు. మార్చుటకు ఆశక్తులుగామాడారున్నాడు. ముఖ్యముగా
నంగరాష్ట్రపు ఖైదీలు సిక్కుఖైదీలు మొదలైన రాజకీయ ఖైదీ
లను విడుదలచేయలేకున్నార. సర్వజనపూజకుడైన సుబాసు
చంద్ర బోసు ఇంకను ఖైదులోనే ల బం
ధింపబడి యుండవలెనో మా యగానున్నది.
ఆ ప్రముఖులను ఖైదులో బంధించి ఇప్పటికి రెండుసంవత్సరము
లు కావచ్చినది. వారిని ఖైదులో ఉంచినందువల్ల ఆంధ్రోద్యమ
ను అణచి ప్రభుత్వమువారు తమ యధికారమును బలపరచు
గా చేసికొనజాలకపోయిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలన
కొనసాగవలెనని మాత్రమే కోరుటలేదు. తమ పరిపాలననుగూర్చి
చేయబడే విమర్శనకూడా వారికి కంటకముగానుండుకూడదు.

అన్నిపార్టీల వికమత్యము

ప్రభుత్వాధికారులను పత్రికాధిపతులు ను దేశ
ములోని భిన్న రాజకీయ పక్షములు వికమత్యము
కావలెననికోరుచున్నారు. కాని యీభిన్న పార్టీలవారంద
రును ఏకాభిప్రాయమునే వెల్లిబుచ్చినారు. బెంగాలు రాజ
కీయఖైదీలను విడుదలచేయవలసినదనే తీర్మానమును కాంగ్రెసు
వారును, మస్లిము లీగువారును అకోలాలో సభచేసిన మితవాదు
లును, ఇతర రాజకీయనాయకు లనేకులును ఏకగ్రీవముగా
ఉపసాదించిరి. కాని యీవిధముగా అన్ని పార్టీలవారును ఏక
మయి అడిగి ఫలమేమి? ఏమిచేడు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము
లన్నిటిని బుట్టదాఖలు చేసినారు. ఒక్క
సంఘస్య కూ ప ము ను దాల్చి ఒక్కపే
రుతో వర్తించి ఒక్కఅభిప్రాయమును వెల్లిబుచ్చుట యనే రెం
డులక్షణములును మనవికమత్యము ఏకమైనగాని ప్రభుత్వమువారు
తమమాడ్చులనెరింగి యీదేశములో ప్రవర్తించరు. అన్నిపార్టీలును
ఏకసంఘస్యరూపమును దాల్చవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుచు
న్నారు. బెంగాలు రాష్ట్రము నిర్దమేల్కొనినది. సాహసాదా
ర్యముల గడించిన యాతాష్ట్రవాసులు తమ పూర్వపు పేరు
ప్రతిష్టలను నిలుపుకొనెదరు. బీహారు, ఒరిస్సా రాష్ట్రముకూడ
ముందంజవేయుచున్నది. ఈసంవత్సరము సంయుక్తరాష్ట్రవా
సులును, ఇతర పశ్చిమ హిందూ సానవాసులును త్వరగా బా
గ్రతపడి వారివారి కాంగ్రెసు సంఘములను బలపరచుకొనెదరని
సమ్మతమైనను. వర్తక పారిశ్రామిక వర్గమువారు కూడ
కార్యోత్సాహమును జూపుచున్నారు. వారందరును పరిసితు
ను నిర్బలవృత్తితో పరికించి నిశ్చలమైన కృషిచేసెద రని నమ్ము
చున్నారు.

హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము

ఇప్పుడున్న సిరిలో హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళన వి
షయములో కేవలతీర్మానములుచేసి యవారకుండుటవల్ల ప్రయో
జనము లేదు. కాని ఇప్పుడే వెంటనే సదత సమ్మేళనమును స
మకూర్చుటకై ఇదమితమని యెట్టి కార్యవిధానమును నిర్ణయిం
చుటకు నిలచెడు. అందువల్ల కాంగ్రెసు యొక్క
కార్యనిర్వాహకవర్గములవారిని మార్చి నెల 31 తేదిలోపుగా స
దరు సమ్మేళనకాలము కార్యవిధానమును తయారుచేయవలసి

నదిగా కోరినాము. డిల్లీలో జరుగనున్న సామ్రాజ్యకాసనసభా
సమావేశసందర్భమున హిందూమహమ్మదీయ సభ్యులను సమావే
శపరచవలసినదని కాంగ్రెసువారు నన్ను నియమించిరి. కేవలతీ
ర్మానములవల్ల ప్రయోజనము లేదని కాంగ్రెసులో తీర్మానము
లు చేయబడలేదు. అదిన్నిగాక స్వామి శ్రీధానందుని హత్యవ
ల్ల యీ సమస్య మరింత దుష్కరమై నది.
గౌహతీ కాంగ్రెసువారు ఏవిధమైన నిర్మాకార్యక్రమమును
తయారుచేయలేదనిపత్రికాధిపతులప్రపంచములో చాటించుట
చాలా సులభమైనవని. కాని యీసమ్మేళనము కూర్చుటకు
మున్ముందు ఎక్కువ పని నెరవేర్చగలమని నాకు నమ్మకము
గలదు. ఈ విధముగా వ్యాఖ్యానములుచేయుటవల్లను నిరుత్సా
హవాక్యములను వ్రాయుటవల్లను యీసమ్మేళన పరిష్కారము
మరింతక్లిష్టమగుచున్నది. యీ ప్రముఖుల వ్రాతలవల్ల
సఖ్యతకుదురకపోవుటయొకటి మరొకటి ఇబ్బందులు ఏర్పడు
చున్నవి. ఈవిషయములో మనము ఆన్యోన్యవిశ్వాసముతోను
వికమత్యముతోను పనిచూపవలసియున్నది.

కరెన్సీ మారకము

కాంగ్రెసువారు యీవిషయమై సరియైన యభిప్రాయ
మును తేల్చుటకై జర్మింగు కమిటీవారిని విచారించ వలసినదిగా
ఏర్పాటు చేసినారు. కరెన్సీలీగవారి యభిప్రాయములను
ప్రతికక్షసంఘములవారి అభిప్రాయములను, కార్మికసంఘము
లవారియభిప్రాయములను గైకొని- సదరు వర్మింగు కమిటీవారు
సరియైన తీర్మానముచేసి- ఆతీర్మానసారముగా సామ్రాజ్య
కాసనసభలోని సభ్యులు తమ యభిప్రాయమును వెల్లిడించుటకై
సలహా నిచ్చెదరు.

డొలన్లీకారు

దీనిని ఉపయోగించిన తక్షణమే నమ్మికను
గలిగించును. సదరు నమ్మికనే మీకు కడవరకు
కూడ కలిగించును. మొదటిదశా దీనిని ఉపయో
గించుటకు మీకేమియుఖర్చులేదు. మాకు తెలి
ఫోనుచేసి, ఎన్ని గంటలకు ఏర్పాటు చేయవలసినది
తెలిపిన చాలును. తరువాత ఏలాటి కష్టములేక
యే నిదర్శనములు చూపుటకు యేర్పాటుచేయ
బడును.

మాడలలు రూ 3950 నుండి గలదు
యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నది

Sole Agents:-
R. PATEL & Co, Madras.
Sole Agents also for westinghouse Batteries.

శాసనసభ్యులకు తాలూకాబోర్డువారు, కాంగ్రెసు కమిటీవారు సన్మానపత్ర మొసంగుట

28-12-26 న విజయనగర తాలూకాబోర్డువారు సభ గావించి అందు మండలి ప్రతినిధులకు శ్రీయుతులు వరహగిరి వెంకటజోగయ్యపంతులు, చింతలపాటి వెంకట సూర్యనరసింహారాజు, పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగార్లు 2-1-27 న సన్మానపత్ర మొసంగుటకు నిశ్చయించినారు. ఇందు బోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయుత పూసపాటి లక్ష్మీనృసింహారాజుగారు గౌరవ తాళిబొమ్మను ప్రతినీధిగా వెల్లియంతుటచే ఉపాధ్యక్షులకు శ్రీయుత పూసపాటి వెంకటపతిరాజుగారు కార్యభారమును వహించితినినీ సన్మానమొసంగుటకు ఏర్పాటు గావించిరి.

2-1-27 న తాలూకాబోర్డు కచేరీకి దగ్గరగానున్న బంగాళాముం దర హమీదునా వేసియుండిరి. ద్వారములవద్ద గోలకొండ తట్టాలు, మహాత్మ్య గాంధీకి భారతమాతజేయి, శాసనసభాసభ్యులకు స్వాగతము, మదరాసు శాసనసభాధ్యక్షులకు స్వాగతము అను వాటితో సలకరించిరి.

8½ గంటలకు బోర్డు ఉపాధ్యక్షులు, కాంగ్రెసు కార్యదర్శియు, తెలిదేవర వాసుదేవరావు, టేకుమళ్ల సీతారామ స్వామిగార్లు, డోడ్డానిరాగ గౌరవనీయులను చింతలపాటి నరసింహారాజుగారు, వరహగిరి వెంకటజోగయ్యపంతులుగారు, సభకుడుజేసిరి. ఈ ఉత్సవమునకు జిల్లాబోర్డుసభ్యులు, తాలూకాబోర్డుసభ్యులు, డివిజన్లను ప్రముఖులు ఆహ్వానింపబడిరి. శ్రీయుతులు గోపాలపురం వీరేటు ప్రాప్తయిటరవాకు వారిపుత్రులు, మంథాసూర్యనారాయణగారు, జుర్రా శేషగిరి రావుగారు, వెంకటరంగయ్యగారు, ఎ. ఎల్. నారాయణ గారు, ధరణి సూర్యప్రకాశరావుగారు, నాగం అప్పారావు గారు, బి.బంగారాజుగారు, మొగిరి, శాంతి పురుషోత్తంగారు సంసార, సాయిబో దివానుగారు, సుండాలు రామవతారంగారు చేపూరు కుశ్వారావుపంతులు మున్నగువారు దయచేసిరి. దివాన్ బహదరు అనంతరావుపంతులుగారు, ద్వార యేచూరి వెంకట్రామయ్యగారు, రాజాలందుకు చింతిలను ఉత్సవము జయప్రదముగానుండగోరిరి. శ్రీయుత పూసపాటి వెంకటపతి రాజుగారు సరిగా 4 గంటలకు కొఠానుండి మోటారుపై దయచేసిరి.

4 గంటలకు శ్రీమతి టేకుమళ్ల సీతారామస్వామిపంతులుగారు, కాంగ్రెసుసంఘముతరపున శాసనసభ్యులకును, వారి స్నేహితులకును అల్పహారవిందొసర్చిరి. విందు ముగిసినపిదప ప్రత్యేకముగా వేయించిన హమీదునాలో సభగావించిరి.

శ్రీయుత పూసపాటి బుచ్చి సీతారామచంద్రరాజు గారు, దైవప్రార్థన చేసి స్వాగత పద్యమును చదివిరి. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి వాసుదేవ రావుగారు విజయనగర పుర జాతీయోపసంఘము తరపున శుం డలి ప్రతినిధుల మువ్వరును సన్మానపత్ర గంభీరముగా చదివి వారి కొసగిరి. తరువాత తాలూకాబోర్డు తరపున ఉపాధ్యక్షులకు వెంకటపతిరాజుగారు ఖద్దరుపై నవ్పొత్తించిన సన్మాన పత్రమును చదివి ప్రతినిధులకు సమర్పించితి. ఇకను అతిథిత్వమునకు కర్పూరహారములు వేసిరి. అంత జోగయ్యపంతులు గారు, నరసింహారాజుగారు, వెంకటపతిరాజుగారు వరుసగా సన్మానపత్రమును తగురించి జవాబొసంగిరి.

శ్రీయుత జోగయ్యపంతులుగారు తాను ప్రాత కాంగ్రెసు సభ్యుడననియు, కాంగ్రెసు 80 సంవత్సరము కాలముపై తీర్మానములుచేయుట ధృవ ప్రజలకు రాజకీయ విషయములలో ప్రబోధము కలిగించలేదనియు, నూతనసభ, అతివాదులు మితవాదులగుంచియు, 1920 సం॥లో సహాయనిరాకరణము, మహాత్మ్య గాంధీగారి క్రొత్తమార్గమును, సామాన్య ప్రజలలో రాజకీయ ప్రబోధముగల్గుట, నూతనాదర్శములతో ప్రజలు రాజకీయరంగమును ప్రవేశింతుట మున్నగువిషయముల చక్కగానుడిచిరి. యము ఇప్పుడునుకూడ కాంగ్రెసుమతమును సమర్థించి తమ శక్తివంచనలేకుండ పాటుపడెదననియు కాంగ్రెసువారి యజ్ఞానుసారముగానే సామ్రాజ్య శాసనసభలో వర్తింతుననియు ఖరారుచేసిరి. ఇకను పూర్వమునలే లోట్లకొరకు తిరిగి, గులుచుటతోడనే తమవని ముగియలేదనియు తిరిగి 4 నెలల కొకసారి పర్యటించే ప్రజలకు తాముచేసినపనియు, చేయలేనప్పుడు దానికెల అడ్డంకులు మొదలైనవి చెప్పి రాజకీయ ప్రబోధముచేయుటకు ప్రయత్నించెద మనియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత నరసింహారాజుగారు తాము శాసనసభకు అధ్యక్షులుగా నుండుటచే నాల్గుదేశములలోనియాచారప్రకారము వీరపార్టీతోను సంబంధముగాని, పాక్షికముగా మూటాడుట గానికొకరొకరముచే మాట్లాడుటకు తమ వకాళములేదనియు ఈ సూత్రోద్దేశమును సమంజసముగా నిర్వహించిన పిదప

సన్మాన పత్రములని పొగడలకు కించిత్రేనియు అర్హుడని తెలియగలవనియు తామపదవికొరలేదనియు నవంబరు 21 తేదీ సూర్యాస్తమికి తరువాత అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను భారము శ్రీయుతులు శ్రీనివాసయ్యగారు ప్రకాశంగార్లపై పెట్టబడెననియు వారి యజ్ఞానుసారము తాము ఆపదవికి పోటీచేసి యెవ్వరును పోటీలేకయే గెల్చితినినియు చెప్పి సన్మాన సంఘమునకు తమ కృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి.

శ్రీయుత పూసపాటి కుమార వెంకటపతి రాజుగారు సూర్యాస్తమికి వారు శాసనసభలో ఏమో చేసెదరని ఊహలు పెట్టుకొననవసరము లేదనియు శాసనసభలో సూర్యాస్తమి వారు అధిక సంఖ్యాకులుగా నున్నప్పటికి గవర్నరుగారి నిరంకుశాధికారముచే తాము చేయు తీర్మానము లన్నియు నిరాకరింప (వీటోచేయ) బహునియు ప్రభుత్వమువారు తెచ్చినతీర్మానము తామొడిచినను వారు సరిపైచేసి అమలులోనికి తీసికొనివత్తురనియు చెప్పిరి. ఏమో ఉపకారము చేయలేనప్పుడు కాంగ్రెసు పక్షమువారు శాసనసభలకెందు కేగితిరను ప్రశ్నకు నాగరిక దేశములలో ప్రజాయుత బాధ్యతాపరిపాలన గలదనియు మన ప్రభుత్వమువారుగూడ సంస్కరణముల చేయుచుంటిమని ప్రపంచకమునకు తెలియజేయుచున్నారనియు ఇన్నాల్లు మితవాదులు శాసనసభలలో నుండి ప్రజాభిప్రాయమునకు ఆశయములకు విరుద్ధముగా ప్రభుత్వముపక్షము చేరి తీర్మానములు చేయుచుదగా చేయుచున్నారనియు ఇప్పుడు కాంగ్రెసుపక్షమువారు సభలో ప్రవేశించి నిజమైన ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడించి ప్రభుత్వమువారాడుబూటకపు నాటకమునకు చేయూత నొసకకుండ నుండుమనియు చెప్పిరి. ఇంకను కొంతమట్టుకైనా బాధ్యతాయుత పరిపాలన తాలూకాబోర్డులలోనే గలదనియు, బోర్డుఅధ్యక్షులు సభ్యుల మెజారిటీవారి అనుమతిలేకుండ నిరంకుశముగ ఏమోచేయజాలరనియు జాతీయత పెంపొంద వలెన్న ఈ స్థానిక సంస్థలు పనిచేయవలసి యున్నదనియు అందు ప్రస్తుతము ఈవిషయములలో కాంగ్రెసుపక్షమువారికి సన్మానమొసంగుటలోను వివేచిత్రమల కున్నట్లుపై నవ్పొత్తించి ఖద్దరుపైగల యభిమానమును వెల్లడింపెటలలోను జిల్లాలోగల పెద్దతాలూకాబోర్డు అను నీ విజయనగరతాలూకాబోర్డు ముందంజవేసి లోడి బోర్డులకు మార్గదర్శకముగట బహు కుభసూచక మనియు ఇదే రీతిని ముందుగూడ నిర్మాకార్యక్రమము కొనసాగించుటలో ఈబోర్డు పనిచేయవలెనని హెచ్చరించి నాడు తమకుచేసినగౌరవమునకు కృతజ్ఞత తెల్పుచు విరమించిరి.

పిదప శ్రీయుత ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడుగారి శిష్యులగు న్యాయుగారు ఫీడెలుపై చక్కగావాయిచి సభ్యుల నానందింప జేసితి.

రాత్రి 8 గంటల బోర్డు ఉపాధ్యక్షులకు వెంకటపతిరాజుగారు శాసనసభ్యులకు వారిస్నేహితులకు సుమారు 150 మందికి చక్కని విందు గావించిరి.

విజయనగర జాతీయోపసంఘము ఢిల్లీ శాసనసభ్యులకు శ్రీవరహగిరి వెంకటజోగయ్య పంతులుగారికిని చెన్నపురి శాసనసభ్యులును, శాసనసభాధ్యక్షులును గౌరవనీయులగు చింతలపాటి వెంకటసూర్యనరసింహారాజు గారికిని చెన్నపురి శాసనసభ్యులగు పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారికిని బసంగు సన్మాన పత్రిక

మహాశయలారా!

ఈమధ్య జరిగిన శాసనసభల యెన్నికలలో కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానుసారము ప్రజలు తమ విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించినందుకు మిగులసంతోషించుచు, ఎన్నికలలో తామ ముగ్గురును గెలుపొంది, కాంగ్రెసుకు అఖండవిజయము జేయిమన విశాఖుపట్నంజిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ పెంపొందించినందులకు, మిమ్ములనందించుచు, మాయాసమ్మానపత్రము స్వీకరింపుమనదని ప్రార్థించుచున్నాము.

చెన్నపురి శాసనసభయందు కాంగ్రెసు పక్షమునక శ్రీయుత నరసింహారాజుగారి నాయకత్వమును, సకలపక్షములవారును గుర్తించిరి. తమరు కాంగ్రెసు పక్ష నాయకులుగ నుండి నడిపించిన తత్వమునకు ఎక్కుడు లాభముండెడిది. తమకు గల విషయపరిజ్ఞానము, అచంచల ధైర్యము, చిరకాలానుభవమును, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో కాంగ్రెసుపక్షాభివృద్ధికి మిగుల నుపయోగపడెడివి. గాని, సకల పక్షా తీతమును, సకల పక్ష సమర్థులును అగునట్టి శాసనసభాధ్యక్ష పదవికి,

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు తమరు ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడినందులకు, కాంగ్రెసుపక్షమునకును అందు ముఖ్యముగ మనజిల్లాకునుమిగుల నతిశయముగన్నది. శాసనసభయందు తమ ప్రసర్తనము, రాజకీయ ప్రతిభల ప్రసంగమునకుగూడపాత్రమయ్యెను. భారతశాసనసభకు పటేలుగారివలె చెన్నపురి శాసనసభకు తమరు ఆఖర్ప్రాముఖుగనుండి అధ్యక్షానామమును వన్నె తెచ్చెదరనుటకు సందియములేదు.

మహాశయలారా! ఎన్నికలసంవర్సమున, యశశిల్పాలలో వలె మనజిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారమంతగాజరుగజేయినను, సామ్రాజ్యశాసనసభకును చెన్నపురి శాసనసభకును, కాంగ్రెసు పక్షమునకు ప్రతిపాలముగ జమిందార్లు అధ్యక్షులగు విజయనగరముచేసినప్పటికిని, ప్రజలుమాత్రము తమరుగల యెన్నికహక్కులను విచక్షణతో నిర్వహించి, కాంగ్రెసు పక్షమునకు విజయము చేయూర్చుటచేత కాంగ్రెసుఆదేశమునందు ప్రజలకు సంపూర్ణవిశ్వాసమును గాఢముగ స్వరాజ్యకాంతయు గలనని తెల్లమయింది.

ఇంతియేగాక, గతశాసనసభలలో మీరు ప్రతివాదించిన యోగ్యతతో డిమాండును గవర్నరు మెంటువారు నిరాకరింప, మీరు శాసనసభలనుండి నిర్ణయముచేసి, ప్రజాస్వామ్యపు సమృద్ధిని జడయుటకు ప్రబోధముగావించిరి, అట్టి సేవనలు డిమాండు నందును గతశాసనసభలలో స్వరాజ్యవాదుల ప్రవర్తననును సంపూర్ణముగ సానుభూతిని, గాఢముగ విశ్వాసమును తెలియచుచు ప్రజలు, తిరిగి సేదు స్వరాజ్యవాదులకు మిమ్ములకు అధిక సంఖ్యాకులుగ శాసనసభలకు ఎన్నుకొని తన్మూలమన ప్రభుత్వము వారికి తగురించి ప్రత్యక్షతరమిచ్చుటయేగాక మీయోగ్యులు మగు కార్యభారమును మోపియున్నారు.

కార్యకూరులగు మీరలు జాతీయవిముక్తికలగలగోరుములనన్నింటిని నివారించి, మీమీకార్య నిర్వహణందు శాసనసభలలోను, వెలుపలనుగూడ, అప్రమత్తులై, జాతీయగౌరవమునకు భంగములేకుండ, త్యాగబుద్ధితో మెలగి, స్వరాజ్యనిధి సత్వరిముగ జేయూర్చెదరుగాకయని దేశమాజ్ఞాపించుచున్నది.

ప్రియముగభారతదేవులారా! కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు మీరలు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానుసారము శాసనసభలో ధైర్యముగ పనిచేయుటయేగాక దేశములో కాంగ్రెసుసందేశము వ్యాప్తిచేయుచు, నిర్మాకార్యక్రమమును, నిరాటంకముగ కొనసాగించుచు కొలదిమందియగు విధ్యాధికులు అధిక సంఖ్యాకులగు జనసామాన్యమునకుతోడ్పడి వారిలో ప్రబోధముగావించి వారితోకత్తి మెలిసి పనిచేసినపుడే దేశాభ్యుదయము సమకూడి విజయము నునిధిర స్వరాజ్యము ప్రాప్తముననుసత్యము వ్యక్తీకరించు బాధ్యత యధోచితముగ నివర్తించురుగాకయని భారతమాతమిమ్ముల నాశీర్వదించు చున్నది.

విజయనగరపురజాతీయోపసంఘ సభ్యులు, జాతీయోపసంఘాధిమానులును.

కళింగమండలి ప్రజాప్రతినిధి సన్మాన పత్రిక

గంగాము విశాఖపట్టణమండలములు, కళింగరాజ్యముల య నాదివముగా జగద్విఖ్యాతమైయున్నది. ఈ కళింగం జ్యమునం దితరమండలములలోవలె సంత తీవ్రముగా స్వం జ్యముప్రచారముజరుగకున్నను, ప్రజలలోమాత్రము స్వరాజ్యకాంక్ష ప్రబలుటకు ప్రస్తుతము జరిగినయెన్నికలలో ప్రజాస్వామ్యసంఘటనా దీక్షితులగు ప్రజాసేవకులే శాసనసభల కెన్నుకొనబడుటచేత తేట తెల్లమగుచున్నది. ఇట్టి విజయావసరమున ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనా విధానమున ప్రథమగణ్యముగ స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములు, ప్రజాపక్షవాదులై విజయమును ప్రతినిధుల నభినందించుట యుక్తమును, కర్తవ్యమును నైయున్నది. కనుక సేదు మా విజయనగరము తాలూకా స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘముపక్షమున, మనమండలప్రతినిధులకు శ్రీవరహగిరి వెంకట జోగయ్య పంతులుగారికిని, శ్రీ చింతలపాటి వెంకటసూర్యనరసింహారాజు గారికిని, శ్రీ పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారికిని, మనః పూర్వముగా అభినందన మొసంగుచున్నాము.

శ్రీజోగయ్యపంతులుగారు ప్రజాసేవలో పండి వృద్ధులైన వారు. కార్యదీక్షకును, ప్రజాస్వామ్యవాదమునకును, ఆంగ్లగౌరవమునకు లోటుగలుగునొట్లు నధికారధిక్యార్థముగను, నిర్మాకార్యక్రమావలంబనమునకును, పెట్టినకేరు అట్టి వారిని డిల్లీ శాసనసభకు ప్రతినీధిగా నెన్నుకొని మన కళింగరాజ్యము యశోవంతముగుచున్నది.

శ్రీ నరసింహారాజుగారు స్థానికపరిపాలనా విధానమును మనమండలములోను నిరముగాను ప్రజలకు హితకరముగాను నడిపించుచు, శాసనసభలో సుమారు పదిహేను సంవత్సరముల

నుండి ప్రజాప్రతినిధిగా ప్రజాపక్షవాదములను నిర్ణయముగా నలుపుచు, గతకాసనసభలో స్వతంత్రపక్షవాయకులుగా నుండి ప్రజామోచకుగ నడిచి, ప్రస్తుతకాసనసభకు ముఖ్యమంత్రిపదవి పొందుటకు తగిన అవకాశము చిక్కినను సరుకుచేయక, కాంగ్రెసు నిబంధనకు కట్టుబడి, దేశమందలి అన్ని పార్టీలవారికిని విశ్వాస పాత్రులై ఆధికారవర్గమువారియొక్కయు, ప్రజాప్రతినిధుల యొక్కయు, పూర్ణమోదముతో కాసనసభకు అగ్యుత్తులుగా నెన్నుకొంటి, తమకును తమ కుమిత్రులవలెయును, మన మండలమునకును ఆచంద్రతారార్కమున కీర్తిని గడించినారు.

శ్రీ వెంకటపతిరాజుగారు తిరిగి స్వరాజ్య పార్టీపక్షమున యెన్నికలలో విజయము గాంచుటయే వీరియందీ మండలములోని ప్రజలకుగల విశ్వాసమును రుజువు చేయుచున్నది.

మనమండలమున సహాయముగా పేరందిన పెద్దజమీందారులగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర రాజ్యాధిపతులును శ్రీ శ్రీ శ్రీ జయపురము రాజ్యాధిపతులును, యెన్నికలలో జోక్యము కలుగజేసికొనక తమప్రజలను స్వతంత్రముగా యుపయోగించి యున్నందున వారుచేయుట కవకాశమిచ్చినందులకు ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనా విధానమున, నేర్పడియున్న మనమండలము నీసంస్థానాధిపతులకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు తోడిరాజ్యాధిపతులను మార్గదర్శకులైనందుల కెంతయు కొనియాడుచున్నాము.

మహానీయుల సంవర్ధనభాగ్యమున, అభినందనమున, రిటైర్మెంతున నానందము తారాగ్రాముగా నీమహానీయుల కార్యక్షేత్రములను, వాదబలమునను, త్యాగమునను, ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనా విధానముల మనదేశములో నింతకు మిక్కిలిగా బలపడి ధీరవతి లోకశ్రేయసంపాదకములగు గాక! ప్రజాసేవయందు పరమేశ్వరుడు వీరికి స్థిరతయు, దైర్యమును, కాంత్యయు దినదినప్రవర్ధమానము చేయుగాక!

విజయనగరము తాలూకా స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘము పూనపాటి లక్ష్మీనరసింహారాజు, అధ్యక్షుడు.

వ్యవసాయక ప్రదర్శనము

నవాబాలి చౌదరిగారు ప్రారంభించుట

ధక్కా, జనవరి 4:—నవాబు నవాబాలి చౌదరిగారు వ్యవసాయక ప్రదర్శనమును ధక్కాలో ప్రారంభించిరి. “దేశక్షేమముకొరకు సార్వభౌమముడు రాజప్రతినిధియు ఎట్లు తహతహలాడుచున్నాడో తెలిసికొనుటకు రాయల్ కమిషన్ నూచన.” అని నెలవిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

పాట్నా, జనవరి 4:—గవర్నరుగారు డక్షిణానుండి నేడు తిరిగివచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాజకోట, జనవరి 5:—ఒకయింటిలో 5 వల రూపాయలగలను దోచికొనిరి. (ప్రె. ప్రె.)

శనివారము 8-1-27

మైలవరం బాలభారతీసమాజం
బెజవాడ మాన్యతహాలులో
శ్రీకృష్ణరాయవారం
అద్భుతమైన సినీమా
క్రొసూరి-వీరయ్య, మేనేజరు.

“నెక్టార్ తేయాకు”

ఎప్పుడును మొదటితరముది
మానడ్ల గుడ్-లక్ డప్పు దానియొక్క అప్పుటమును, గుణమునుబట్టియే అంగ్లో-ఇండియనుల వలన అంగీకరించబడినది. 1 పౌను ప్యాకెట్టు ధర రూ 0-14-0. డెలివరీ ట్రైలుఖర్చులులేక ఇనాం. ట్రైలలో మీసమ్మతమును తెలుపును. (2)
ముందుగా పైకము పంపి అర్డరులను పంపుడు.

The Nectar Tea Factory
Mettupalaiyam (NILGRIS.)

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ జనవరి నెల 6-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక గర్మము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప గర్మము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు మొత్తము.
గోపాల్ పూర్	82.1	65.1	...	0	0.06
విశాఖపట్ణం	82.1	66.6	...	0	0.07
కాకినాడ	83.0	64.9	...	0	0.05
మచిలీపట్టణము	84.1	64.1	...	0	0.02
కర్నూలు	88.	62.7	...	0	0.04
బళ్లారి	87.	63.0	...	0	0.02
అనంతపురం	...	...	...	0	0
కడప	87.6	67.0	...	0	0.18
నెల్లూరు	86.4	65.8	...	0.07	0.53
మద్రాసు	84.3	66.6	...	0.19	0.18
కడపూరు	81.8	73.0	...	0	0.49
నేలము	89.4	66.8	...	0	0.08
కోయంబూర్	85.7	65.8	...	0	0.18
తిరుమనాపల్లి	92.3	73.1	...	0	0.28
నాగపట్టణము	79.9	73.2	0.05	1.82	0.83
మధుర	85.2	73.9	...	0	0.12
పాంబుర్	79.8	74.4	0.75	1.25	0.68
తిరువళ్ళూరి	...	...	...	0.07	0.40
తిరువేంగళము	82.1	74.1	0.02	0.02	0.16
కొచ్చిర్	85.8	74.5	...	0	0.21
కాలికట్టు	90.0	69.7	...	0	0.06
మంగళూరు	90.2	69.8	...	0	0.01
తెంగళూరు	84.2	55.0	...	0	0.06
మెర్కార	78.1	56.4	...	0	0.03
కొడైకాండ	65.8	51.7	0.02	0.02	1.84

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగనే యున్నది ఉత్తరమున అద్భుత ఎక్కువ. గోపాలపురం కాకినాడలో 2 1/2 8 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి గోపాలపురంలో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కా:—మేఘములు పలుచగ నున్నవి. కడప కర్నూలులలో రాత్రివేడిమి 8, 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ఆకాశము పలుచని మేఘములతో గూడుకొన్నది. కడపూరులో మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. నెల్లూరులో 2 1/2, డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రి వేడిమి కడపూరులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

నిన్నటివలెనే యున్నది పరిశీలు. అతిమౌరముగ దక్షిణమున తప్ప రాజధాని ఇతరచోట్ల వంతటను ఎండగాయు చున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,
సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

నూతన బెంగాలు కాసనసభ

10 తేదీ సమావేశము

ద్వంద్వప్రభుత్వము తిరిగి సాగునా?

కలకత్తా, జనవరి 5:—నూతన బెంగాలు కాసనసభ మొట్టమొదటిసారి 10 తేదీన సమావేశమగును. 1925 నెవ్రెంబరులో నిలిపివేయబడిన ద్వంద్వప్రభుత్వమును తిరిగిసాగింపవలెనాయను ప్రశ్న 17 తేదీన చర్చింపబడి తీర్మానింపబడవలయున్నది. 22 తేదీనుండి సంవత్సరాంతమునకు ఇన్చుమంట్లకు జీతము కన్యగలందులకై 24775 రూపాయలు కావలెనని గౌ.ఎ.యస్. మోఖీగారు ప్రతిపాదించెదరు. మంత్రులను నియమింపకండ మందు జీతములమాట యెంచుకొనియు ద్వంద్వప్రభుత్వమును తిరిగి సాగింపకండ జేయవలెననియు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతి

పాటింతురు. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత శుద్ధిసభ

84 గ్రామములు హిందూమతమును స్వీకరించుట

పదిలక్షలు కావలసియున్నదని లజపత్రాయి మున్నగువారు కోరుట
ఢిల్లీ, జన. 5:—దేశమంతటను కాఖిలభారత శుద్ధిసభవారు 1926 సంవత్సరములో హిందువులెవ్వరును లేనట్టి 84 గ్రామములను హిందూ మతమును స్వీకరించునట్లుగా చేయగలిగిరి. ఆగ్రా ములకు వివాహాదులందును భోజనాదులందును వైతరగతి హిందువులతో సమాన హక్కు లా సం గ బ డి న వి. వారం చ రు ను ఇ ప్ప డు హిం దు వు ల వ ల నే చూడబడుచున్నారు. సభవారు 1926 సంవత్సరమునకు పూర్తియైన నివేదికమును ప్రకటించిరి. ఈ సంబంధమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యా లాలా లజపత్రాయి మున్నగు హిందూ నాయకులు 10 లక్షలు కావలసినదని కోరియున్నారు. ఇది నరకు హిందూసంఘ మశ్రద్ధనహియ మున్నట్టి సోదరులను వైకి తెచ్చుటకే యీమొత్తముపయోగించబడును. (ప్రె. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి

అశ్వీరులో సంతాపము

అశ్వీరు, జన. 5:—అశ్వీరు హిందువులు శ్రీ శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామినిగూర్చి సంతాపమును దెలుపుటకై ఆర్యసమాజ ఆచారములలో సభజేరిరి. సూర్యచర్యము ఖండించుచు హిందూ సంఘమునకంతటికిని క్షీణింపజేసిన స్వామిని ప్రశంసించుచు ప్రాణై సరు ఘనూలాలగాకాక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. శ్రేమానంద రహతుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు హంతకునిగూర్చి మనముకోపక వానిని తమింపుమని భగవంతునగూర్చి ప్రార్థింపవలెనని చెప్పి మహర్షి దయానందులవారు తమకు విమచిచ్చిన వాని నెట్లు తమించికో తెలియజేరిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. క్రిందటి ఆదివారమునాడు పెద్దయాచేరింపు జరిగెను. పూర్తిగా హతాశము జరిగెను. (ప్రె. ప్రె.)

స్వామి శ్రద్ధానందదినము

హిందూదేశమంతటను జనవరి 9 తేదీన ఆచరింపవలెను

జనారణ్య, జన. 5:—గౌ. పతి మైమలు సమావేశములో తీర్మానింపబడిన ప్రకారము జనవరి 9 తేదీ ఆదివారమును హిందూదేశమంతటను స్వామి శ్రద్ధానందదినముగా నాచరింపవలసినదని హిందూ మహాసభవారు చేతుకొనుచున్నారు. ఉదయమున హిందువులలో అన్ని తెగలవాడును నదీతీరముందుగాని తటాకతీరముందుగాని లేక మరియే యితర ప్రదేశముందుగాని చేరి స్వామి యాత్మకొరకై జలాంజలిని లేక ప్రార్థనలను నలువడలెను. సాయంకాలమున బహిరంగసభలు జరుగవలెను. ఆరాజీ శ్రద్ధానందనిధికై చందాలు వసూలు చేయవలెను. మేమిదివరకే 10 లక్షలు కావలెనని చెప్పియున్నాము. ప్రతిహిందువుడును తనశక్తికొలదిని యిదికి చందా నిచ్చునని నమ్ముచున్నాము. అని రాజాపరేంద్రవాగ్ధ, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, లాలా లజపత్రాయిగారు విజ్ఞప్తి చేసికొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ దాసు, శ్రద్ధానందుల

సందేశములు

వి. డి. ఋషిగారు తెలుపుట
బొంబాయి జనవరి 5:—చాల నెలలుండి సంచారము జేయుచు బొంబాయికి తిరిగివచ్చిన ఆధ్యాత్మికవేత్త యగు వి. డి. ఋషిగారు పత్రికాప్రతినిధిలో సంభాషించుచు కీర్తికేళులైన నాయకులు తమకు సందేశము లంపుచున్నారని చెప్పిరి:—
“మొన్న మొన్ననే నలహాబాదులో నున్నప్పుడు తాను హాయిగానున్నాననియు కాని తానుతలపెట్టినపని పూర్తికానందుకు విచారించుచున్నాననియు శ్రీ శ్రీ స్వామిశ్రద్ధానందుల నాకు సందేశమంపెను. తాను మదలిపెట్టినపనిని దీక్షతో సాగింపునని ఆయన మనలను కోరెను. మరికొంతసందేశ మెసంగవలసినదని అడుగగా ప్రస్తుత దేశవర్తినితలలో ప్రయోజనము లేదని చెప్పెను. అని ఋషిగారు చెప్పిరి.
మరియు మాంఘీరులో నున్నప్పుడు శ్రీ శ్రీ సి. ఆర్. దాసుగారి రీటు సందేశము చెప్పిరి చెప్పిరి:—నాయకులమనస్సులను పూర్తిగా మార్చివేయవలెనని నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. మనకందరికి స్వరాజ్యము కావలెను, కాని మనకందరమును కలిసి ప్రభుత్వమువారి నొక్కటిగా నెదుర్కొనవలెను. (ప్రె. ప్రె.)

నానాత్వ స్వేచ్ఛాము

గాంధీజీ హత్యనిస్సీయచరిత్ర

మూడవ భాగము

నాల్గవ ప్రకరణము

“నేను పోలీసు స్టేషను నింకను నడచలేదు. రెండురోజులైనప్పటికీ నన్ను ఏదో ఒకటిగానికాదు తీసుకొని వెళ్లిరి. తిరుగు తీరున రైలుయందు కనబడకున్న నన్ను కాపాడుటకు కనిపెట్టబడి నిర్బంధించి నావెంట నడిచిరి.

మేము స్టేషనులోనుండి దిగినరొజున పసుపురంగు జెండాను దింపగానే నెటాలు. అప్పట్ను జరుగ పత్రికావిలేజరి నా కడకువచ్చెను. అతడునన్ను చాలాసత్కరించెను. నాపై మోపబడిన నిండులన్నియును అసత్యములని స్పష్టపరచుచు నేను ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చితిని. సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారు దూరదృష్టితో నొసంగిన మంచిసలహాయే నా కిప్పుడు బాగుగా నుపకరించినది. వారీసలహావలన నేను ప్రతిచోటను ఉపన్యాసమును వ్రాసియే చదివియుంటిని. వాని ప్రతులన్నియును నా వద్దనుండెను. వానినన్నిటిని నేనావిలేజరి కొసంగితిని. భారత దేశమున నేనుకొంతగా తెలిసిన దేదీయునులేదని అతనికి తెలియజేసితిని. “కారలాండు నాదేరిష్టిమరులలో దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చిన భారతీయులలో నాసలహాపై వచ్చినవారొక్కరైనను లేరు. వారిలో చాలమంది యిదివరకు దక్షిణాఫ్రికాలోనుండి వెళ్లినవారు. వారిలో హెచ్చుమంది ట్రాన్స్ వాలుకు వెళ్లదలచి యున్నారని నెటాలులో నుండగోరుటలేదు అనికూడ నేనతని కెరిగించితిని ఆరోజులలో ధనమునధికముగా గడింపగోరువారికి నెటాలులోకంటే ట్రాన్స్ వాలులోనే సౌకర్యములు హెచ్చుగానుండెనుగాన భారతీయులలో హెచ్చుమంది అప్పుడు ట్రాన్స్ వాలుకే పోవుచుండిరి.

నే నిటుల విలేజరి కెరిగించుటవలన నన్ను బాధించిన వారిపై కేసుచేయుటకు నేనంగీకరింపక పోవుటవలనను అచటిప్రజలకు చాలమంచియభిప్రాయము కలిగినది. డర్బనులోని పాశ్చాత్యులు తమప్రసన్నతను చాల లజ్జతులైరి. నేను నిర్దోషిని పత్రికలు వ్రాయుటయేగా ప్రజలఅల్లరులనుగూడ తీవ్రముగా నిరసించెను. ఈరీతిగా నాగొంతునొక్కటకు చేయబడిన ప్రయత్నము భారతీయసమస్యకు సహాయకమే యయ్యెను. అందువలన దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులగౌరవ మధికమైనది. నాపనిగూడ నులునైనది.

మరి మూడునాలుగురోజులకు నేను నాయుంటికి వెళ్లితిని. ఈయల్లరివలన నాకు కేసులుగూడ అధికముగ రాసాగినవి.

ఈలాభములు కమిటితోపాటు భారతీయులపట్ల పాశ్చాత్యులకు ద్వేషముగూడ హెచ్చినది. భారతీయులు ధైర్యముతో నెదిరించెదరని వారు గ్రహించుటవలన భారతీయులవలన ఉపద్రవము కలుగుననుభవించుట వారికి కలిగినది. అచటి భారతీయవర్తకులకు నష్టము కలిగించుటకు భారతీయులచటికి రాకుండ నిరోధించుటకు నెటాలు శాసనసభలో, రెండుచట్టములుపాదించబడెను. ఓట్లహక్కుకొరకు మేమిదివరకాందోళనముచేసియున్నందున ప్రత్యేకముగా భారతీయుల విషయమున నెట్టిచట్టమును చేయగూడదని నిర్ణయించబడెను. కావున ఆచట్టములందరికిని వర్తించునటులే వ్రాయబడెనుగాని నెటాలులోని భారతీయులకు నిరోధమును కలిగించుటయే వారిమఖ్యోద్దేశము.

ఈచట్టముల కతమున నాకు పనియును భారతీయులలో నుత్సాహముగూడ నధికమయ్యెను. ఆచట్టములను భారతదేశ భాషలలోని కనునదించి భారతీయులకందరికిని బాగుగా బోధించితిమి. మేము అధినివేశనములనుక్రమింపగూడ తెలిపితిమిగాని అతడు కలిపింపకొన ననెను. అందువలన అచటము లామోదించబడెను.

నాకు ప్రజాసంబంధమున పని అధికమైనది. దర్బనులో నుండిన మనసు కలాలు నాజరుగారు నాయుంటనే నివసించుట కంగీకరించిరి. అయన ప్రజాసంబంధములగు పనులనధికముగా నెరవేర్చుచుండినచో నా భారము కొంత తగ్గినది.

నేను భారత దేశమునందున్న కాలమున నేటు ఆదంజీమియాఖాన్ గారు చక్కగా పనిని నెరవేర్చెను. సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చినది. నెటాలు యిండియను కాంగ్రెసునిధికి వేయి పానులుగూడ చేరినవి. ఈచట్టములవలన కలిగిన ఉత్సాహమున నేను బాగుగా నుపయోగించుకొని భారతీయులలో నధికముగ ప్రచారమునుగావించితిని. నిధికి మొత్తము 5000 పానులు చేరినది. సభ్యుల సంఖ్యగూడ హెచ్చినది. కాంగ్రెసుకు శాశ్వత నిధినిచ్చి స్థిరాస్తినికొని దానివలన వచ్చెడు బాడుగతో నిత్యకృత్యమును సాగింపవలెననుకోరిక నాకు కలిగినది. ఈ విషయమును నాసహకారుల కెరిగింపగా వారందరునుగూడ నా

మోదించిరి. ఆ రీతిగా స్థిరాస్తినికొని దానిని బాడుగకెచ్చితిమి. అందువలన వచ్చెడుధనము నెలరో న్యయములకు సరిపోవుచుండెను. ఆ ఆస్తిని పొందుటకు ట్రస్టీలు నియమించబడిరి. ఇప్పుడుగూడ నా స్థిరాస్తి అవతనున్నదిగాని ట్రస్టీలలో వివాదాలు కలిగినందున ఆస్తియు కోట్లలోనే చెల్లించబడి అప్పులే నిలువజేయబడుచున్నది.

నేను దక్షిణాఫ్రికానుండి బయలుదేరిన పిమ్మటనే యీ గతిపట్టినది. కాని యిట్టి ప్రజాసంస్థలకు స్థిరాస్తి లుండగూడదను నభిప్రాయము దక్షిణాఫ్రికాలో నుండగానే నాకు కలిగినది. అటుపిమ్మట నాకు పెక్కుసంఘటనో సంబంధ మేర్పడినందున ఆ అభిప్రాయము మరింత బలమైనది. స్థిరాస్తి యేర్పడగానే సంఘముక్కు నైతికగౌరవమునకు భంగముకలుగును. ప్రజాసంస్థయగు ప్రజల యిష్టానుసారము వారొసంగవట్టి ధనముతో పనిచేయుచుండు సంఘముని గ్రహించవలెను. ప్రజల సహాయము లభించనిచో నది ప్రజాసంస్థకాకాలదు. అట్టిసంస్థ లంతరింపవలసినదే. స్థిరాస్థులుగల సంస్థలు తరుచుగా ప్రజాభిప్రాయమును తృప్తికరించి ఆందులకు వ్యతిరేకము గాగూడ పనిచేయుచుండును. భారత దేశమునందట్టి సంస్థలు మితిమీరియున్నవి. మతసంస్థ (రివిజియనుట్రస్టు) లనబడువానిలో చాలభాగ మిట్టిరీతితోనేయున్నవి. ట్రస్టీలు యజమానులై ప్రజలపట్ల నెట్టిబాధ్యతయును లేకుండనున్నారు. ప్రజాసంస్థలు ప్రకృతివలెనే ఏరోజు కారోజు ఆదాయమును బడయుచు జీవించుచుండవలెననియే నా అభిప్రాయము.

ప్రజలనున్ననను గోల్పోయినసంస్థ యేదీయును దేశమున నుండగూడదు. ఒకసంపై ప్రజలకాదరము మెండుగా మన్నది. ఆసంస్థ వ్యవహారములు సరిగా జరుగుచున్నవనుటకు ప్రజలొసంగుచున్న సాలుసరి చందాలమొత్తమే నిదర్శనముగా నుండవలెను. ప్రతిసంస్థయును యిట్టిపరీక్షకు నిలువవలెననియే నా అభిప్రాయము.

స్థిరములగు భవనములు లేనిచో పనిచేయజాలని సంస్థవిషయమున నేను న్యయములకు కాపలినధనము మాత్రము ప్రజలవైచిక్యముగ నిచ్చుచందాలవలననే లభింపవలెనని నా అభిప్రాయము.

దక్షిణాఫ్రికాలో సత్కారము జరిగిన రోజులలో గూడ నీయభిప్రాయము మరింత స్థిరపడెను. ఆసత్కారము ఆరేండ్లపాటు అతిశ్రేష్టముగా సాగింపబడెను. లక్షల కొదిగా ధనము న్యయమైనది గాని అదియంతయును చందాలవలన నెప్పటికప్పుడు లభించుచుండనే గాని స్థిరముగనిధి లేనేలేదు. మరునాడు చందాలురానిచో యేమిగతియని గూడ నొకొక్కపుడు నేనాలోచించుట గూడ తటస్థించుచుండెను. (మో. క. గాంధీ-ఎం.గి.యిండియా, 80-12-26)

విదవ ప్రకరణము

1897 జనవరిలో నేను డర్బనులో ఓడదీగినపుడు నా సోదరుని కుమారుడు (నెహ్రూ) పదియేండ్లవాడను నాపెద్దకొడుకు తొమ్మిదేండ్లవాడను నారెండవ కుమారుడు అయిదేండ్లవాడనుగూడ నాతోగూడ నుండిరి. నాకొడుకుల నిద్దరిని నాకొక మెహర్బానీగా పాఠశాలాధికారులు పాఠశాలలో చేర్చుకొనవలసియుండును. లేనిచో భారతీయుల బాలురకు ప్రవేశము లేదు. భారతీయులకొరకు క్రిస్టియను మిషనరీలు యేర్పరచిన పాఠశాలలకు నాడ్డలను పంపుట నాకష్టముగా నుండలేదు. నేనే న్యయముగా వారికి చదువుచెప్పకుంటినిగాని అదిసరిగా జరుగుటకు వీలులేకుండ నుండెనుగాన నాకేమియును పాలుపోకుండ నుండెను. చదువుచెప్పటకు సమర్థుడగు నొక ఆంగ్లేయుడు కావలెనని నేను ప్రకటించితిని. ఓడ్డలసంరక్షణకొక ఆంగ్లేయిని (గనర్నసు) నియమించితిని. నాడ్డలను భారతదేశమునకు పంపుటగూడ నాకష్టములేదు. ఓడ్డలు తేలిదండ్రులచేతనే యుండవలెను గాని మరియొకచోట నుండగూడదను నభిప్రాయము నాకప్పటినుండియును కలదు. నాపెద్దకుమారుని నాసోదరపుత్రుని భారతదేశమున వరునేరు వసతిగృహములలో కొన్ని నెలలుమాత్ర ముంచినపాటు నిజమే. కాని వెంటనే మరల వారిని నాకడకు రావించితిని. నాపెద్దకుమారునికి ప్రాజ్ఞతపచ్చిన పిమ్మట అసామదాబాదులో నొక హైస్కూలులో చదువవలెనని వానికే బుద్ధి పుట్టినందున వాడు వెళ్లిపోయెను. నాసోదరపుత్రుడు నేను జెప్పుచున్న చదువుతోనే తృప్తిచెందెను. కాని అతడు యావనదేశమున న్యయకాలము వ్యాధిగ్రస్తయైయుండి చనిపోయెను. మిగిలిన నామగ్గురు కొడుకులును యెన్నడును పాఠశాలలకు వెళ్లేలేదు. ఈకారణమున వారికెరిగిని డిగ్రీలు లభింపలేదు. ఈవిషయమున వారికి కొంత అసమృత్తికలదు. అప్పుడప్పుడేదోరితిని వారు దానిని వెల్లడించుచుండురు. ఎం. ఏ. బి. ఏ. డిగ్రీలను బడసినవారిని చూచినపుడు తమకు మెట్రిక్యు

లేవన పట్టమైన లేకపోయెనుగాదా యనువిచారము వారికి కలుగుచుండును. స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి నావలన వారు అనుభవపూర్వకముగా గ్రహించగలిగిన జ్ఞానమును యేపాఠశాలలో ధనముకంతవ్యయపరచి వారు చదివిననుగూడ బడయలేరనియే నాఅభిప్రాయము. కావున నాడ్డల విద్యావిషయమున 30 క్రిస్తునే నెట్టి పోషమును చేయలేదనియే నేను నమ్ముచున్నాను. వైగా నాపెద్దకొడుకు విషయమున నాకుకలిగిన సంతోషకరముగ ననుభవము నవయావన దశయందు నేనవలంబించిన నడతకు ఫలమేయనిగూడ నదా నేను భావించుచుండును. ఆరోజులలో కలిగిన పోకులన్ని విషయములను వదోస్త్యత్రతయనియే నేను భావించెదను. కాని అది మహోన్నతత్రయని అతడెంత గ్రహించగలుగును? అవియన్నియును దరిమిలానుకలిగిన అసర్థకరములగు మార్పుచేయనియును, నాభ్రాంతియే అందులకు కారణమనియును అతడేల (పెద్దకొడుకు) భావింపగూడదు? లోకములోపాటు నేనున్నపుడు నా (మహాత్ముడు) ప్రవర్తనము సరిగానే యుండెననియు అటు పిమ్మట అహంభావమువలనను అజ్ఞానమువలనను అట్టివార్పులు నాలొకరిగననియును నాకొడుకేల నమ్మగూడదు? నాకొడుకు బారిష్టరు మున్నగుపట్టములను బడసినచోకలుగు ననర్థమేమున్నది? వాని కట్టి అవకాశముకలిగింపకుండుటకు నాకేమి హక్కున్నది? పట్టములనుబడయుటకు తగినసీటిలో నాకొడుకు నుంచి వాని అభిప్రాయముల ప్రకారము వాడు తనజీవితము నేర్పరచుకొనునట్లు నేనేల సహాయముచేసి యుండగూడదు? అని నామిత్రులలో కొందరుగూడ యారీతిగా నాకొడుకుల విద్యావిషయమున నాతో చర్చించియుండిరి.

విద్యార్థులనుగూర్చి నాకు న్యయముగా చాలవిషయములు తెలిసియున్నవి. ఇతరుల బిడ్డల విషయమునగూడ నేను న్యయముగాను ఇతరుల సహాయముతోను చాలవిషయములను తెలుసుకొనగలిగియుంటిని. ఇప్పుడు నాకొడుకు లున్న సీటిలోనే యుండిన బిడ్డలఫలితమునుగూడ నేనుచూచియుంటిని. వారు నాకొడుకులకంటే యేవిషయమునను అధికులకారనియు వారి వద్ద నాకొడుకులు నేర్చుకొనదగినదేదీయును లేదనిగూడ నేను నమ్మెదను. నాప్రయత్నముల ఫలితము లెటులైనను యిటుపైననే తెలియవలసినవిగానున్నవి. స్వాతంత్ర్యమా? పాండిత్యమా? వీనిలో నేది ప్రధానమని నిర్ణయింపవలసినవిషయపుడు పాండిత్యముకంటే స్వాతంత్ర్యము నేయిచ్చెట్టిదని యెప్పుకొననిచారెవరైన నుందురా? స్వాతంత్ర్యమునడచివేయునట్టి పాఠశాలలను కళాశాలలను వదలివేయవలెనని నేనెవరిని కోరితిని? స్వాతంత్ర్యముకొరకు నిరక్షరకుత్తులై కూర్చిపని చేసే బ్రతుకుటయైన మేలుగాని దాస్యభావముతో నెంతమాత్రమును విద్యనభ్యసించుకూడదని నేనెవరికిబోధించితిని? అట్టివారే ప్రకరణమునందిమిడియున్న రీతిని గ్రహించగలుగుదురని నేను నమ్మెదనని మహాత్ముడు వ్రాసెను. ఈప్రకరణము నేడు 6-వ తేదీని వెలువడిన ఎం.గి. యిండియాలో ప్రకటింపబడెను. (క్రీ. వెసు)

వెలువడినది! త్వరపడుడు నీ తినిధి

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయందైదవకుసుమము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెటు దేశమునకుం బోయి యాభాషలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే నంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్లీషులోనికి బరివర్తితమై యుత్కృష్టనీతిగ్రంథముగ కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయ్యుర కే. గారి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసుజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో డేటగా సూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రీ. శు. 1900 జూలై నందు క్యాలికొబైండు. వెల రు. 1-4-0.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

కాశీమహారాజు: ఇర్విను ప్రభువు

శ్రీకృష్ణ

కాశీమహారాజుగారు రాజ్యాంగసంస్కరణ ములు విప్లవకరములనియు, బ్రిటీషుపాలకులు తప్పా నర్చి రనియు, అర్థశతాబ్దము ముందుగనే యిట్టి సంస్కరణముల నొనగూట అపాయకర మనియు జెప్పి కితాబు పొందదలచినందుకు ఫలముగ, ఇర్విను ప్రభువుగారు మృదువుగ మందలించిరి. సంస్కరణ ములు విప్లవకరములనియు, 1917 సంవత్సరపు ప్రకటనను అపాయకరమనియు చెప్పినవారు, ఇదివరలో గూడ గలరనియు, మహారాజుగా రాజ్యం గారని యు, ఇర్విను ప్రభువుగారు ఊరడించిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారు సూచించినవారిలో, సిజ్డెహం ప్రభువు గారు ముఖ్యులని చెప్పవచ్చును. మహారాజుగారిని సిజ్డెహంగారితో పోల్చుటవలన, వా రెంతవరకు సంతృప్తిజెందిరో తెలియదు. భారతీయులు మాత్రము మహారాజుగారి ప్రసంగమును తీరస్కరింపక మానరు. అత్యంతమితవాదులు నయి తము, వీరిప్రలాపముల నేవగించెదరు. ఇర్విను ప్రభువుగారును, మహారాజుగారి తెలివితేటలను బాగుగనే గ్రహించిరి. సంస్కరణములను ప్రసాదించినపుడు, పార్లమెంటుసభవారును బ్రిటీషు పాలకులును దూర మాలోచించిరనియు, వారివివేకమును నూరుట అన్యాయమనియు రాజప్రతినిధిగారు తెలియజెప్పిరి. సంస్కరణములగూర్చి చర్చజరిగినపుడు, ఇర్విను ప్రభువుగారు పార్లమెంటుసభ్యులుగ నుండి రట. అందుచే మహారాజుగారికన్నను, రాజప్రతినిధిగారికే సందర్భము లెక్కుడుగ తెలియు ననుట కేమాత్రము సందియము లేదు.

హిందూదేశమున కిదివరకు ప్రసాదించిన రాజ్యాంగసంస్కరణములు, కడుసంకుచితములనియు, ఆచరణయోగ్యములు గావనియు, భారతీయప్రముఖుల నేకులు భావించుచుండ, మహారాజుగారి కివియే విప్లవకరములని తోచెను. మహారాజుగారిసలహా మూలమున, ఇట్టి సంస్కరణములను రద్దుజేసి పెనుకకు బోయినను, చింతించువారుండరు. స్వపరిపాలనమును పొందుటకే, ప్రజలు దృఢప్రయత్నముల గావించెద రనుట నిశ్చయము. రాయల్ కమిషనువారు వచ్చినపుడు, సంస్కరణములను సమగ్రముగ విచారించెదరనియు, బునాదులు సరిగ నున్నవో లేవో చూచెదరనియు, రాజప్రతినిధిగారు సూచించిరి. రాయల్ కమిషను విచారణవలన, మేలు చేకూరునని ప్రజలు తలంచుటలేదు. ఇట్టి కమిషనులవలన, శలితమెటులుండునో ప్రజలకిది వరకనేకమారులు తెలిసెను. కర్రంసీ కమిటీవిచారణవలన, దేశమునం దెట్టికలవర ముదయించెనో తెలుపకకలేదు. వ్యవసాయ విచారణసంఘముగూడ ఈతీరుననే పరిణమింపవచ్చును. సం

స్కరణముల విచారణ జరిగినవిమ్మట, మహారాజుగారి బోలువారి సలహాలవలన, ఉన్న సంస్కరణములను గూడ సంకుచితపరుప వచ్చును అందుచే మహారాజుగారు భీతిజెంద నక్కరలేదు. భారతీయులీసంగతిని గ్రహించియే, పరిశీలనపై నాధారపడక, రాండుటేబిలు సమావేశమును సూచించి, స్వయం నిర్ణయమును గోరిరి. కాంగ్రెసుసభయు, భారత శాసనసభయు గూడ ఇటులనే తీర్మానించెను.

స్వయంనిర్ణయాధికారము లభించువరకు ప్రజలు సంతృప్తిజెందరు. రాజప్రతినిధిగారికి వివేచితపు సలహా నిచ్చి, కాశీమహారాజుగారు తమసంస్థానపు ప్రజల కెన్నటికిని స్వపరిపాలన మొనగకుండ జేయ నెంచి యుందురు. కాని, స్వదేశసంస్థానములలో గూడ స్వపరిపాలనవాంఛ పెరుగుచున్నది. తిరువాన్కూరు, మైసూరు, బరోడా, పుదుక్కోట మున్నగుసంస్థానములలోనే గాక, మైదరాబాదు సంస్థానమునందుగూడ నూతనాశయములు పొడగట్టు చున్నవి. ఎంతకాలము ప్రజలకోర్కెలను నిరోధించుటకు వీలగును? పాశ్చాత్యదేశములకు బనికి వచ్చెడిస్వాతంత్ర్యము, హిందూదేశమునకు బనికిరాదని మహారాజుగారు చెప్పట సాహసము. స్వాతంత్ర్య మొక్కప్రాంతమువారి సొమ్ము గాదు. స్వాతంత్ర్యచిహ్నములు వేర్వేరుగ నుండవచ్చును గాని, స్వాతంత్ర్యపు హక్కు ననుభవించుటకు, అన్నిజాతులకును సమానమగు హక్కు గలదు. స్వపరిపాలన విధానము హిందూదేశమునకు నూతనము గాదనియు, పూర్వకాలమున ప్రబలి యుండెననియు, మూరపియనుచుద్రితకారులే యంగీకరించి యుండిరి. అందుచే మహారాజుగారి వాదము నిరాధారమగుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానముల భావిపరిణామమును స్వప్రముగ నిరూపింపవలయు ననియు, బ్రిటీషు అధికారముతో సంస్థానముల కవిసాభావ సంబంధముగలదనియు, రెండుకలసి బైకిలేచుటగాని క్రింద బడుటగాని జరుగుననియు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ స్నేహితులే తమస్నేహితు లనియు, వారి శత్రువులే తమ శత్రువు లనియు, మహారాజుగారు ఉద్రేకముతో విన్నవించిరి. ప్రభువుల సభవలె, స్వదేశ సంస్థానాధీశులసభ యొకటి యుండవలయు నని, మహారాజుగారి యుద్దేశ్యము.

ఈవిషయమై రాజప్రతినిధిగారు స్వప్రముగ జవాబు చెప్పియుండవలసినది. భావిహిందూదేశము నందు, సంస్థానముల కర్హస్థానము చేకూరునటుల తాము ప్రయత్నించెద మనియు, ఈప్రశ్నను త్వరలో విచారింపక తప్పదని మాత్రము రాజప్రతినిధిగారు బదులుజెప్పిరి. మహారాజుగారి సిద్ధాంతమే నిజమగుచో, స్వదేశసంస్థానములకే గాక బ్రిటీషు ఇండియాకుగూడ, స్వపరిపాలన మొన్నటికిని లభింప గూడదు. బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలనము చేకూరుచో, స్వదేశసంస్థానములు నేలగులు నని, మహారాజుగారు భయపడుచున్నారు. కాని, వీరి యూహ అసత్యమనుటకు సందియములేదు. స్వదేశ సంస్థానములలో ప్రస్తుత సమయమున వ్యాపించిన నిరంకుశవిధానము, వానికి శారవముగ నున్నదా? బ్రిటీషు అధికారుల నిరసనకు తరుచుగ పాత్ర మగుటలేదా? సంస్థానప్రజలు ప్రస్తుతస్థితితో తృప్తి జెందుచున్నారా? ఇట్టిస్థితి శ్లాఘనీయమో లేక అవమానకరమా? శ్లాఘనీయముగానున్నచో, సంస్థానప్రజ

లకు స్వపరిపాలనము లభించినవిమ్మటనే, సంస్థానములుగూడ మంచినతిలోనికి వచ్చును. బ్రిటీషు ఇండియాలోను, సంస్థానములలోను స్వపరిపాలనము వ్యాపించు దినమే సుదినము. అందుకు మూరుగ హిందూదేశమున దంతటను నిరంకుశపరిపాలనమే కొనసాగవలయు ననుటకన్న విరండవాదము వేరుండదు.

మరియొక సంగతినిగూడ విచారింపవలయును. స్వదేశసంస్థానవ్యవహారములలో బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు జోక్యము కలుగ జేసికొనుట పాడి గాదని, చెప్పట ఆచారమయినది. కడచిన కాంగ్రెసుసభలో నిట్టి యభిప్రాయమే ప్రబలెను. గాంధీమహాత్ముడు గూడ ఇటులనే సలహానిచ్చెను. అట్టిశరి, స్వదేశసంస్థానాధీశులు, బ్రిటీషు ఇండియా వ్యవహారములలో ప్రేలుపెట్టుట పాడియగునా? వీరు ప్రభువులసభగ నేర్పడి, ప్రజాప్రతినిధులు చేయు తీర్మానములను చట్టములను నిరాకరించుట కెవరంగీకరింతురు? బ్రిటీషు ఇండియాలో స్వపరిపాలనాప్రారంభమయినను జరుగగూడదని కోరుటకు కాశీమహారాజుగారి కెట్టి హక్కు గలదు? ప్రజల యక్కరలు వీరి కెటుల దెలియును? బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజల హక్కుల నణగదొక్కుటకు, స్వదేశసంస్థానాధీశులు పాలకులను ప్రోద్బలపరచుచో, బ్రిటీషు ఇండియా నాయకులును స్వదేశసంస్థానప్రజలకు గూడ స్వాతంత్ర్యము లభించునటుల కృషి సలుపుట యవసరము. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలక్షేమమును స్వదేశ సంస్థానప్రజల లక్షేమమును మిళితమై యున్నవి. నిరంకుశాధికారులు చేతులు గలుపుచో, స్వపరిపాలనమును వాంఛించు ప్రజలందరును చేతుల గలుపకమానరు. స్వదేశసంస్థానాధీశులు, కాశీమహారాజుగారి అవివేకప్రసంగమును నిరసించి, తమ శారవమును నిలుపుకొనుట యవసరము. రాజప్రతినిధిగారి మందలింపును గమనించి మ్రోనను, కాశీరాజుగా రిట్టి యపఖ్యాతికరమగు ప్రసంగముల గావించుటచే తమకుగాని, ఇతరసంస్థానాధీశులకుగాని ఎట్టిలాభము గలుగ దనియు, తీరని యవమానమే ఘటిల్లుననియు, గ్రహించుటమేలు. ఇట్టి వింతప్రసంగముల గావించి, బ్రిటీషు పాలకుల యనుగ్రహమును సంపాదించగలదినములు గతించి, చాలకాల మయినది.

బెంగాలు : ద్వంద్వప్రభుత్వము

బెంగాలు రాష్ట్రమునందు, ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించెనని పాశకులెరుగుదురు. తిరిగి దీనిని పునరుద్ధరించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ మారు గూడెది బెంగాలు శాసనసభలో సీవిషయము మరియొకపర్యాయము విచారణకు వచ్చును. 22 వ తేదినండియు ఇరువురు మంత్రులకు జితముల నిచ్చునిమిత్తము 24775 రూపాయిల గ్రాంటు నీయవలయు నని, శా. మాబల్లెగారు 17 వ తేదిన తీర్మానము నుపపాదించెదరు. కాంగ్రెసుపక్షము వారు గ్రాంటును నిరాకరించుటకు ప్రయత్నింపక మానరు. ఈపక్షమువారు అత్యధికసంఖ్యాకులు గాకుండుటచే, ఇతరపక్షముల సహాయముతోను నామినేటుడు సభ్యుల తోడ్పాటుతోను, ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటును అంగీకరించినను, ప్రయోజనముండదు. కేవలనామినేటుడు సభ్యుల

న హా య ము తో కొ న సా గి య చెడి మృత్యువర్గ మొ త కాల ఘో నిలువ జాలదు. రిస్వాంసీపుష్కమువారును స్వతంత్రులును, కాంగ్రెసుపక్షముతో చేతుల గలిపి, బెంగాలు గౌరవమును కాపాడుట యవసరము. ఇంతియగాక, మృత్యులను నియమించకముందే, మృత్యులజీతములకు గ్రాంటు ను గోరుట, బాధ్యతాయుత పరిపాలనా సూత్రము నకు విరుద్ధము. మృత్యుల నియామకమును గోరు వారయినను, మృత్యు లెవరో తెలియకముందు, గ్రాంటు కేటావ యంగీకరింపగలరు? అధికారవర్గము ప్రాతయనుభవములబట్టి యైనను, తనకర్తవ్యమును గ్రహించదు. తనకు ద్వంద్వప్రభుత్వ మక్కరలేదని, బెంగాలు రాష్ట్ర మిదివరకు స్పష్టముగ ప్రకటించెను. ఇంకను ద్వంద్వప్రభుత్వమును బలవంతముగ జొప్పించుటవలన, సేమయిన ప్రయోజనముండునా? పాలకులు దూరదృష్టిగలవారేని, వెంటనే రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుట వివేకము. ప్రజలు గోరిన సేవనలభింపజేయును తిరస్కరించుకొలదియు, వారిలో స్వపరిపాలనేచ్చ బలపడును గాని తగ్గనేరదు. గౌహతి కాంగ్రెసునభి మృత్యువలన నిరాకరణమును స్థిరపరచియుండుటచే, బెంగాలురాష్ట్రమే కాక యితరరాష్ట్రములుగూడ ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించుటకు ప్రయత్నము నలుపకమానవు.

రాజకీయసంఘోగము

రాజకీయపక్షములమధ్య ఐకమత్యము ప్రబలవలయునని ఎల్లరు గోరుచున్నను, అందుల కేమార్గ మవలంబించవలయునను విషయమై భేదాభిప్రాయము గలదు. బలమగు వ్యక్తులు గోరినరీతిని, కాంగ్రెసు సంచరింపవలయునను నభిప్రాయమును కొందరు తెలుపుచున్నారు. దేశసేవయం దారితీరిన మహామహుల యభిప్రాయములను గౌరవముతో విచారించుట యవసరమే. సాధ్యమగుంతవరకు సమాధానపడుటయు ముఖ్యమే. కాంగ్రెసునందు ఏకాభిప్రాయము గుదురుట మిగుల లాభకర మనుటకు సందియము లేదు. ఏలనన అట్టితిర్మానమునకు ఎక్కువ విలువ ఏర్పడును. కాని, నాయకులొందరులు వివాదపడుచు, వారిమధ్య సూత్రముగూర్చి యే తీవ్రభేదాభిప్రాయ మేర్పడినపుడు, సమన్వయము గుదురుట దుర్లభమగును. మంత్రిపదవుల సంగీకరింపనలయునని ఒకరు గోరగ, నిరాకరింపవలయునని ఇతరులు గోరుచుండ, ఆయంశము గూర్చి సమాధానము గుదురుటకు ఏలు గనుపించదు. శాసనసభాప్రవేశబహిష్కార సూత్రముల గూర్చి వివాదము చెలరేగినపుడు, బహిష్కారపక్షనాయకులగు గాంధీమహాత్ముడు తన పట్టుదలను వదలుకొని, ప్రవేశవాదులకు స్వేచ్ఛావకాశ మొసగెను. ఇట్టిత్యాగ మెల్ల రకు ను సాధ్య పడదు. మంత్రిపదవులను నిరాకరింప గోరువారికిని అంగీకరింప గోరువారికిని మధ్య వివాదము పరిష్కారము గావలయుననిన, ఎవరో యొకరు లొంగి పోవలయును. ఇట్టిసితిలో, అధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయమునకు, అల్పసంఖ్యాకులు లోబడి పనిజేయుటయే యుత్తమము. ఈసంగతిసే, క్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు, హిందూపత్రికా ప్రతినిధికి దెలిపిరి. ఇతరమార్గము లంత ఫలదాయకములు గాజాలవు. ప్రజాపరిపాలనసూత్రమున కిది ముఖ్యము. స్వతంత్రదేశము లన్నిటిలోను నిట్టి సూత్రము

ననుసరించియే కార్యములు నెరవేరుచున్నవి. స్వాభిప్రాయము తెలు లున్నను, ప్రజాసంస్థ తీర్మానించువిధమున నడుచుకొనుచో, ఎట్టి యిబ్బందియు గలుగదు. ఇందుకు ప్రజలు అలవాటు పడవలయును. లేనిచో కాంగ్రెసు ఏకీభావముతో పనిజేయుటకు సాధ్యపడదు. అధిక సంఖ్యాకుల తీర్మానము మనస్సాక్షికి భంగకర మని భావించు వారు తటస్థులుగ నుండవచ్చును. అట్టి యాక్షేపణ లేనంతవరకు, కాంగ్రెసు ననుసరించుట క్రేయస్కరము. అనవసరపు చీలికలవలన, ప్రజాశక్తి విచ్ఛిన్నమగుటదప్ప, వేరు లాభ ముండజాలదు.

చీనా

చీనాపరిస్థితులు కడు విషమముగ నున్నవి. బ్రిటీషువారికిని, చీనాకునుగల సంబంధము మిక్కిలి సందిగ్ధరూపము దాల్చినటుల వార్త లరుదెంచుచున్నవి. ఇదివరకు చేరినవార్తలబట్టి చీనాకును ఇంగ్లండుకును సమరసభావ మేర్పడినటుల దొచెను. బ్రిటీషువారు చీనా కిటీవల బంపినసందేశమునందు ఎట్టివివరములు గలవో తెలియలేదుగాని, సందేశము సఖ్యమునే సూచించినటులమాత్రము తెలుపబడెను. కాని, ప్రస్తుతంతివార్తల జూచిన, చీనా ప్రజలు హాంకోలోని మున్సిసిపలు భవనమును, బ్రిటీషు ఆవరణములోని కస్తముపశానును ఆక్రమించిరినియు, బ్రిటీషువారిని పంపివైచిరినియు, తెలియుచున్నది. ఈవార్త ఇంకను రూఢి పడకున్నను, బ్రిటీషు సైనికులసంఖ్య తక్కువయనియు, అధిక సంఖ్యాకులగు చీనావారు వచ్చుటచే బ్రిటీషువారు వెనుకకుబోయి యుందురనియు, రూట రూపించుచున్నాడు. ముం దేమి జరుగునో తెలియదుగాని, విదేశీయులు చీనాస్వాతంత్ర్యమును గుర్తించి, తమ జోక్యమును మానుకొనుట యవసరము. నూతనసంవత్సరప్రారంభమున, ప్రపంచమునందు కలహము లంకురించుట శోచనీయము. చీనాలోక్తి యిటులుండ, నికరగ్యువాలో అంతఃకలహములు చెలరేగినవి. వీనిలో మెక్సికోవా రొకపక్షమును, అమెరికావా రొకపక్షమును బలపరచుచున్నారు. తుద కిది మెక్సికో అమెరికాలపోరాటముక్రిందమారుచో, త్వరలో సమసి పోజాలదు. మొరాకోలో స్పానిషు భాగములో తిరిగి కల్లోల ముదయించినటులు తెలియుచున్నది. సిరియాలో గూడ పోరాటములు ప్రబలినటుల వార్తలు వెలుపుచున్నవి. అన్ని భాగములలోను అశాంతి యీతీరున వ్యాపించుచుండ, నానారాష్ట్రసంఘ మేమి చేయునో చూడవలయును. పై వాక్యములచుప్పడెనప్పటికీ, చీనాప్రభుత్వమువారు పంపిన సేనలు బ్రిటీషువారిని రక్షింపగలవనియు, పరిస్థితులు తీవ్రముగ లేవనియు, తెలుపువార్త చేరెను.

బొంబాయి జాతీయపక్షము

నూతనముగ నేర్పడిన బొంబాయి జాతీయపక్షమునకు జెందిన దేశాయిగారు మంత్రిపదవి సంగీకరించుటచే, పక్షనిబంధనల కిది విరుద్ధమనియు, దేశాయిగారు పక్షమునుండి రాజీనామ నీయవలయుననియు, లేనియెడల తాము విడిపోయెదమనియు, కాంగ్రెసు పక్షప్రముఖులగు నారిమెనుగారు కార్యదర్శికి తెలిపియుండిరి. అందుకు జవాబిచ్చుచు, దేశాయిగారు నిబంధనలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటచే,

వారుపక్షసభ్యులు గారని కార్యదర్శి వ్రాసెను. ఈ జవాబు సంతృప్తికరమని, నారిమెనుగారు రెంచిరి. దేశాయిగారు వివాదములో దిగుటకు అంగీకరింపలేదు. దేశాయిగారిచర్య, జాతీయపక్షసభలో త్వరలో చర్చింపబడునట. కాంగ్రెసేతరపక్షముల వారయినను, నిబంధనల నొకమారు గావించుకొనిన పిమ్మట, వానికి కట్టుబడియుండుట యవసరము. లేనియెడల, ఏపక్షమయినను చిరకాలము నిలువజాలదు.

కృష్ణాజిల్లా ఎన్నికలు

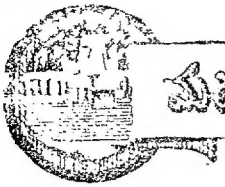
చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభకు మీర్జాపురము రాజాగారును అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారును సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిన విషయము పాఠకులకు తెలిసియున్నది. మీర్జాపురము రాజాగారి ఎన్నిక సక్రమముగాదనియు న్యాయవిరుద్ధమనియును రద్దు చేయబడవలయుననియును కృష్ణాజిల్లా వోటర్లపక్షమునను బాబ్బా శేషయ్యగారును గొ.బ్రహ్మయ్యగారును నిన్ను ప్రభుత్వమువారికి అర్పిని దాఖలు చేసినటులు తెలియుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభామందిరము

క్రొత్తయేర్పాట్లమార్పులు
పోర్టు నెలలుజూర్తి కోటలోపలమన్న శాసనసభా మందిరములో ఎక్కువమందిజనులు కూర్చుండుట కవకాశ ముండునట్లు క్రొత్తమార్పులు చేయబడుచున్నవి.
అధ్యక్షునిసాసమును సభికుల స్థానములను సభామందిరములో పూర్వమునకన్న మన్వస్థముగా నుండునట్లు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. సభ్యుల కుర్చీలవరుసలు అధ్యక్షునికి రెండువైపులనుండును. ఒక్కొక్కవైపున మూడుభాగములుగా నుండును ఈమూడింటిలో రెండుభాగములలో వరుసలకుర్చీ లుండును మధ్యభాగములో కుర్చీలవరుసలు 5 ఉండును.
ప్రేక్షకులగారి మరింతపెద్దది చేయబడును. మందిర పల్లిమూలమున గాలిలోనే గవర్నరుగారిసీతముగూడ ఏర్పరపబడును. వారిసీతమునకు కుడియెడమభాగములందు వారితాలూకు ప్రేక్షకప్రముఖులు కూర్చుండుటకు ఏర్పాటుయబడును.
ఇప్పుడు సభలో ప్రేక్షకులకు నిర్దేశపబడినవి నుండి విశాలముగా చేయబడుచున్నది.
ప్రతికావ్రతినీధులు కూర్చుండుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లుగా అనుర్భవినకుర్చీలు ఇదివరకు రెండువరుసలుమాత్రమే యుండెడివి అప్పుడు మూడువరుసలు అమర్చబడినవి.
గౌరవసభ్యుల (అనగా మంత్రిలు, కార్యనిర్వాహకులు వగైర) యొక్క యుపయోగార్థము శాసనసభాప్రవేశమందిరములో వేరే యింకొకచేర్చిగదీ ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది సభ్యులకొరకై వచ్చిన నియోజకవర్గప్రముఖులు కూర్చుండటాలోపలిహాలులో బెంచీలు వేయబడుచున్నవి.
ప్రతికక్ష వ్యాఖ్యాతల యుపయోగార్థము ప్రవేశమందిరమునకు అంతియండునట్లు కొంచెముపైగా మూడుగదులు ఏర్పాటుచేయబడినవి.
సభ్యుల కుర్చీలప్రక్కను ఇప్పుడు సాదుగుగాఉండే ప్రాతరలు బాగాలేవని యెంచి మనోహరములకు కిలుగాఉండే ఏటవాలుడు డస్కుబుల్లులు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.
సభామందిరములో కంకణ్వని బాసుగాశబ్దించుటకై కావలసిన సౌకర్యముల కనుగుణముగా చలువరాతి దపాపైన గాఫలను పరదుటకు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

వైట్లకొన్నిలు సమావేశము

ధీన్, జనవరి, 4:— వైట్లకొన్నిలు ఫిబ్రవరి 8 న సమావేశమగును. అధికారవ్యవహారములు 10, 15 తేదీలందును అధికారేతర వ్యవహారములు 9, 14, 16 తేదీలందును జరుగును 9 తేదీ వ్యవహారమునకై జనవరి 21, 22 తేదీలలో పట్టికతయ్యగారును. చిట్టి 24 తేదీన తీయబడును. ఫిబ్రవరి 14-తేదీన జరుగబోవు కార్యక్రమమునకు జనవరి 27, 28 తేదీలలో పట్టికతయ్యగారును. జనవరి 29 తేదీని చిట్టతీయబడును. ఫిబ్రవరి 16 తేదీన జరుగు కార్యక్రమమునకు జనవరి 28, 29 తేదీలలో పట్టికతయ్యగారును. జనవరి 31 తేదీన చిట్టతీయబడును. (అ.ప్రె.)

మన శాసనసభ

అన్నదానము:—కొత్తలబజారు నర్తకసంఘము వారు 7-వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలు గడచినపిదప కొత్తలు బజారునందే వేయిమంది పేదల కన్నదానము జేసెదరు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈసభవారియాజమాన్యమున ఈనెల 9 వ తేదీ అదివారం సాయంకాలం 4-25 గంటలకు ధనకోటికుమార్తె యగు కుప్పమ్మగారిచే పాట కన్నేర్పి జరుపబడును.

తల్లికూతులహత్త - విల్లివాకం:—ఈఖాసీ కేసులో పోలీసుదరియాపు పూర్తియైనది. ఖాసీకొరకు పిల్ల నపహరించిన నేరమున్ను ఖాసీనేరమున్ను సుబ్బారావుగారి మీద మోపబడును. ఖాసీలో కుమ్మకు అయినారనే నేరము ఆదినారాయణగారిమీద మోపబడినది.

మద్రాసు శాసనసభా సమావేశము ఈనెల 24 తేదీ నాడు మద్రాసు శాసనసభా సమావేశము జరుగును. గవర్నరుగారు బహుళ: హజరై ప్రారంభోపన్యాసము గావించెదరు.

బీడేనన్నవారికాలండరు:—మహా రాష్ట్రమున పూనాకుచేరువనున్న శాండ్లలో యింజనీరులుగానున్న బీడే అండుసన్నవారు పంపినకాలండరు నందుకొంటిమి. గైండింగు మిలు, విరనమోటు, గ్రాండునటు డికార్టీ కేటరు యంత్రముల నొమ్ములును 1927 కాలండరు నెలకొకపేజీయను దీనియందు గలవు.

శ్రీ పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ: చంద్రహాస చరిత్ర:—1927-వ సం॥ జనవరి నెల 9-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 4 గంటలకు పై కనుపరచియుండు కాలక్షేపము హిందుధియాలాజికల్ హైస్కూల్ హాలులో శ్రీ. ఉ. వే. విద్యాకృష్ణరంగం శతకోపాచార్యులు స్వాములవారివలన జరుపబడును.

సామ్రాజ్యశాసనసభాసభ్యత్వమునకు ప్రభుత్వ నియామకములు

మద్రాసు రాజధానికి ప్రతినిధులుగా ఎఫ్. బి. ఇవాన్సు, వి. సి. యన్. గారును, దివాన్ బహదూర్ టి. రాఘవయ్యగారు సామ్రాజ్యశాసనసభ్యత్వ మొసంగబడిరి.

రావుబహదూర్ యం. సి. రాజా, యం. యల్. సి. గారు నిమ్నజాతుల తరపున సామ్రాజ్య సభకు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. సామ్రాజ్యసభకు నిమ్నజాతీయ సభ్యుని నియమించుట కిదియే ప్రథమపర్యాయము. రాజాగారు అఖిల భారత నిమ్నజాతీయసంఘమునకు అధ్యక్షులు.

పరుగెత్తుచున్న రైలులో దొంగతనము

విశాఖపట్నం వైద్యకళాశాలపండ్లకు లగు స్వామినాథ నగారును డేరియా సిక్ అను నొక మద్రాసువాసి యగు దొంగ యును కలకత్తా మొయిలుమీద మద్రాసునకు ప్రయాణము చేయుచుండిరి. వీరిద్దరును నిద్రపోవుచుండిరి. రైలు చినగంజాము స్టేషనుకు సమీపించుచుండగా దొంగగారు ఎండులకో నిద్రవలకువ వచ్చి చూచునదికి రైలు బండియొక్క పడి చెక్కపై నెవరో మనిషి నిల్చుండియుండెను. అంతట నాదొంగ యాతనిని గద్దించి ఎవరిని పలికెను. వెంటనే యాతడు రైలు పరుగెత్తుచుండగానే దుమికెను. రైలుబండిలో సామాను పరీక్షించి చూచుకొనగా సమగ్ర 900 ల విలువగల సామానులు వారిద్దరివి కన్పించలేదు. ఈసంగతి రైల్వే పోలీసుకు వెంటనే తెలియజేసిరి. రైలురోడ్డు వెంటబడి వెనుకకు వెతకును వెళ్లగా 25 సం॥ ల హిందూ యువకుడు సత్తెలి తప్పిపడి యుండెను. అతనిని పట్టుకొనిరి. అతడు స్వస్థత జెడినాడు. అతడే యాసామానలను రైలుబండిలో నుండి క్రిందపారవేసి తరువాత రైలురోడ్డువెంట వెనుకకువడచి వెళ్లి తీసికొనవచ్చుననితలంచి యట్లుచేసెను. అతడు పారవేసిన సామానలన్నియు దొంగిలినవి. కేసు విచారణలో నున్నది.

రాకపోకలు — డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ రిలీజ్ పోలీసుగారు నేటిరాత్రి వద్రాసునండి ఢిల్లీకి వెళ్లెను. ఈనెల 10 తేదీముందు 14 తేదీవరకు జరుగు విద్యా శాఖాధికారులసభకు హాజరయ్యెదరు.

కానేరీ పేటూరు ప్రాజెక్టు వర్కుపాపు మెషిన్-ఎన్జిన్ క్యూటిపుఇంజనీరుగారు నేటియు (పి. రాబర్ట్స్) గారు ఈ మధ్య నొకరాయబారము సంవర్ధమున ఇంగ్లాండు వెళ్లి నేటి ఉదయం తిరిగి మద్రాసు వచ్చిరి.

నేపాళ మహారాజుగారి ప్రధానమంత్రిగారి పెద్దకుమారులగు జనరల్ సర్ మోహన్ వంషీర్ జంగ్ బహదూర్ రాజా, కే. సి. వి. ఇ. గారును వారి కుటుంబమును నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి. ఎన్. వి. రామస్వామి మొదలియారు గారు వారికి స్వాగతమొసంగి పుష్పమాలాలంకృతులగుగావించిరి. వీరు నేటిరాత్రి బోటుమొయిలుమీద రామేశ్వరము వెళ్లెదరు. దోవలో మధుర బెంబూరు దర్శించి బొంబాయి చేరెదరు.

పి. ఆర్. హిల్స్ గారు నేటి ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

దత్తమండలకళాశాలాన స్తమవర్ధంతి

ఈ జనవరి 22, 23, 24 తేదీలలో జరుపబడును. ప్రాత విద్యార్థులందరువచ్చేసివర్ధంతిని జయప్రవహుగా జరిగింపవలెనని యు, నందులకు కావలసినద్రవ్యసహాయమును, యీనెల 15-వ తేదీలోపల ప్రాత విద్యార్థుల సంఘపుకార్యదర్శియగు సి.యస్. రామస్వామిగారికి పంపవలెననియును, ప్రార్థన. మరియు నిదన అకు గల ప్రాతవిద్యార్థులపట్టిక చాలవరక సంపూర్ణిగానున్నందున వారు తమచిరునామాలను త్వరితముగా కార్యదర్శికి పంపవలెనని ప్రార్థన.

బల్లారికి మంత్రిగారి రాక

జనవరి 4 వ తేదీ మద్రాసు రాజధాని ద్వితీయామాత్యులగు గౌ. రంగనాథమొదలియారుగారు బల్లారికి విచ్చేసిరి. వారిని సన్మానపూర్వకముగా పురజను లెదుర్కొని మంగళ వాద్యములతో ముఖ్యవిభులయం చూరగించిరి. పిమ్మట మంత్రిగారి రాకను సత్కరించుటకై ముర్రా ముండ్లూరు హనుమం తప్పగారు నీల కన్నదానమొనర్చిరి. ఒక క్రొత్త మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు మంత్రిగారిచే బ్రారంభోత్సవము నొందెను. ఇక్కడి వీరశైవ సంఘమువారు మంత్రిగారికి తమ కార్యాలయమున నొక సన్మానపత్రము నర్పించిరి. తరువాత ముర్రా రాజా కోలానలం. వెంటరావుగారి-పురసాధమున సాయంకాల మసాహారములు సలిపినతరువాత గౌ. శ్రీమంత్రిగారికి మునిసిపల్ సంఘమువారును, జనహితసంఘమువారును, స్కూలు సంఘమువారును, మిక్రొచుండలివారును, సన్మానపత్రముల నొసంగి సత్కరించిరి. ఆసమయమున బలుభాషలలో స్వాగతపద్యములు చదువబడెను. తరువాత మంత్రిగారు సన్మానపత్రములకు సమచితప్రత్యుత్తరముల నొసంగుచు బ్రజాసేవ చేయుటయే తమమంత్రిత్వ స్వీకారమునకు ముఖ్యోద్దేశ మని దీక్షోపన్యాసము నొసంగి అందఱికిని భావోద్దేయము కలిగించి తమయథాశక్తి నితముందు దేశసేవచేయుటకై పాటుపడెదమని వక్కాణించిరి. ఈ జిల్లావారికి ప్రాణాధారమైన తుంగభద్ర మున్నగువాని నీటికాలువల వనతుల సమకూర్చుటలో జాల కష్షి ఫలువునును నడుపుటలో నుపన్యాసము నుపసంహరించిరి. చుట్టుపల్లెలనుండి వచ్చినరైతులు వేసవేలగ గలసి క్రిక్కిరిసి యుండిరి. శ్రీ మంత్రిగారు ఆంధ్రములో గూడ నుపన్యసించి వారి నానందంపజేసిరి.

మునిసిపల్ సంఘ సన్మానపత్రార్పణసమయమున పద్యములు చదువబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

వైసిడెన్సీ కాలేజీ కాల్యంతి హాకీపోటీలు

రాజమహేంద్రవరపు జట్టుల రాక

ఉదయమున 10-30 గంటల పాసెంజరు బండిలో వైసిడెన్సీ కాలేజీ కాల్యంతి హాకీపోటీలందు పాల్గొనుటకు రాజమహేంద్రవరపు ప్రభుత్వ ఆర్ట్స్ కళాశాల జట్టులు ఏతెరిచినవి. పలువురు స్నేహితులు వారికి ప్లాటుఫారముపై స్వాగతమిచ్చిరి. హాకీ జట్టు పూర్తిగావచ్చెను. సాయంకాలము వీరు ఆడవలసియున్నారు. కాని కాల్యంతి జట్టులో క్రిందటిసారి ప్రసిద్ధిపడసిన కృష్ణస్వామిగారును మరిఇరువురును నేడు బెజవాడలో నాడవలసినవారగుటచే నేడు రాజాలకుండిరి. వారురేవుడయము మొయిలులోవత్తురు. అందరును ఉత్సాహపూరితులగు నున్నారు.

మద్రాసు శాసనసభ

కాంగ్రెసు పార్టీ మీటింగు

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి యింటినద్ద “అనున్ బాగ్”లో మైలాపూరునందు శాసనసభా సభ్యులైన కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఈనెల 8, 9 తేదీలలో శని ఆదివారముల యందు సమావేశమై యీక్రింది విషయములను గూర్చి చర్చించెదరు.

కార్యక్రమము

1. తమ పక్షమునకు ఒక నాయకుని, ఉపనాయకుని, కార్యదర్శులను, ప్రతి కక్ష వ్యాఖ్యాతను (విప్) కోశాధిపతిని, కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనుట.
  - (2) కాంగ్రెసు పక్షమువారు వ్యవహరింపుటకు కొన్న నిబంధనముల నేర్పరచుట (ఇందులకు కొన్ని చిత్తు నిబంధనలు తయారు చేయబడినవి.)
  - (3) కాంగ్రెసు పక్షమునకు ద్రవ్యనిధి యేర్పరచుట.
  - (4) ఈ జనవరినెలలో జరిగే శాసనసభలో చేయవలసిన కార్యక్రమము.
  - (5) శాసనసభా మందిరములోని సభ్యుల యుచితాసనముల పదతియను.
  - (6) సభాసమావేశమున కై వచ్చిన సభ్యులకు మద్రాసులో వసతుల యేర్పాటును గూర్చియు చర్చించుట.
  - (7) మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నేటలు సభకు శాసనసభ తరపున ప్రతినిధిగా సభ్యుని ఎన్నుకొనుట.
  - (8) శాసనసభకు ఉపాధ్యక్షుడుగా నియమింపబడుటకు తమ పార్టీలో ఒకరిని ఎన్నుకొనుట కూడా జరుగును.
- కాంగ్రెసు పార్టీ వారి స్యవహార విధులయొక్క చిత్తువత్తుములు సభ్యులందరికిని పంచిపెట్టబడినవిగనుక- ఆయాచిత్తు నిబంధన ప్రతులను సభ్యులు సభకు వచ్చునపుడు వెంటతీసికొని రావలసి దిగా కోరబడుచున్నారు.

న్యాయస్థానవార్తలు

విశ్వాసద్రోహనేరము

ముద్దయి విడుదలచేయబడుట

నేలం కార్యనిర్వాహక ఇంజనీయరు ఆఫీసునందు డ్రాఫ్టుమనుగానున్న కే. ఆర్. క్రిష్ణలయ్యరు అనువారిపై విశ్వాస ద్రోహముక్రింద కేసుచేయబడి వెల్లూరు సబ్ మాజిస్ట్రేటుచే విచారణపై రి మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడి అపీలులో ఉత్తరరాజ్ గుట్ట నెవన్సుజడ్జిగారిచే శిక్ష ఖాయపరచబడెను. పైకేసు నేడు హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి బాక్స్ ను గారిచే విచారింపబడి ముద్దయి నిర్దోషియనిలించి కేసుకొట్టి వేయబడెను.

ముద్దయిపై మోపబడిన నేరముయొక్క వివరము. పిటిషనరు వెల్లూరు పబ్లికువర్క్సు శాఖ కో ఆపరేటివు సొసైటీ యందు కార్యదర్శిగ బనిజేయుచు కొన్ని నేల రూప్యములను అందు ముఖ్యము గ 100 రూప్యములను స్వీకరించెను. నేలంకు బదిలీజేయబడి తనకుమారుగ నియమింపబడిన ఉద్యోగికి లెక్కలందజేయుటలో పై నూరురూప్యములు నిలువపైకముగ జూపబడవలసి యుండెను. లెక్కలు, కోఆపరేటివు సంఘ ఇన్ స్పెక్టరువద్దనుండినపుడు ఒకమాసమువరకు అతంట్లు పొమ్మజేయకుండుటచే నిట్టి ప్రమాదము సంభించెననియు, క్రమముగ నిదర సరిజేనెదననియు పిటిషనరు జెప్పెను. కోఆపరేటివుసంఘ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు సి. డి. నాయగముగారివలన ప్రాసిక్యూషన్ కేసు దాఖలు జేయించబడెను.

వి. యల్. యలిరాజుగారు పిటిషనరుతరపున నేడు హైకోర్టులో వాదించుచు ముద్దయికి ద్రోహాచింతనమియు లేదనియు, ముద్దయిలెక్కలనప్పగించిన నాడొసలిన స్టేటుమెంటు శిక్షవిధించులోగ అంగీకరింపబడవలెననియు వాదించిరి. పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరు తద్విరుద్ధముగ వాదించెను. న్యాయమూర్తి ముద్దయితరపు వాదనలంగీకరించి ముద్దయిపై నేరము త్రోసివేసి శిక్షరద్దుజేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా లేబరు పార్టీ

బొంబాయి, జనవరి 5:—కేపుటౌనునుండి ఇండియన్ డెయిలీమొయిలుకు సి. యఫ్. ఆంధ్రూసుగారిట్లు కేబులువార్త నందిరి:—

బ్లాన్ ఫెయిన్ డిస్ లేబరుపార్టీ నేపనల్ కన్వేన్ షన్ వారు నెడివన్ బిల్లును ఏకగ్రీవముగా నిరాకరించిరి. కాని ఫ్లానబిల్లు విషయమై ఒకమోడరుగ నున్నారు. లేబరు పార్టీలోనున్న ఆంతరంగిక ఆందోళనవల్లనే అపొజివనును వారు గట్టిగా నెదుర్కొనజాలక పోయిరి. (ఫీ ప్రెస్.)

మహారాజాగారి ప్రలాపములకు వైస్రాయిగారి మందలింపు

కాశీలో వైస్రాయిగారికి విన్నపములు
ప్రత్యుత్తరము

గంగానది పవిత్రత కాపాడవలెను

4 వ లేదీన కాశీమహారాజాగారు వైస్రాయిగారి రాక
సందర్భమున విదేశీ ప్రసంగ సమయమున 1917 సంస్కర
ణములు భారతదేశమునకు చాలహానికరములనియు అనర్హులగు
భారతీయులకు ఉదారస్వభావులగు బ్రిటిషువారు అతితక్కుగ
50 ఏండ్లకు పిమ్మట నీయవలసిన సంస్కరణముల నిష్పాదనాసం
గిరనియు నుడివిన ఉపన్యాసములకు వైస్రాయిగారు యాదీగవ
రితిప్రత్యుత్తరమొసంగిరి:—

మమ్ము మీరాష్ట్రమున కాశీనించి అత్యధిక గౌరవ
సన్మానములనుగలదు కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నాను. కాశీపూర్వజ్ఞ
త్రమునకు వచ్చెడి గౌరవప్రేక్షకులందరను మండేశ్వరమునందు
మీరు నిర్మించిన అతిథిగృహమునందు మీ ఆతిథ్యమును బహు
యే బోవుచుందురని నేనెరుంగును. మీరు మీపూర్వులవలె
నే మీరాజభక్తిని చెల్లించినందుకు సంతోషించుచున్నాను.
మీరు జెప్పినట్లుగ యిక్కుముందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి
భారతదేశపు సంస్థానముల సీతినీరూర్చి వివరముగ పరిష్కరిం
పవలసియున్నది. ఈవిషయము బ్రిటిషు ఇండియాకును, సం
స్థానములకుగూడ నష్టములేకుండ పరిష్కరింపవలెను. ఉభయ
లకు ఒండొరులనుండు సంఘర్షణవిశ్వాసముండవలెను. అప్పుడే
ఉచితరీతి పరిష్కరింపవలెను. ఈవిషయమును మీరు
చక్కగనుర్తింపగలిగిరి. నేను అతితక్కుగ విచారించి నాకు
చేయవలసినంతవరకు సంస్థానములకు భారతదేశమున అర్హత
ము గౌరవము భద్రముగ నుండునట్లే సీరపరచుటకు యత్నించి
చెదనని మీరు నమ్ముచున్నాను.

సంస్కరణముల విచారణ

మీరీ విషయమున యెప్పుడో ప్రాయమున జెప్పిన
ను మీరు సంస్కరణములగుర్చి జెప్పినట్లే యెట్టి దావకము
లేక మనఃస్ఫూర్తిగ జెప్పెదరని నమ్ముచున్నాను. నేనిప్పుడు తొ
మ్మిదేండ్ల క్రిందట ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టబడి మరలత్వరలో
సవరింపవలెను సంస్కరణగుర్చి దీర్ఘవిమర్శన. గావించిన
చో మీరాతిభ్య గౌరవము నతిక్రమించినవాడ నగుదును. ఈ
సంస్కరణల కనేకమంది విమర్శకులు గలరు. పార్లమెంటు వా
రప్రతిలో అనుమతింపగా సంస్కరణముల ప్రసాదించుటలో
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అవసరము గ త్వర పడి ర ని
భావించువారు మీరొక్కరే గారు. ఈ సంస్కరణ ము
లు పార్లమెంటులో చర్చింపబడినపుడు నేనుకామన్సుభలో
సభ్యుడుగనుంటిని అసభవారంత క్రద్ధగవిచారించిరో నేనెరుం
దును. అప్పుడు జరిగినపని ముమ్మందు మంచిపరిమినినను చె
డ్డగ పరిమినినను తామివిషయమున తగ్గలేదని విచారిం
పలేదని పార్లమెంటువారుగాని బ్రిటిషుజడ్జిలుగాని దలంపజాల
రు. వారిఅప్పటినిర్ణయము కొంతవరకు ఆకాభంగము నుండెను
విషయము అసత్యముకాదు. స్త్రామూలకమిషనువారు నిష్పక్ష
పాతముగ యిది వరకే ర్చరు ప బ డి న
యీ పునాదులు దిట్టమైన వో కా వో య ను
విషయము శ్రద్ధగ పరికింపవలసియుండుననుటగూడ సత్యమే.
అంగ భారతదేశములు రెండును యిట్లే యింక కొంతకాలము క
లిసి పనిజేయుట ఉభయముల శ్రేయమున కత్యవశ్యకమనియు
భారతదేశపరిణామమున కదియే ముఖ్యవశ్యకతయని చెల్లుట
కు నాకెట్టి సందేహములేదు.

మీపరిపాలనా సమర్థతనుగూర్చి చాలసారులు వినియుం
టినిగాని యెక్కువకాలముండి స్వయముగ జూచుటకు వ్యవధి
లేనందుకు చింతిల్చుచున్నాను. మీరు రయితలయందాదరగల్గి
వారియభివృద్ధి గోరుచున్నారని ఇరిగేను విషయమున మీరు
గావిరిన బర్చరే జెప్పుచున్నవి. మీరు అనుభవజ్ఞులగు
ఉద్యోగులను నియమించుట చేతనే
మీ పరిపాలన యంత జయప్రథముగనున్నది. మీరు అతిసేర్ప
గ తిరుగుబాటుదారుల కాంతపరచి మతజైవముల బాపి
రని చెల్లుటకు సంతసముగచున్నది. మీరు ప్రజలతో స్వయ
ముగ సంప్రదించి పలుకుబడి ప్రజాదరణము బహుళి. కాలము
మీకు వశమయ్యున్నది. వచ్చిపూర్తిజేసుకొని పడేండ్లు గడవిన
పిమ్మట మీవలె సింహపు జేటకు బోదలవినవారు యింకొకరుం
దురా? నేనుగూడ మీవలె దృఢముగనుండవలెనని కోరెను.
చరమేతరుడు మీకు చిరాయురారోగ్యముల నొసంగ సభవ
ర్లురు ప్రార్థింప గోరుచున్నాను.

దంగాజలము పవిత్రముగ నుంచగోరుట

వైస్రాయిగారికి విన్నపము

రాజా మోతీచందూగారి నాయకత్వమున కాశీతిర్థము

ధారాబ్రహ్మవారు నేను వైస్రాయిగారివద్దకు రాయబారము చేసెడి
గంగానదీతీర్థము రూపుమానునందు నదిజలముల పవిత్రము కా
కుండకు కాపాడుట అత్యవసరమని మనవిజేసిరి. ఈనదీతీర్థమున అ
నేకతరముల నుండి దైవభక్తులుచెరు ఇచ్చుట అనేకమంది ధర్మ
దాతలు దేవాలయములు ఘట్టములు మందిరములనిర్మించిరి. అవన్ని
యుఁగిలపడకుండ కాపాడుట యీతరమువారి ముఖ్యకర్తవ్య
ము. ఇప్పుడుకాలము మారిపోయినది. రామన గరుచై ప్రస్తుతం
అంతర్వాహిని ప్రవహించినదీతరమున
మట్టిని కొరివేయుచుంటున్న వివిధఘట్టములు చెడిపోవుచున్న
వి. మరియు నగరములోని మురికినీరు నదిలోనికి నదలుటచే
నది అశుభిత్ర మగుచున్నది. ఈ అపాయముల బాపుటకై తగిన
ప్లానులు వేసి అన్ని పరిస్థితులను విచారించుటకై సమర్థులగు ఇంజ
నీరులను నియమింప గోరుచున్నామని వారు చెడిరి.

వైస్రాయిగారి జవాబు

వైస్రాయిగారు యీ దిగవరీతి జవాబు జెప్పిరి:— ఈ
సంఘమువారు సహేతుకముగ చెలిపిన విషయములు వినినతో
డనే పవిత్రమును కాశీతీర్థమునందలి గంగానదీతీర్థమునందలి
దేవాలయములు భవనములు శిథిలము కాగలవని భయము విచా
రము హిందూ మతస్థులకే గాక అన్య మతస్థు
లకు గూడ కలుగును. గౌతము బుద్ధుడు ప్రథమమున బోధించిన
యీపవిత్ర స్థలమును యాత్రికులు విదేశీయులనుండి వచ్చు ప్రే
క్షకులు అందరు జూచిపోవుచుందురు. అట్టి యాత్రికుల స్థల
మున కపాయము కలుగకుండ జూచుట ముఖ్యకర్తవ్యముగ నెం
చెదనని ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసరములేదు.

వివరితదారులు జెప్పిన విషయములలో ముందుగ నదిజల
మును గూర్చి విచారితము. అనేక వత్సరములక్రిందట కట్టింప
బడిన డ్రైయనేజీ కాల్య కొంచెము చెడిపోయినట్లు వింటిని.
అదియు నితర కాల్యలు బాగుజేయించినచో యీనదిజలము
చెడిపోవుననుట కెట్టి కారణముండదు. ఈవిషయమున ముం
దుగ మునిసిపలు సంఘమువారికి విన్నవించవలెను.
నగరపాలి శుద్ధ్యపు టేర్నాటులకు వారే కర్తలు. ఈకార్యప్రా
ముఖ్యత నెల్లరకు చెడిజ జేయుటకై నగరములో తగిన ప్ర
చారము జేయవలెను. ఇక రెండవ విషయము. ఘట్టమునకు
ప్రమాదము అనేక వందల సంవత్సరముల ఫలితముగ సంభవిం
చినది. నదియొడ్డున పెద్దభవనము లుండుటచేత భూమిలోనుండి
ప్రవహించెడి నీటికి ఆటంకము కలుగుటచేతను, నది కొనివేయు
చుండుటచేతను యీ ప్రమాదము తలపించుచున్నది. ఇందుకు
తగిన యేర్పాటులు జేయవలెనన్న యీ మహాసదీప్రవాహమును
వశపరచుకొనుటకు 80 లక్షలకు పైగానగనని అంచనా వేయ
బడెను. అదియెనను నికరముగాదు. ఈమహాకార్యమును
మీరు తలపెట్టుట ప్రశంసార్హము.

ధనము ప్రోగుచేయవలెను

కావున మీరు ముందుగ జేయవలసినదేమన ప్రజలకి
కార్యమున దభిరుచి గల్గించి, దీని యవశ్యకతను బోధపరచి
వారివద్ద ధనము ప్రోగుచేయవలెను. ముందుగ యేయేసలముల
కెక్కువ అపాయముగలవో యెప్పుడు నెట్టియత్నములు జేయవ
లెనో ఆవిషయము తెలిసికొనుటకు ఉద్యోగులను నియమింపవ
లెను. ఈపనికే రూ 10,000 లు అనునని తెలియచున్నది.
కావున ఆద్రవ్యమును మీరు సంపాదించినచో ప్రభుత్వమువారు
తగిన ఉద్యోగులను సత్కేతయుదురు.

మీరీకార్యము శరవేర్చుట నాకుసమర్థమని చెల్లుటకు
నేనుస్వయముగ నిచ్చి స్వల్పవిరాళమును గ్రహించెదరుగాక. ఈ
(నర్సే) ప్రారంభ కార్యమును మీరు జేసినచో
యీ మహాకార్యమును నిర్వహింప గగ్గనవారగుదురు. ఈకా
ర్యము కాశీపురమునందు భక్తిగల హిందువులందరు కలిసి నిర్వ
హింపవలసినపని. తదనంతర కార్యమునకు ప్రభుత్వమువాగ. ఏ
మిత్తురో యేమివ్యగలరో నేనిప్పుడు జెప్పజాలను. అప్పటి ఆర్థిక
స్థితిని బట్టియు మీలో ప్రత్యేకవ్యక్తులూ సంగు చందాల బట్టి
యుండును. ఈకార్య వత్సవసరమనియు, గౌరవ ప్రదమని
యు, మీరు హిందూపు తెల్లరకు నచ్చజెప్ప గలిగినచో వారెల్ల
రు మీకు తోడ్పడగల్గుదురు. మీకార్యమునందు నాకు సంపూ
ర్ణసానుభూతి గలను. (అ. ప్రె.)

వారణాసి, జనవరి 5:— ఇర్వినుప్రభుదంపతులు
నేనుజయము రాజహుండుండి రామనగరవరకు గంగానదీ తీర్
థమున దర్శించిరి. పిమ్మట రామనగరమందు కాశీమహారాజాగారి
కోటకు బోయిరి. కోటలోనినగలు చిత్రపటములు మున్నగునవి
జూచిరి. తిరిగినచిచ్చిఅన్న పూర్ణనిశ్చయాధ దేవాలయములను జూచిరి.
అచ్చట పండితులమూర్ఖులవారి కార్తవ్యవరములజేసిరి. కాశీతీర్థము
గుధారుట్రుపు భారతగర్వవండలివారు వేరువేరుగ వైస్రాయి
గారికి రాయబారములపి విన్నవించుకొనిరి. ఇర్వినుప్రభృ
ఈశ్వరి మేమెరియలు స్త్రీలయనుపత్రిని జూడబోయెను. పా
వుతక్కువ ఒంటిగంటకు రాణిరామకుమారు వనితావిక్రమమున
కు శంఖసాధన గావించిరి. అసంగి రాణిరామకుమారిదేవిగారు
ఈశరణాలయమునకుగాను రూ 100,000 విరాళమొసంగియుం
డిరి. పిమ్మట వైస్రాయిదంపతులు సారనాదు జూచిరి. సాయం

కాలముకమిషనరు ఒపెనుహముగారు వారికితోటనింకొసంగిరి
విందుజరిగినపిదప వారు ప్రత్యేక రైలుపై రామనాథున
బోయిరి (క్రీ. ప్రె.సు)

ఇర్వినుప్రభృతి ఉపన్యాసము

కాశీ, జనవరి 5:— రామకుమారి వనితావిక్రమములకు
సాఫల్యసందర్భమున వైస్రాయి గారి సతి ఇర్విను ప్రభృ
స్త్రీల సంరక్షణార్థమే తలపెట్టబడు సీకార్యములందు తనకెంత
యు శ్రద్ధగలవనియు, ఈదేశములో నిదీవరకు వైస్రాయిల భా
ర్యలు ఈకార్యములందు శ్రద్ధవహించి తనకు దారిజూపిరని
యు, ప్రాక్ష్యముచేత స్త్రీలెల్లరు గలసి, తమ స్త్రీజాతి యి
కట్టుల బాపుకొనుట కిట్టిసంస్థ నేర్పాటు జేయుట చాల సం
తోష ప్రదమనియు, నేడు శంఖసాధన జరుగుచున్న యాభవన
ము యీదేశీయుల దౌదార్యము ధర్మగుణమునకు ప్రబలవర్త
నముగ చిరకాలముండగలదనియు నుడిచెను.

“కాశీనగరమున నిదీవరకున్న రాజామోతీచందు శత
జాలయము చాలయంపయోగపడుచున్నది. కాని కాశీపురి తీర్థ
ప్రదేశమునకుచే యాత్రికులనేకులు వచ్చుచుందురు. వారికిని పు
రవాసులకును ముఖ్యముగ స్త్రీలకు ఇబ్బందిలేకుండు వైద్యస
హాయము జేయుటకు ఇంకొక సేవాసదన మత్యవసరము. ఆ
కారంత బాపుటకై యీవిక్రమమునకు అసంగి రాణిగారు
భూమివిరాళము నొసంగిరి. వారికి మనమెల్లరము కృతజ్ఞులము.
వారివేరన స్థాపింపబడు యీసంస్థకు మునిసిపలు, జిల్లాబోర్డుల
వారుగూడ ధనసహాయము జేసిరి. ఇతరులుగూడ నిట్టి ధర్మ
కార్యమునకు క్రితవంశవేక తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాను.
ఈవిషయమున సంస్థాపకులకు చాలసహాయమొసర్చిన మేహతా
సతీపతులను మనము మరచజాలము.”

హరిలాలుగారి మంత్రిపద స్వీకారము

బొంబాయి జాతీయపక్షవైఖరి

బొంబాయి, జనవరి 5:— బొంబాయి కాన్సిలు స్వరాజ్య
పక్ష నాయకుడగు నారిమమగారు కాన్సిలు జాతీయపక్ష కార్య
దర్శి దాదాభాయి దేశాయిగారికి వ్రాసిన జాబుకు బదులుగా
దేశాయిగారిట్లు వ్రాసిరి:—

“మీసలహా ప్రకారము దివాన్ బహుమారు హరిలాలు
దేశాయిగారికి మీకు మంత్రిపదవి సంగీరించెయుండుటచే నా
పార్టీలో సభ్యులుగా పరిగణింపబడరని వ్రాసియుంటిని.”

జాతీయపక్ష సభ

బొంబాయి, జనవరి 5:— దివాన్ బహుమారు హరిలా
లుగారి మంత్రిపద స్వీకార విషయమునుగూర్చి కాన్సిలు స్వ
రాజ్యపక్ష నాయకునికిని కాన్సిలు జాతీయపక్ష కార్యదర్శికిని
జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములగుర్చి కొలదికాలములో జరు
గనున్న జాతీయపక్షసభలో చర్చజరుగును. మంత్రిపదవి సంగీ
క రిందుటతోడనే పార్టీలో సభ్యత్వము పొయినట్లేనా యను
విషయమునుగూర్చి చర్చ జరుగును. జాతీయపక్ష కార్యదర్శి
యొసంగిన జవాబునుగూర్చి నారిమమగారు సంతృప్తిని చెడిపి
రి. కాని దేశాయిగారు మాత్రము చర్చకు దిగమనిరి. (క్రీ. ప్రె.సు)

కోమిల్లా, జనవరి 5:— మహాత్ములను పరివారమును
నేడు కామిల్లా చేరిరి. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

జయపురం సంస్థానము యొక్క మోటు,
మల్కనగిరి, రేంజీలలోను గుడారి, రాయఘట్ట,
అలమండ, గుంపురం, కళ్యాణసింగుపురం, పొట్టం
గి రేంజీలలోను గల వెదుట్ల కంట్లాక్సుకు ఇవ్వ
బడును. కాన కావలసినవారు జనవరి ఆఖరులోగా
తెండరు ఫారములకొరకు వ్రాయవలెను. అన్ని
తెండరులు వచ్చినపిమ్మట ఎవరి కిచ్చెడి నిర్ణయింప
బడును. మోటు మల్కనగిరులకు ప్రత్యేకముగను,
తక్కిన రేంజీలకు ప్రత్యేకముగను, కంట్లాక్సు ఇవ్వ
బడును.

వి. రంగభాష్యము నాయును.

ఫిఫ్ ఫార్వెస్టు ఆఫీసరు,

జయపురం సంస్థానము,

జయపురం, విశాఖపట్నంజిల్లా

మహాత్ముడు కామిల్లా చేరుట

అభయశ్రమమునకు నడచివెళ్లుట

నిన్న 5 వ తేదీ ఉదయమునకు గాంధీ మహాత్ముడు సవరవారముగా కామిల్లా ప్రేమనుభూతి దిగెను. బాబు హరి దయాలువాగు, కామినీవతుగార్లు మున్నగువారు స్వాగత మొసంగిరి. అచటకి మాడుమైశ్వరమునందున్న అభయశ్రమము నకు మహాత్ముడు నడచివెళ్లెను. శామశ్రామము (నిమ్మజాతులు) నివసించెడు రెండు గ్రామములకేసి మహాత్ముడు హిందీలో నవటిప్రజలకు బోధించెను. ఆ గ్రామములవారు హరిభజనలతోను శంఖస్వరములతోను మహాత్మునకు స్వాగత మొసంగిరి. "మీరి తరవర్ణములకంటె నెంతమాత్రమును నీమలుకారు. అగ్రవర్ణములన బడు వర్ణములవా రొనరించెడు దురాచారములను మీరనుకరింప గూడదు. మద్యపానమును మానివేయుడు. మోసము ద్రోహము వంశన మున్నగువానిని వదలివేయుడు. ముక్తపరుగా జీవించుడు. డాబుదర్జములకు హాకులను భోగములను వర్జించుడు. నూలువడుకుడు. ఖర్చు కట్టుడు" అని మహాత్ముడు బోధించెను.

సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభకు హిందూవులును మహమ్మదీయులును గూడ చాలమందిరన్నిరి. మొత్తము 12000 మందిరన్నిరి. ఆ సభలో మహాత్ముడు ఖద్దరును అస్పృశ్యతాని వారణాసును గూర్చి ఉపన్యసించెను. "శాసనసభలకు వెళ్లువారికి ఓట్ల నిమ్మ అధికారము గలవారి సంఖ్యయే స్వల్పము. శాసనసభల కెక్కుకొనబడుట కర్హులని వారి సంఖ్య అత్యల్పము. భారతదేశమున ఏడు లక్షల గ్రామములున్నవి. ఈ గ్రామములలో నివసించు భారతీయులందరికిని సామాన్యమును సాక్షమునగు పని నూలు నడుకుటయును బట్టులు నేయుటయునీ యోయున్నది. భారతదేశమున కెన్నటికైన భాగ్యవశ కలుగవలయున్నచో నది గ్రామముల వలననే కలుగవలెను గాని పట్టణముల వలన కలుగదు. దేశీయులలో హెచ్చుమండి ఖద్దరు విషయమున శ్రద్ధ బూనుట. వలననే గౌరవతీయసభలో ఖద్దరు కల్లుపుకును కట్టుట ముఖ్యకర్తవ్యమును తీర్మాన ముహూర్తపబడెను. ఖద్దరు విలువ అగణ్యము. దేశభక్తి గల యువకుల సంఖ్య అత్యధికము. వారికందరికిని జీవనాధారమును కలిగింప జాలినది ఖద్దరొక్కటియే.

శ్రీశ్రద్ధానందస్వామి అస్పృశ్యతా నివారణము కొరకే ప్రామాణ్యము వహించెను. అస్పృశ్యులను తనకొడుకుల కంటెను గూడహెచ్చుగా స్వామిప్రేమించెను. విశ్వమానవ ప్రేమయును నకుల జీవకార్యమును లేనిచో అస్పృశ్యత తొలగదు. అస్పృశ్యుల నన్ని విధముల ప్రేమించి ఆపరింపవలెను. అగ్రవర్ణములకు గల భావములను వాంఛలు మున్నగు నవన్నియును అస్పృశ్యులకును గలవు. గుణదోషములను మొత్తముచేసి చూచి నచో అగ్రవర్ణములవారికంటె అస్పృశ్యులే అధికులని గూడ చెప్పవలసివచ్చును.

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయపుకు మానవులచేతులలో నుండి దాటిపోయి భగవంతుని చేతులలో పడినది. ఈ రెండుమతములవారికి నొండాకలవై సభికును ద్వేషమును అవిశ్వాసమును ప్రబలియున్నది. హత్యలకు గూడ జంకులలేదు. మనమందరమును భగవంతుని పాదములను ప్రక్షాళన మొనరించి మన పాపముల నన్నిటిని తొలగించుకొనవలెను. మనుష్య ప్రయత్నములన్నియును విఫలమైన పిమ్మట భగవంతుడే యైకమత్యమును కలిగించునని నాకు గట్టి నమ్మకముకలదు. ఖద్దరు నిమిత్తము దేశబంధు దేశీయనిధికి విరాళముల నొసంగగోరవనని మహాత్ముడు నుడివెను. (ప్రీతెను.)

మహాత్ముని కార్యక్రమము

భాగీకొరకు 10 వేలు సమర్పించుట

ధానాబాదు, జనవరి 5:—గాంధీ మహాత్ముడు ధానాబాదు 12-వ తేదీన చేరును. బహిరంగసభలు ఏర్పాటుచేయబడినవి. స్వాగతముచ్చుట కొకసంఘమేర్పడెను. వారికి 10 వేల రూప్యములను ఖద్దరుకై ఖర్చుపెట్టుటను ప్రజలు ఈయబూనుకొనిరి. (ప్రీతెను.)

రాయల్ కమిషను

ధక్కా, జనవరి 5:—రాయల్ వ్యవసాయ కమిషను నేడు వంగదేశ విద్యాశాఖాధికారి సాక్ష్యము తీసికొనిరి. ప్రైవేటు విద్యావ్యాప్తి లేకున్నందున వ్యవసాయకాశ్వేదానికి కలుగుటలేదనిరి. బెంగాలు ప్రాథమిక విద్యాచట్ట ముఖ్యులలోనికి వచ్చిన బాలరందు కై సామర్థ్యములు నిర్దేశించును. (ప్రీతెను.)

శ్రీశ్రద్ధానందస్వామి స్థారకదినము

జనవరి నెల తొమ్మిదవ తేదీ ఆదివారము

"శ్రీశ్రద్ధానందస్వామి ఆత్మకు శాంతిని కోరుచు భారతదేశమునందన్ని ప్రాంతములవారు ఈనెల 9 వ తేదీని దేవాలయములలోను బహిరంగసభలలోను భక్తిపూర్వకముగా ప్రార్థన లొనరింపవలెను. ప్రతి గ్రామమునను ప్రతి పట్టణమునను ప్రతి నగరమునను గూడ నీమతవినిని ముఖ్యముగా నెరవేర్చవలెను. అస్పృశ్యత యను కళంకమును తొలగించుటకుగూడ దేశీయులు పూనుకొననిచో నీప్రార్థనము నిష్ఫలమే యగును. దేశమునందలి అస్పృశ్యులందరను గూడ 9 వ తేదీని ఈమతవినియందు పాల్గొనవలెను. ఆనాడు అస్పృశ్యులనన్ని దేవాలయములలోనికి రానిచ్చినచో స్వామిజీ ఆత్మకు సంపూర్ణముగ శాంతి లభించుట నిశ్చయము. దేశీయులు చాల శ్రద్ధగా జనిచేసి 9 వ తేదీని సూర్య ఉత్తమించుటకుముందే స్థారకనిధికి ధనమును పూర్తి చేయవలెను" అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నేడు వెలువడిన ఎంగుయిండియాలో ప్రకటించబడెను. (ప్రీతెను.)

బరోడా దివాను

కృష్ణమా రిగారిని నియమించుట

ఖాయము కాలేదు

బరోడా జనవరి 5:—రావుబహదూర్ వి. టి. కృష్ణమాచారిగారు (మదరాసు) బరోడా దివానుగా నియమించబడిరనవార్త కొంతకాలవరకు కలగజేసిన ఖాయముకాలేదు. సర్ మనూభాయి మెహతాగారికి జనవరి 9 వ తేదీన హుజూరు పెట్టుటలక్ష్యమువారు పీఠకీలు నొసంగెదరు. వారిపేర నొక నిధిని స్థాపించుటకు తీర్మానించడమైనది. (ప్రీతెను.)

అంతకు ముందువార్త

బొంబాయి జనవరి 5:—బరోడా దివానుగా నుండి చాచింగుకొని బొంబాయిలో నున్న సర్ మనూభాయి మెహతాగారు ఇండియన్ డెయిలీపేయిలు ప్రతినిధితో మాట్లాడుచు రిరీ సంతకముల సర్వీసైన తరువాత మామూలుగానే చాలించుకొనుచున్నా నని చెప్పిరి. మరియు మదరాసు ప్రావిన్సియల్ కౌన్సిల్ లోనున్న వి. టి. కృష్ణమాచారిగా రిదవరకే దివానుగా నియమించబడియుండటమే నొకవారము దినములలో చార్జీపుచ్చుకొందునని చెప్పిరి. (ప్రీతెను.)

టాగూరు విశ్వభారతీ విశ్వవిద్యాలయమును చూడవిచ్చిన పాత్రికేయులారెన్న దంపతులు. సోమవారమునాడు శ్రీనికేతనం ఆగ్రీకల్చరల్ కాలనీజియాచి అచ్చటజరుగుచున్న గృహపరిశ్రమలు తోళ్లపరిశ్రమలు పక్షులనుపెంచుట వ్యవసాయము మున్నగువానినిజాలమింకల సంతసించిరి.

బొంబాయి, జనవరి 5:—బొంబాయిపక్షిళ్లలో నొక రగు లల్లాభాయి దేశాయిగారి కుమారుడును ఇరువురు వకీలు పరీక్షకై చదువుచున్నవారును క్రిస్టియన్ దినములందు పికారుకుపోయి తిరిగివచ్చుమండగా కారు తిరుగబడి డ్రైవరు చనిపోయెను. విద్యార్థులు-గాయములతో బయటబడిరి. (ప్రీతెను.)

పూనా, జనవరి 5:—వైస్రమునకు వంటచేయు ఇరువురు ఒకకుట్టుపనివానిని చంకినందులకు విచారించబడుచున్నారు. ముద్దాయియొక్కచు చనిపోయినవారికి బంధువు. (ప్రీతెను.)

బొంబాయి, జనవరి 5:—గజ్ బోటు జాతుగారు ముప్పియుద్ధప్రణిణుడు నేరము నంగీకరించుట వలన ఒక ట్రాము డ్రైవరును తన్నినందులకు ఒకరోజు విడితైదును 150 రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడిరి. (ప్రీతెను.)

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

పాట్నా, జనవరి:—బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభలో జనవరి 14 వ తేదీన గవర్నరు ఉపన్యసించును. (అ.తె.)

13 బాంబులు దొరకుట

పరపుక్రింద 40 తూటాలు దొరకుట

ఇరువురు బెంగాలీ యువకులు పట్టుపడుట

కలకత్తా జనవరి 5:—ఉదయమున సి. వి. డి వారు కొంత సమాచారము తెలియుటవలన మిక్కిలూ వీధిలో 88/2 న గృహమును సోదాచేసిరి. 13 బాంబులును రెండు రివాల్వరులును దొరకెను. ఇరువురును అరెస్టుచేసిరి. పట్టుపడినవారు మిక్కిలీ కుమారగృహస్థు. కాశీప్రసన్నభట్టాచారి గార్లు తిరిగి సోదాచేయగా 40 తూటాలు పరపుక్రింద దొరకెను. ఇంతవరకు పట్టుబడినవారు స్టేటుమెంట్ల నీయలేదు. ఒకరిరెవాల్వర్ తూటాలున్నవి. రెండవదానిలో లేవు. బాంబులలో కొన్ని మాత్రము ఖాళీగా నున్నవి. (ప్రీతెను.)

ధిల్లీ జనవరి 5:—ఇంపీరియల్ ధిల్లీ కో-ఆపరేటివు సంఘమువారు నేడు సాయంకాలము సంఘమును టిమిటెడు కంపెనీగా చేయుటను ఆలోచించుటకు సమావేశమయ్యెదరు ముఖ్యులలో లాలా రంగదాస్ యం. యల్. ఎ లాలాబ్రహ్మ ప్రసాదమి త్తరుగార్లున్నారు. (ప్రీతెను.)

లారెన్సు డ్రెడరుగారు

కలకత్తా మేయరుగారు స్వాగతమిచ్చుట

కలకత్తా, జనవరి 5:—లారెన్సు డ్రెడరుగారు మాంచెస్టరునుండి కలకత్తా మోటారు పై అక్టోబరు 6 వ తేదీన బయలుదేరినవచ్చిరి. మేయరుగారు డ్రెడరుగారు మాన్వెస్టరునుండి తెచ్చినసందేశము నందుకొని వారికి స్వాగతమిచ్చి చేసీరిచ్చి ఇతర సభ్యులకు తెలియబరిచి ఆహ్రించిరి. (ప్రీతెను.)

కలకత్తా, జనవరి 5:—ఏప్రిలునుండి ఇంతవరకును 160 ఇండ్లు కూలినవి. (ప్రీతెను.)

బెవరించుట

ముద్దాయిని నాలుగువేలరూపాయలగోరుట

లాహారు, జనవరి 5:—అతా మహమదు జాను అను నాతడు ఒకడాక్టరును మరియుక విద్యార్థిని బెబరింపగా నాయ్యాధికారి 4 వేలరూపాయలగోరును. ముద్దాయి అప్పీలు చేయగా, కొట్టివేయబడెను. (అ.తె.)

డక్కా జనవరి 5:—మోటారు ప్రమాదమువలన నీని యరు పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు మరియుకరును చనిపోయిరి. (ప్రీతెను.)

లాహారు, జనవరి 5:—క్రొత్తపంతులు తమఉద్యోగముల స్వీకరించిరి. (ప్రీతెను.)

శ్రేష్ఠ మైన రకము

తృప్తి పూచీనిచ్చెదము

వి.సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు,

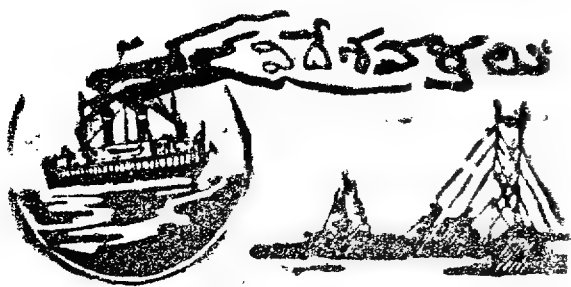
నగల వర్తకులు, గోల్డు ఆండ్ సిల్వరు స్వీట్.

2, 3 కుప్పముత్తు వీధి, తిరువట్టిశ్వరంపేట, మదరాసు.

వ్రాసినవారికి చిత్రవిచిత్రమైన నగల పట్టుములతోగల కాళ్లలూరు యినామగా పంపబడును.

పోస్టుబాక్సు నెం 423, తిరువట్టిశ్వరంపేట, తంజి విలాసము: "ప్రెస్" ముద్రాసు.

రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

మండితాళను గల్గించుచున్నది

నిష్పా-పట్టముగ సంపూర్ణ దర్పలు జరుగుట

ఆంధ్రనాగారి యుత్సాహము

కేపుటౌన్, జనవరి 4:—ఆంధ్రనాగారు రూటరు తో ఇట్లు దేయజేసెను. క్రీస్తును సెలవులైనను పోయినపక్షమునండి భారతీయమగూర్చి అభివృద్ధిరముగ పని సాగుచున్నది. రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సులో కాని చర్చ అంతయు ఆతిరహస్యముగ నుండుటచే ఏవధి నవలంబించు చున్నారో కూడ తెలియదు. ఇండియానుండి వచ్చిన ప్రతినిధులకును దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయ ప్రతినిధులకును నిష్పా-పట్టముగ చర్చ సంపూర్ణముగ జరిగెనను ఆశ గగ్గినది.

ఈ పనినిమిత్తము ప్రతిరాష్ట్రమునుండి ముగ్గురు ఎన్నుకొనబడినప్రతినిధులు వచ్చిరి. పోయినవారముంతయు చర్చలు జరుగుచుండెను. చాల లాభకరముగ నున్నవనుచున్నారు. భారత దేశమునుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు ఇట్లు ఇంత చురుకైన దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులతో కలిసికొని మాట్లాడగల్గిరి.

మేకోజరిగిన సమ్మె

విచారణ 20 తేదీని జరుగును

రుగ్బీ, జనవరి 4:—మేకెలో జరిగిన సమ్మెను గూర్చి జరుగవలసిన విచారణ ఏలనో ఆగిపోయినది. అదిపుడు 20 తేదీని జరుగను. బొగ్గుపట్లయి ఆగిపోవుట మేలో ప్రారంభమాయెను. మే మాడవ తేదీ అర్ధరాత్రినుండి శ్రేడ్ యూనియనుకాంగ్రెసువారు అంతటను సమ్మెను ప్రకటించిరి. శ్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు కవున్నిలువారు మే 25 తేదీని సమ్మెను ఆపు జేసిరి. నవంబరు ఆఖరు వరకు బొగ్గుసమ్మె ఇక సాగదనువరకు జరుగుచునేయుండెను.

అసలు సమ్మె అంత్యమైన కొంతకాలమునకు కార్మిక యుద్ధములలో అతివాదులగు కొందరు ఈసమ్మెను గూర్చి విచారణ సల్పగోరిరి. వీరు, జనరలు కవున్నిలును పనివాండ్రును మోసబుచ్చిరిని ఖండించుటకు విచారణను గోరిరి.

శ్రేడు యూనియనులకు బాధ్యతగల నాయకులు విచారణ సల్పవచ్చునని జనరలు కవున్నిలు అంగీకరించెను.

కాని విచారణ సమయమున జనరలు కవున్నిలువారు సమర్థించుకొనుటకు బదులు గనుల పనివాండ్రు సంఘ నాయకులు సరిగా పనిజేయలేవని ఖండించెదరని కార్మికవర్గమువారనుచున్నారు.

తమ సలహాలను గనుల పనివాండ్రు నాయకులు ఎన్ని పర్యాయములు ఎప్పుడెప్పుడు బాడుజేసిరో దెలిపెదరనిరి. శ్రేడ్ యూనియను నాయకులు పరిష్కారము జేయుటకు జేసిన ప్రయత్నముల నెన్ని పర్యాయములు భగ్గుపరచినది దెలిపెదరు. తమక్షేమము నిమిత్తము జనరలు కవున్నిలు, ఎప్పుడు గావలె నన్న యపుడు, చర్యను దీసికొనునని అనుకొనెనట.

న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యుడు

ఇంటికే గుట

రుగ్బీ, జనవరి 4:—న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యుడు సతీసమేతుడై వెంటవచ్చినవారందరితో రేపు లండనునుండి సవుతొంట్లనుకు బయలుదేరి ఎక్విటేనియా నౌకను ఇంటికీపోవుటకు కలిసికొనినారు. న్యూయార్కు మాట్రిలు, వ్యాంకో జరుగుదా వీరు న్యూజిలండు కేగదరు.

బ్రిటిషు వర్తకాభివృద్ధి

త్వరలోనే గావచ్చుననుకొనుచున్నారు

పారిశ్రామిక నిరవధినితులు

ప్రధానామాత్యుని ఉత్సాహము

రుగ్బీ, జనవరి 2:—1926 పారిశ్రామిక తగవుచే దెబ్బతిన్న వర్తకపరిశ్రమలు త్వరలోనే యభివృద్ధి గాంచగలవని మాత్రం సంవత్సరసందర్భమున వార్తాపత్రిక అన్నియు నూచించుచున్నవి.

పార్లమెంటుగూడ ఆప్రకారమే ఉత్సాహముగ సంజేషునంపెను. పనిలేనివారి సంఖ్యలో 100000 మంది తగ్గిరట. పెద్దపరిశ్రమలు పునరుద్ధారణ గాంచుననుచున్నారు. 1925 మొదటిమాసములకంటె ఇప్పుడు ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమలు బాగుండునట. ఇంజనీరింగు వర్తకముగూడ విస్తారముగ విజృంభించుచున్నది. ఇంజనీరులైన తేల్వలను విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపుటకు ఆర్జరులు వచ్చుటచే అందరకును ఆశగనున్నది. యంత్ర సామగ్రి గూడ చాల గిరాకీయుండుననుచున్నారు. దీనికి కారణము బొగ్గు గనులను క్రొత్తగ అధునిక పరిసృతులను బట్టి నిర్మించుటయే ఈపద్ధతిచే ఇతరవాటికిగూడ క్రమేణా వర్తింపజేసెదరు.

నాకా నిర్మాణ కంట్రాక్టులుగూడ చాల ఎక్కువగవచ్చుచున్నట్లు మందముగలేవు పరిశీతులు. కాని ఆర్థికపరిస్థితులు అనుకూలముగలేవు. 9 మాసములకు 146000000 పౌనుల సామ్యులోటువచ్చినది. బొగ్గుపట్లయి ఆగిపోవుటచే కొంత వసూలుచేయడము ఆలస్యముగటచే ఇంతలోటుకు కారణమనుచున్నారు. ఆర్థిక సంవత్సరాంతమునరికి ఇంకను లోటు కన్పించునట. దీనివలన ఆర్థికప్రతిమున క్రొత్తవన్నులను బ్రవేశజేయడోమోయని వదంతులు ప్రబలుచుగనున్నవి. ఆదాయపున్నును పెంచివిన పరిశ్రమలు ఆగిపోవని ఆర్థికవేత్తల యభిప్రాయము. కొకాభివృద్ధిభోగపదార్థములపై పన్ను వేయవచ్చుననుచున్నారు.

ప్రధానామాత్యుని ఉత్సాహము

మనము సరకులను ఉత్పత్తిచేయుటయే పరమావధిగా బట్టుకొనవలెను. మనదగ్గర సరకున్నదని ప్రజలు గుర్తించెదరుగాక! ఉత్పత్తిజేయుటకు కష్టములేదు. విక్రయమే కష్టము. ఇందులకు ఆధునిక పద్ధతులను అరసి ప్రకటనను దివ్యముగజేయవలెననుచున్నారు బాద్విసుగారు.

యూరపుఖండములో ఉత్పత్తిజేయుటకు ఎక్కువదెబ్బ అగుచున్నదనియు అందుచే ఎగుమనిజేయవలెననియు దానంజేసి పోటీ అంత భయంకరముగనుండవనియు తెలుపగారనిరి.

నికరగ్యా పోరాటము

మెక్సికోలో సంఘర్షణ

మనగ్యా, జనవరి 3:—మెక్సికో ప్రెసిడెంటుకును, తన ప్రభుత్వమునకు తగాదాగా యుండుటచేత, నెల్రలు అమెరికాగతి నికరగ్యాగతి యటుండ, భయంకరపరిస్థితులం దున్నదని డయజు అధ్యక్షులనిరి. నికరగ్యా తీరమున కాలిసు ప్రభుత్వముచే తయారుచేయబడిన మెక్సికో నేనలు ఆయుధములతోడను మందుగుండు సామగ్రితోడను, విమానములతోడను ప్రతిగంటయు దండెత్తెదరని భయముగనున్నదనిరి.

అమెరికనుల ఆస్తిని ప్రాణములను గాపాడుటకు దిగిన అమెరికను యుద్ధనౌకలు తమ ప్రభుత్వమునకు అనుకూలముగ లేవని డయజుగారనిరి.

ఆక్షేపణ

న్యూయార్కు, జనవరి 3:—అమెరికా యుద్ధనౌకలు పోర్ట్ క్యాలిఫోర్నీలో ప్రవేశించుట అనవసరము అక్రమమని నగార్నగారు న్యూయార్కు వరల్డు పత్రికలో వ్రాసిరి. నికరగ్యా ప్రజలు డయజుగారిని నిరసించినందుకు వీరికి ఒక యునైటెడ్ స్టేట్సువారే సహాయముగ నున్నారనియు, మెక్సికో లిబరల్స్కు సహాయముచేయుచున్నవనియు, బోరిషికుల జోక్యమున్ననమవార్తలను ప్రచారము నిమిత్తము పుట్టించినది తెలుపుచున్నారు.

లాస్ పల్మెసు పోరాటములో 300 కప్పవ్యతివులు పట్టుపడిరట.

మేజరు జనరలు ఛాచికోనకా, ఏ. ఎం. ఎస్. గారిని పార్లమెంటుని గౌరవప్రతినిధిగా నియమించుట కంగీకరించిరి.

బ్రిటిషు ఆదాయము

చాలాతగ్గినది

లండన్, డిశం 31:—డిశంబరు 31 తేదీతో అంత్యముగ 9 మాసములకు యునైటెడ్ కింగ్డం ఆదాయము 479020563 పౌనులు. 1925 లో ఈ 9 మాసములకు 498678,926 పౌనులు 20658363 పౌనులు తగ్గెను. వ్యయము 625450609 పౌనులు.

డాక్టరు ఏ. గోల్డుస్మిత్

గారు ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండులకు జనవరిలో సంచారము సల్పెదరట. ఇండియానుగూడ జూలైదరు. ప్రోవోడచ్చి ఇండిగులకుగూడ బోయెదరు.

స్ట్రాస్బర్గ్ లో జరిగిన

ప్రార్థన, డిశం 31:—జర్మనీ మరల యుద్ధమునకు పూర్వమున్న గూఢచార ప్రచారమును ఏర్పాటుజేయుచున్నారని, స్ట్రాస్బర్గ్ లో తరపున ఎవరువాదించెదరని యడుగ పెట్టి ప్యరీసినుపత్రికాప్రతినిధి దెలియజేసెను.

గ్రేటు బ్రిటనులోను, ఫ్రాన్సులోను నైమానికరహస్యములను దెలుపుడని స్ట్రాస్బర్గ్ లోని జర్నలు నియమించిరట. అందుచే ఆతనినిబట్టి అప్పజెప్పవలెనని బ్రిటిషు అధికారులు గోరిరట.

హరాద్పులో దొంగతనము

లండన్, డిశం 30:—7000 పౌనుల విలువగల జవాహిరి దొంగలు హరాద్పులో దొంగిలించిరట. ఎన్ని సంవత్సరములనుండియోకట్టివేయబడిన తలపుడుదీసికొని పారిపోయిరట పనివాండ్రు చాలమంది కీతలుపున్నటులే దెలియదట. భూగర్భమున ఎంతయో విలువగల పెట్టె నుంచిరట.

నిన్న సాయంత్రము తలపులనుమూసి వేసినపుడు దొంగలు లోన బ్రవేశించిరట. ఆ ప్రదేశములోనే దాగిగొనిరి. రాత్రిఅంతయు నిరభ్యంతరముగ పనిజేసిరి. నిప్పును చల్లార్చుకావలెవారు ప్రతి రెండుగంటలు కాపలా గాయుచున్నను దొంగలు చెక్కుచెదరక తమ పనిని సాంతముజేసికొనుచుండిరి. శేటి యుడయచు అయిదు గంటలకు ఉగ్రాపు ద్వారమును దాటి మోటారుబండిలో పోవుచుండ పోలీసువారు దొంగతనమును కనుగొనిరట.

దొంగ మత్తుపదార్థములు

మాంట్రీలులో 10000 డోలరుల ఖరీదుగల మత్తుపదార్థములను దొంగతనముగ దెచ్చుచుండ బట్టుకొనిరి. చాలమంది అరస్తు జేసిరి.

అమెరికను నౌకాదళము

వాషింగ్టన్, జనవరి 4:—314500000 డోలరులు

మొత్తమున నౌకాదళము నిమిత్తము ఖర్చుజేయుటకు బిల్లును ప్రతినిధిసభలో ప్రవేశజేట్టిరి. ప్రస్తుతమున్న సంఖ్యనే నౌకాదళము నేర్పాటు జేయవలెననుచున్నారు. కాని ప్రాయజరల పనికి 1950000 డోలరులను తగ్గించిరి. నౌకాదళములను ఇంకను తగ్గించవలెననుటలో నౌకాదళ వ్యయ సంఘమువారు కూడిగారి కనుమూరుగనే యున్నారు. కాని అక్కణ్ణులెప్పుడు కోరినను ఆ లక్షణము క్రొత్త ప్రాయజరలను కట్టుటకు సిఫార్సుజేసినతక్షామే పూనుకొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారు.

జపానుచక్రవర్తి అనారోగ్యము

జ్వరబాధ

టోక్యో, జనవరి 4:—అలసటచే హిరోహిటో చక్రవర్తి జ్వరపీడితులైయున్నారు. అంత ప్రమాదముగ జెప్పకొనుటలేదు.

జర్మను గుట్టును వెలిబుచ్చుట

బెర్లిన్, జనవరి 3:—క్రొఫ్ఫు కర్కాశముగా చిరకాలము నమ్మకముగ పనిజేసిన యధికారి, బాల్బర్ ఆను నా తడొకడు ప్రెంచి తరపున జర్మనుల నుట్టును కనుగొని ప్రెంచి వారికి వర్తకవిషయములో దెలుపుచున్నాడను అనుమానముతో జర్మనులు ఆతనిని అరస్తుజేసిరి. ఆతడు చెలసాలయందే ఆత్మహత్యగావించుకొనెనట ధిచారణకు ముందు.

తీగలేని పెలిఫోను

రుగ్మీ, జన 1:—కొద్ది నెలలలో లండను వాస్తవ్యులు ఆస్ట్రేలియా దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనున్న ట్రేయి, కనడాలోనున్న ట్రేయి, స్వీడినులో పెలిఫోను ద్వారా మాట్లాడుటకు ఏర్పాటు చేసినట్లు. పోస్టాఫీసువారు మార్కెటింగ్ కంపెనీతో ఈ విషయమై మాట్లాడుచున్నారు.

సర్ మాన్రూప్రెంసెల్ గారిని గానులు వైమానిక దళమునకు మార్చుటగ నిశ్చయించిరి.

టోక్యో యోధము

టోక్యో, జన 2:—మనరకీ ఇకా ప్రభువు ఆత్మ హత్య తీసికొనెను. ఇతని తండ్రియు ఇతని గృహమున కీల్ల జపాను చక్రవర్తి పట్టుముదగ్గర పడియుండె ననియు అతనిని కలిసికొనుటకు ఆత్మహత్యను గావించుకొంటి ననియు ఒక లేఖయు దొరకెనట.

పోర్చుగీసు యుద్ధ ఋణము

రుగ్మీ, జన 1:—పోర్చుగీసు ప్రభుత్వము కీయవలసిన యుద్ధ ఋణమును తీర్చుటకు ఒడంబడికను పోర్చుగీసు ప్రభుత్వము ఇంగ్లండు ప్రభుత్వమునకు సంతకము చేసిరి. 62 వాయిదాల ప్రకారము తీర్చెదరు. 1926 కు 125000, 1927 కు 250,000, 1928 కి 800000. అప్పటినుండి 1938 వరకు 850000 ప్రతి సంవత్సరమును. 1939 నుండి 1987 వరకు ప్రతి సంవత్సరము 400000, 1988 కి 200000 పానులు తీర్చుటకు ఏర్పాటు చేసి కొనిరి. 1927 డిశంబరులో పుగ 5,500,000 పానుల నిచ్చి ఒకే మారు అప్పు తీర్చివేయు హక్కును పోర్చుగీసువారు గల్గియున్నారు.

సర్ ఎ. బ్యాకెలు గారు చనిపోయిరి. అతనికి ఆర్థి 85408 పానులవర కున్నది. రెండవ పక్షకుప్పటాలము హంకాంగు కేగినది.

బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగ్

ఏర్పాటు 10 సంవత్సరములవరకు రాయలు బార్దరు క్రింద కార్పొరేషనువారే నడిపెదరు. కార్పొరేషను గవర్నరును ప్రభుత్వమువారే నియమించెదరు. పాస్ మెంటు తరపున బ్రాడ్ కాస్టింగు బాధ్యత సంతను పోస్టు మాస్టరు జనరలు వహించును. ప్రస్తుతము మార్పులు లేకున్నను ముందు సాంకేతిక విషయములు మార్పుకొందును.

యునైటెడ్ న్యూగ్జు సేవరులు లిమిటెడ్ కంపెనీ అధ్యక్షులను రీడింగ్ ప్రభువు వహించెను.

స్ట్రాండర్సు విచారణ

స్ట్రాన్, జన 1:—తాను ఫ్రెంచి విమానములు, మోటారు బండ్లు మున్నగు వాటిని గూర్చి విచరణలను వర్తకరూపేణా డాక్టరు వెబరు గారికి దెలిపిన సంగతి నిజమేయనియు ఇందులో రహస్య మేదియు లేదనియు, వెబరు గారి వద్ద తాను 1500 మార్కులు పుచ్చుకొన్న సంగతి నిజమే యనియు స్ట్రాండర్సు గారు దండవాదికారితో దెలిపెను. సైనిక విమానములను గూర్చి తనను స్ట్రాండర్సు గారు రద్దుగ లేదనియు వర్తక విషయమై అడిగినయు ఫ్రెంచి వైమానిక ఫ్యాక్టరీ డైరెక్టరు దెలిపెను.

ఇంగ్లాండులోను, ఇరాకులోను వైమానిక దళవైద్యుల యును సామర్థ్యముతో శ్రద్ధాభక్తులతో ఉపచారము చేసే నని మేరీ విల్సన్ క్యాంబెలు సతికి రాయలు మెడలు నిచ్చి సత్కరించిరి.

మెక్సికో చమురు చట్టము

వాషింగ్టన్, జన 1:—మెక్సికో శ్రాత్తవము చట్టము అర్ధరాత్రి నుండి అమలుజరుగును. ఆలస్యముచేయక బిల్లు నమలు జరిపెదమని కాలిఫోర్నియా ప్రభుత్వమువారు రనుచున్నారు.

దీనివలన ప్రభుత్వమువారు 150,000,000 పానుల సొత్తును వశపరుచుకొన నుండుటచే ప్రభుత్వమువారు రేమిచర్యను దీసికొనెదరని అమెరికను రాజకీయ పక్షములవారు రన్ని తెగల వారును అడుగుచున్నారు. బ్రిటిషు కంపెనీలు మెక్సికో ప్రభుత్వమువారలను ప్రతిఘటించునట్లు యున్నారు. ప్రత్యక్షముగ మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము చేసికొన్న గాని అమెరికా ప్రభుత్వమువారు రెట్టిదర్శన దీసికొనరట. అమెరికను రాయబారిని మరలించుట, ఆయుధనిషేధమును తొలగించుట నిజము గాదని వచంతులు భయపడుచున్నారు.

ఇండియాకు వైమానిక తపాలు

రుగ్మీ, జనవరి 4:—ఇంగ్లండుకు తపాలు విమానము మొద జోవుట కిదే ప్రథమము. నిన్నటిదినము కరాచీ నుండి బయలుదేరెను. బుస్రాకు పోగయెడల జోవును. అచటనుండి హోరుగారు కయికో కేసుచున్న విమానమువంటి విమానము మొదనే గొంపోయెదరు.

మార్చి ఏప్రిలులో కయికో కరాచీ ప్రచారము ముగియ గమగ సాగుచున్నట్లు బుస్రాకు పోగయెడల ఏర్పాటులే అక్కరలేదు.

రుగ్మీ, జనవరి 4:—వైమానికమంత్రి బుస్రాకు బద్దారు నుండి నిన్న ఇండియాకు వచ్చును జేరెను.

బద్దారు బుస్రామధ్యస్థంగా పోక ఇంకొక మార్గమును బట్టినది. బ్యాబిల్లోను కెస్వియను ఆరంభింపమున జూనుటకు ఈ మార్గమును బట్టిరి. గంటకు 110 మైళ్లు విమానము సాగినది. ప్రమాద పెద్దియు లేదు. ఇరాకులో నున్న సుప్రసిద్ధ ప్రదేశములను సౌఖ్యముగ గమని.

లింగాకు నేడు 7-35 గంటల కుదయమున బయలుదేరిరి.

అనుకొన్నట్లు బ్రాంకరుగారు బద్దారులో వీరిని కలసి కొనలేక పోయిరి.

డి. హెచ్. నా. కా. వి. మా. న. ము. ను. డి. హెచ్. మాన్సు విమానమును కలిసికొనెను.

పోర్చుగీసు యుద్ధ ఋణము

లిస్బన్, జనవరి 4:—ఇంగ్లండు కీయవలసిన యుద్ధ ఋణమును తీర్చుటకు ఏర్పాటు చేసినందులకు పోర్చుగీసు అంతయు ఉద్బోధించుచున్నది. ఋణమునంతను 1927 డిశంబరు 31 లేదీ లోపుగ తీర్చివేయునట్లు మనిషి 1 కి ఒక పాను చొప్పున చందాలనిచ్చెదమని బ్రాగా పటాలపు అధికారులు అభయమొసగిరి. మాధ్యమిక పాతకాలోపాధ్యాయులు గూడ ఇటులనే చేయదలపెట్టిరి. ఇతర సంఘములు గూడ ఇటులనే చేయవలెనని వార్తాపత్రికలు హెచ్చరించుచున్నవి.

గ్యాంబెమా గవర్నరుగ సర్ జాన్ మిడ్లెక్ గారి నియమించుటకు సార్వభౌము డంగీకరించెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకము

సార్వభౌముని మకుటమును జేర్చుట బ్లోయింపాంటిక్, జన 2:—రక్షకమంత్రి కర్నలు క్రెస్వెలు గారు దక్షిణ ఆఫ్రికా కార్పొరేషను కార్పొరేషనులో పతాక చట్టమును అమలుజరుపుటకు వార్షికాగుగారు తమకధికారము నిచ్చి రనియు, పతాకముపై సార్వభౌముని మకుటమును జేర్చెదమనియు, రాయలు స్టాండర్డును గూడ అవలంబించెదమనియు దీనివలన వివిధ పక్షముల పోరాటము సమసిపోవుననియు ప్రతిపక్షుల సమ్మతిని బడయగల్గుదు మనియు, నుడివిరి.

లండను జాతు ప్రవర్తనకాలలో చనిపోయిన ఏనుగునానే ఇండియా నుండి ఇంకొక ఏనుగును బంపగోరుచున్నారు.

మాలేవరదలు

నత్తుగనుల జిల్లాలు మునిగిపోవుట

యూరసియనుల యవన సింగపూరు, జనవరి 3:—పహంగులో వింబింగు గొప్ప నత్తుగనులు జిల్లా ఇదంతయు జలమయము. యూరసియనులు చెట్లమీద నెక్కి తలదాచుకొను చున్నారు. వడిగా ప్రవహించు నదిలో తేలుచున్న కొయ్యమీద ఈడుకొనుచు వచ్చిన ఒక దేశీయ వర్తకుడు ఈ సంగతులను దెలుపగల్గెను.

బ్రిటిషు రైల్వేలు

అభివృద్ధినిమిత్తము 8000000 పానులు మదింపుచేసిరి. ఇదివర కవుడే 30000000 పానులు ఔట్రి ఫనిని ప్రారంభించిరి. లండను పల్లెల రైల్వేను విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపుటకు 8750000 పానులగును.

క్యాబెటు యోధుడగు వూల్ఫు గారి రెండవ శతాబ్దపు దినా నమున జనవరి రెండవ తేదీని జరికిరి.

సుప్రసిద్ధ నటి ఎల్లెక్ టెరి గారు రొమ్ము పడినెముతో వ్యాధిగ్రస్తురాలైనది. ఆమెకు ఇప్పుడు 50 సంవత్సరములు. అపాయకరమును దుస్థితియందున్నది. రీ తేదీని కొంచెము సెమ్మ దిగనున్న భయమున్నాడు.

ఇండియాకు తపాలు

విమానమును దుడవచ్చుట

గురువారము ప్రారంభము

లండన్, జనవరి 5:—జనవరి ఆరవ తేదీ నుండి లండను నుండి బద్దారుకు జోవు మెయిలు తపాలను బుస్రాకు గూడ విమానముమీదనే బంపెదరట. అచటనుండి కరాచీకి గల్గు ప్రార్థులకు సముద్రము మీద జోవునట. ఈ ప్రకారము 1, బద్దారుకు బద్దారు బుస్రాలకు 2, 17 రోజులు కలిసి వచ్చును. బుష్టెరుకు 7 రోజులు గలిసివచ్చును. కరాచీ నైరుతి ఇండియాకు 2 రోజులు కలిసి వచ్చును. ఇప్పుడున్న చార్జి యే యుండును. మార్చును.

ఇండియా వైమానిక పయనము

విమానము చాలగట్టివి

రుగ్మీ, జనవరి 2:—సర్ క్యామ్మలు హోరువంపరులు జేజాజేరి. సర్ ఎర్క్ గెడ్డిన్ గారి క్లిష్టతలనంపిరి. మా పయనము చగము ముగిసినది. వైమానిక కంపెనీ చేకూర్చిన సౌకర్యములకు నేను నానతియు అభినందించుచున్నారము సరిగా అనుకొన్న వేళకు జేరినవి. వైమానిక పనివాండ్రు నెంత పొగడినను చాలదు.

బుస్రా, జనవరి 3:—సర్ క్యామ్మలు హోరుగారు బుస్రా 11-10 గంటలకు జేరి బుష్టెరుకు 12-40 గంటలకు బయలుదేరిరి. బుష్టెరుకును ఆరోజునే హోరుగారు జేరిరట.

మంచుకొండ కరుగుట

పెక్కుమంది చనిపోవుట

బెర్లిన్, జనవరి 3:—ఆస్ట్రీను అల్పములో నిన్న ఆరబుబర్గ జిల్లాలో మంచు కరిగి ప్రవాహముగ పోవుటచే మంచుమీద చెప్పులు వేసికొని నడుచువారు 10 మందిలోను 8 గరు చనిపోయిరి. ఇందులో అయిదుగురు ఆంగ్లస్త్రీలు, 2 జర్మనులు, పిరికి ఎట్లా నడుచుటకు బోధించువారలు ఒకరై ఆంగ్లస్త్రీ ఇంకొక జర్మనుస్త్రీయున్నారు. పిరిద్దరు బ్రతికిరి.

బ్రిటిషు చీనావిధానము

క్యాంటనుల ఆక్షేపణ

రుగ్మీ, జనవరి 3:—బ్రిటిషువారు తమ చీనావిధానమును డెలుపుచు ప్రకటించినదానిని క్యాంటను విదేశాంగ మంత్రి ఖండించుచు యునైటెడ్ స్టేట్సుకు వ్రాసిన లేఖ ఇవలెనెరి కిని ఆశ్చర్యమును కలిగించెను. బ్రిటిషువారి యుద్దేశ్యము తమ విధానమును చీనా కంఠకును వర్తింపజేయుటయే వాషింగ్టనులో జేసిన వాగ్దానులను నెరవేర్చుటకు ఎట్టి మరతులు లేకుండ అదనపు పన్నులను విధించవలె ననుచున్నారు. అదనపు పన్నులను అచటనే ఖర్చుజేయుటచే తగాదాలను ఆలపాలమగునట్లు చున్నారు. ఈవిషయమై బ్రిటిషువిధానము శ్రాత్త పరిస్థితులను గలుగజేయదు. ప్యాంగు హే ఎవరి స్వాధీనములో నున్నదను అంశముతో బ్రిటిషువారు తమ విధానమును సంకల్పించలేను.

తమ స్వాధీనములో నున్న రేవులలో ఇదివరకే అదనపు పన్నులను క్యాంటను నీకువారు విధించుచున్నారు. అందుచే ఈ పన్నులను క్యాంటను నీకులచే ఇవ్వవలెననియు తమ విరోధుల కీయ రాదనియు డెలుపుచున్నారు.

బ్రిటిషు మతబోధకులు

రుగ్మీ, జనవరి 3:—పరిస్థితులు కష్టముగ నుండుటచే బ్రిటిషు మతబోధకులు కియాంగ్స్ రాష్ట్రమునుండి నావలిపోవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించిరి.

యార్కు దంపతుల పయనము

నకు యుద్ధనౌక రినపును పోర్టునవర్తులో సిద్ధముగ నున్నది ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలండుకు జోవుటకు.

గురువారమునాడు సార్వభౌము దంపతులు వీరిని సాగనంపెదరు. యువరాజు తన సోదరులు పోర్టు మాతుకు యార్కు ప్రభ్యవెంట చనుదొందెదరు. న్యూజిలండులో 16 రోజులు ఉదురు. సిడ్నీ మార్చి 20 తేదీని జేరును.

ఇంగ్లాండులో చెక్కులను విస్తారముగ నాడుటచే ఆచాయము హెచ్చుగానున్నట్లు. సాలు 1 కి ఒక్కపనిషి 10 చెక్కులను ఇచ్చుచున్నాడట.

వెంకటగిరి టవున్

27-12-1926 తేదీన వెంకటగిరిలో సారంగధర నాటకము విశ్రాంతిముహూర్తమున ప్రదర్శింపబడినది. శ్రీయుత సానం సరసింహారావుగారు చిత్రాంగి భూమికను ధరించిరి. వారివలన ప్రవీణత కల్గున నచ్చెరువొందెరి. చిత్రాంగి సారంగధరని తనగదిలోనికి గొంపోయి చేసినమాయలు శ్రీనరసింహారావుగారి కదియమగ ప్రకటించెరి. లేఖనవ్రాయనపుడు వారుమాసిన నటన సహజమై లోనిభావములన్నింటిని వెరజల్లుచున్నది. నటనకుతోడు వారపుడుగావించిన గానము వృద్ధుడు ధురమై ప్రేక్షకుల ఆనందదోలకల నూచినది. సారంగధరనివంటి అకల్మషుని పరశ్రీలకల్ల తల్లులగా కలంచు ప్రహ్లాదసమానుని, తన మాయలతోవేసికొనుటకు శ్రీ సరసింహారావుగారు మాసిన నటన హృద్యమై సమంజసమై యొప్పురుచున్నది. ఇట్లు తన నేర్పంతయు మాసిన సారంగధరకు లొంగనివాడై యుంటు గాంచి భేదోపాయమునకు గడంగి సారంగధరని తెలియించుచు శ్రీ సరసింహారావుగారు చదివినపద్యమునకు కరతాళధ్వజలు మిన్ను మిట్టినవి. మరొకమారు రజేంద్రము చదువవలసివచ్చినపుడు అనే భావముల వారు మరొకవిధముగా వెల్లువొచ్చినందుల కందరు ఆవరిమితానందమొందెరి. శ్రీనరసింహారావుగారి భావోద్దేశపు నటనయు సమయానుకూలగానమును, చూచుకొలదియు వినుకొలదియు శ్రీ శ్రీలోచించుచుగదా! ఇలాంటి ఆసనానన టనాకాశ్యమును మరొకమారుగాంచుటకై పురజను లుబిడ్డలూ రుచున్నారు. రాజరాజనరేంద్ర పాత్రధారుమకూడ ప్రేక్షకుల తృప్తివడసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

భీమవరం తాలూకా గ్రామోద్యోగస్థులసభ తీర్మానములు

ది 19-12-26 సంగ్రం తేదీన భీమవరం తాలూకా గ్రామోద్యోగస్థులు భీమవరం గ్రామములో గతగవర్నరామ మన సబు కమిటీకి రామయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగించిన ప్రాసీదీంగు:-

1. గ్రామముననుగార్లు, కరణముగార్లు అస్తియు కరణముగార్లకున్న ఆయా గ్రామముల డిమాండు, జనాభాలను బట్టి నెల 1-కి ప్రస్తుతపరిశీతులప్రకారం రు 20 లు లగాయరు రు 50 లు వరకు జీతములు వృద్ధి చేయించవలసినదనిన్ని గ్రామ నవుకర్లకు నెల 1 కి రు 15 లు జీతములు వృద్ధి చేయించవలసిన దనిన్ని.
2. గ్రామముననుగార్లు, కరణముగార్లు గ్రామమువిడిచి సర్కారుపనిమీద ఇతర గ్రామములు వెళ్లినపుడు మైలు 1-కి రు 0-2-0 లు చొప్పున బ్రావిలింగును నిలవతోజులకు రోజు 1-కి రు 0-12-0 లు చొప్పున తేటాయన్న ఇప్పించవలసినదనిన్ని నవుకర్లు గ్రామమువిడిచి సర్కారుపనిమీద వెళ్లినపుడు రోజు 1 కి రు 0-10-0 చొప్పున తేటా యిప్పించవలసినదనిన్ని.
3. స్టేషనరీ యెమియం ఇచ్చుటయే లేనందున గ్రామ మునుజుట్టి కావలసినట్టి స్టేషనరీ సప్లయ చేయించవలసినదనిన్ని.
4. శ్రీ రెవిన్యూలోదారు యేర్పరచిన భారంప్రకారం వుజాయింపు డిమాండు అకల్మషులేవనిన్ని కానిమన పని తేలుటయు చాలాకాలము పనిచేయకుండు తప్పించుదనిన్ని నమక సభకు కొత్తఫారం అమలులోనుంచి తగ్గించవలయు వనిన్ని.
5. సభకు జీతములు వృద్ధి బ్రావిలింగు తేటాయనగించి వికరముగా అనుభవకాలరయిన బుధిమంతులచే పిటిషన్ తయారుచేయించి 250 కాపీలు క్రింటింగుచేయించి రెజిస్ట్రేటరు కవు నిల్వమెంబర్లందరికిన్ని శ్రీ గవర్న మెంటువారికిన్ని అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లకున్న శ్రీ రెవిన్యూలోదారు మెంబర్లకున్న గ్రామపు ద్యోగస్థుల సంఘములకున్న సంఘములేని తాలూకాలకు మాకు తెలిసినంతవరకున్న పంపించుటకు తీర్మానింపబడినది. కావున సోదర గ్రామోద్యోగియులారా, మీరందరున్న శ్రీ పతి, మీమిత్రులూకాలలో సంఘములను నెలకొల్పి మనకష్టము లను, నష్టములను పిటిషన్లద్వారా శ్రీ గవర్న మెంటువారికి తెలియపరచి మనభాధలు తాపగలందులకు కృషి చేయదురని యిందుమూలముగా కోరుచున్నాను. సభకు పిటిషనుకాపీ కావలసినవారు వ్రాయించినచో, అచ్చుకాపీ వుదినముగా పంపించ అనును.

భీమవరం, పాలూరి నారాయణమూర్తి, 20-12-26 కరణం, అన్నవరం.

వృత్తాంతలేఖలు

నరసాపురం (స్వకీయవిలేఖరి)

కృష్ణా పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల సహకారసభ

రెండవరోజున ఆభాసం

డిశంబరు 2:- ఈసభయొక్క ప్రథమదినవర్క్ యిది వరలోనే తెలియబరచితిని. రెండవరోజున పాపము కాన్సె రెన్నకు విస్తారము సంబంధములేని అంశము రాజమండ్రి నివా సస్థులైన శ్రీయుత భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారివల్ల లే బడుటచేత శ్రీయుత డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారైన వి. యస్. లక్ష్మీనరసింహారావుగారును వీరున్న ఇంకా ఇతరులున్న కొంచెము మాటామాటా అనుకొనుట తలసింపబడతే అనుకొనినపని సారంతుగాకమునపే సభను ముగించి అధ్యక్షులు వెడ లెరి. జరిగినంతవరకు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను క్లుప్తముగా తెప్పి విరమించును. పరపతిసంఘములు గ్రామజీవితమును పున రుద్ధరించుటకు ఉపయోగపడవలయుననే తీర్మానమును శ్రీయుత డిప్యూటీ రామకృష్ణయ్యగారు చక్కగా ఉపపాదించెరి. డిప్యూ టీ రిజిస్ట్రారుగారుకూడా తీర్మానము నామోదించి తాము వీలైనంతవరకు సహకారసంఘములకు సహాయపడుదుమని చెప్పి సభ్యుల వానందింపజేసిరి. ఇతరతీర్మానములలో ఆనరరీ అసి స్టాంటు రిజిస్ట్రార్లవనసరమనెడిదిన్ని భూమితంత్రామీద రహితు మెంబర్లకు ఇరువై నవత్సరములకు తీర్మానపు అప్పు డివ్వవల యుననెడిదిన్ని కలపు.

విజయనగరము (స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు నివ్వంటుకొనుట

జనవరి 3:- 30-12-26 రాత్రి 8 గం॥ మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుయొక్క నైర్వహణగము నివ్వంటుకొనెను. ఒకగది భాగము భవంసము కాబడినది. ఇంతలో పలువురువచ్చి దాని నార్పిచెచిరి. ఎవ్వరునివ్వంటించినది తెలియలేదు. కాని రాత్రి లందు అప్పటప్పట కొందరు దుర్బాస్లు. ఆవరాయందు జూద మాడుట గలదనియు వారిని రాకుండ అరికట్టుటచే ఇది వారివలన గావింపబడవచ్చుననియు ననుకొనుచున్నారు.

మ్యూనిసిపల్ పరిపాలన

1925-26 సంగ్రం మ్యూనిసిపల్ పరిపాలనపై ప్రభుత్వము వారినివేదికప్రమరింపబడినది. ఇదివరకున్న చక్కగా నున్నదని భోధపడుచున్నది. మ్యూనిసిపలుకోడ్లభర్త రూ 12,996 నుండి రూ 17,588 రూ॥కు పెచ్చింతుబడినది. రోడ్లు నందులు చాల మట్టుకుబాగుపడినవి. మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు 12 పాఠశాలలు బాలరకు, 2 బాలికలకునువుచున్నారు. మ్యూనిసిపల్ వైద్య కాలప్రజలకు ఎక్కడ ఉపయోగకారిగా నున్నది. పురిటిసమయ ములందు వైద్యసానులువెల్లి మంచినహాయము చేయుచున్నారు. పన్నువసూర్లుగూడ తాగున్నవి. ఆర్థికవిశేషావ్యయమున్న మంచి స్థితిలోనున్నది. ఈ అభివృద్ధి కంతయు ప్రస్తుత పాలకవంశా ధ్యక్షులకు శ్రీయుత గుండాల రామవరారంపండులుగారే కారకులు.

రాజమహేంద్రవరము (స్వకీయవిలేఖరి)

డిశంబరు 29:-

గీత జయంతి

ఈదినమున గోదావరి హిందూసమాజము కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో ప్రతిసంవత్సరము భగవద్గీత జయంతి ఈ జిల్లాయందంతటను ముక్కోటి ఏకాదశినాడు జరుపవలెనని తీర్మానింపబడినది. గీతజయంతి యుత్సవములో భజనలు, ఊరే గింపులు, ఉత్సవములు, దేవాలయములో పూజలు, ప్రార్థనలు, బహిరంగసభలు చేయవలెనని తీర్మానింపబడినది. ఈ అక్షయ సంవత్సరమునకు భీష్మ ఏకాదశినాడు గీతజయంతి జరుపవలెనని తీర్మానించిరి. ఈ సంవత్సరము హిందూసమాజము పక్షమున జరుగు భగవద్గీత బహుమానపరిశ్రమ చాలమంది దరఖాస్తులను కట్టి నట్లు తెలియుచున్నది. పురపాలకసంఘసభ ఈనెల 27-వ తేదీ సాయంత్రము పురపాలకసభ డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. సభ

సౌందర్యమునకు ప్రాణాధారము వెన్ యూసా క్రిమ్

వెన్ యూసా అక్సిజన్ క్రిమ్ శరీరమునకు వింతవన్నెను కలుగజేయు శ్రోత్రసౌందర్యసాధనము. దీనిని వాడుటచేత ప్రతిస్త్రీయును, మాలినవికాసమును, అపురూపమైన వర్ణస్వస్థును పొందగలుగును. ముఖమునకు నూనపును, వ్యగుక్త్యమును, అందమును కలుగజేయుటకు వెన్ యూసా అద్వితీయమైనది. దేశీయయొక్క శీతోష్ణస్థితిలను బట్టి ముఖవర్ణస్వస్థితిగిన యెడల అట్టి ముఖమునకు నూతనవికాసమును, ద్రుమింపజేయు సౌందర్యమును తెచ్చుటకు తగిన గుణములుగల పదార్థములను వెన్ యూసా మాత్రమే కలిగియున్నది. ఈ అద్భుతమైన వెన్ యూసా క్రిమ్ ను ఈ దినమునండియే ప్రారంభించి వినుదక వాడడ; ఇందలి గుణమువల్ల మీసౌందర్యభివృద్ధికి మీకే అత్యుత్తము గలుగును. "నీ శీతోష్ణస్థితికి కావలసిన క్రిమిది ఒక్కటియే." ఈ సువాసన గలిగిన వెన్ యూసా క్రిమ్ గల యింతైన నీసా ఒక్కటికి వెల రు 1-0-0. ఇది సువాసన గువులను విక్రయించు వర్తకులు, కెమిస్టులందరి వద్దకు దొరకును. ఏడంటా:- మెనర్సు దాదా అంతు కంపెనీ, ఎస్పీ నేడు, మద్రాసు.

కులు చాలమంది హాజరైరి. మామూలు కార్యక్రమము కొంత జరిగినపిమ్మట మునిసిపలు సేనకుల వేతనముల యభివృద్ధిగురించి చర్చజరిగెను. పాకీవాండ్రును, రోడ్డుమాలీలకును, తోటమాలీలకును, బంట్లో తులకును, బిల్లుకలెక్టరులకును, గుమాస్తాలకును, ఆయుర్వేదవైద్యులకును జీతములు పెంచుచేయబడినది. ఆయుర్వేద వైద్యులకు రూ 50-5-100 స్కేలు ఇవ్వబడినది. గుమాస్తాలందరకు అక్కిసులో పనిచేయువారికిని, స్కూలులో పనిచేయువారికిని, ఆసుపత్రిలో పనిచేయువారికిని రూ 80-2-50 స్కేలు ఇవ్వబడినది. బిల్లుకలెక్టర్లకు యిదివరలో 16 రూపాయలు జీతమున్నది. ఇకముందునుండి వారికి 16-1-20 రూపాయల స్కేలు కాంతునుచేయబడినది. మునిసిపలు బంట్లోతులందరకు 14 రూపాయలజీతము నిశ్చయింపబడినది. రోడ్డుమాలీలకును తోటమాలీలకును నెల 1-కి 15 రూపాయలజీతము చేయబడినది. మునిసిపాలిటీలో పనిచేయు పాకీవాండ్రందరకు నెల 1-కి 1 రూపాయజీత మభివృద్ధిచేయబడినది. తక్కువజీత గాండ్రకు గురుమూర్తిగారి హయాములో జీతము లభివృద్ధిచేయుదు రని అందరు తలంచినట్లే జరిగినది. ప్రస్తుతము ఇన్ని సుపేటకును గోదావరినదికిని మధ్యనున్న సుమారు 10 1/2 ఎకరముల లంకస్థలము రైల్వే కంపెనీవారికి ఇ దురు నిలువచేసుకొనుట కిష్టించుట రైల్వేయింజనీయరుగారు వ్రాసినలేఖనుగురించి చర్చించుచు ఈస్థలమురైల్వేవారికి ఇవ్వరా దని అభిప్రాయపడిరి. ఈస్థలము రైల్వేవారికి ఇచ్చుచో స్కూలములకు పోవుదారిన్ని చాకలరేవులకు పోవుదారిన్ని నీటికొరకు గోదావరీపోవుదార్లున్న మూయవలసి వచ్చుననియు ఈస్థలములో నెదురు నిలువచేసినచో దానివల్ల అసాధ్యగృహమును భరింపరాని కంపుకొట్టుననియు ఈకారణములవల్ల ప్రజలకు తీరని యిబ్బందులకల్గుననియు అధ్యక్షులును మరికొందరు సభ్యులును తెలియజేసిరి. రైల్వేవారు కోరినస్థలమునకు దక్షిణముగా శృకాసముల ఆవలనున్నలంక రైల్వేవారికిచ్చుట కెట్టిఅభ్యంతరము ఉండదని అభిప్రాయము తెలియబరచి ఈరెండుస్థలములను చూపు ప్లాను తయారుచేసి కొన్నిలువారి అభిప్రాయమును ప్లానుకు రైల్వేవారికి పంపవలెనని తీర్మానించిరి.

అనంతపురమండలము-క్షౌమము

(స్వకీయవిలేఖరి)

పశ్చిమాంధ్రదేశమున అనంతపురమండలము, క్షౌమదేవ తక్కు శాశ్వతనిలయును. అనంతపురం, బల్లారి, కర్నూలు, కడప మండలములపైకి తుంగభద్రనాల. మిగత మండలములలో కొన్ని భాగాలకులైనను, ఆధారభూతముగ నున్నది. కాని, అనంతపురమండలము, తుంగభద్రనాలను పొందునంతటి భాగ్యమును యిడివరకు నోచుకొనలేదు. ఈమండలములో ముఖ్యనదులుగ నున్న పినాకిని, చిత్రావతినదులు, కొన్ని ప్రదేశములలో వ్యవసాయమునకు ఉపయోగపడుచుండుట వాస్తవమే. కాని, విటలు కలుగుచుండు ప్రయోజనము, జిల్లాప్రజలకు చాలా అల్పమనియే చెప్పవచ్చును. ఇక జిల్లాలోనుండు చెరువులన్నియు కేవలము నర సుమీదనే ఆధారపడియుండుటచే వర్షము ఏకా రాముచేతనో, తక్కువగ పడుచుండు నీకాలములో ఆచెరువులు కూడా పూర్తిగ నిండజుండును. కాబట్టి, ఈజిల్లా కొన్ని భాగాలలో లేక, జిల్లా అంతయునో క్షౌమదేవతకు ప్రతివత్సరము బోయగుచున్నదన్న అతిశయోక్తి కానేరదు. 1920-వ సంవత్సరము మొదలుకొని, యిప్పటివరకు జిల్లాలో కొన్ని భాగాలములై నను ప్రతివత్సరము క్షౌమబాధచే బీడింపబడుచున్నది. 1923-24-వ వత్సరములలో కడుదుర్భిక్షము. 1925 కొంతపంట అనగా 6 అణాలను మింగలేదు. మరల ఈతూరి దుర్భరక్షౌమము.

ఇది అనంతపురమండలచరిత్ర. 1924-వ సంవత్సరములో కొంతపంట పండుటచే, ప్రభుత్వాధికారులు అదివరకు నిలుపుదల చేసియుండినపన్ను తీకావివాదాలు వసూలుచేయ మొదలిడిరి.

తమ హక్కు-బాధ్యతలెవ్వయో గుర్తింపలేని అజ్ఞానస్థితిలో నుండుటచే రైతు ప్రభుత్వాధికారులచేయు ఒత్తిడికి వేరుమార్గము దోచునివారై ఋణమైననుచేసి సర్కారుకృషివలసినమొత్తము చెల్లించక తప్పదాయెను. ఈతూరి వర్షము కొద్దిగపడినపుడు రైతులనుగూడ అప్పుచేసి వేయవలసివచ్చినది. కాని రైవాసుగ్రహము లేమిచే, అనేక గ్రామములలో విత్తనముకూడ నెనుదిరుగ లేదు. ప్రభుత్వాధికారులు వారవారము ప్రయరించు రిపోర్టులను బట్టిచూచిన ఉరవకొండ ప్రాంతములో త్రాగుటకు నీరుదొరకుటకూడ కష్టమనియు, గుత్తి తాడిపత్రి తాలూకాలో వర్షములేక మొట్టపెరంతయు ఎండిపోవుచున్నదనియు, వ్రాసినారు. తిండిధాన్యపు ధరలకూడ పెరుగుచున్నవని వ్రాసినారు. ఏవోకొన్ని చెరువులు కాలవలక్రింద తప్ప మిగతప్రదేశములలో, పైరుకు చాలానంత నీరులేదు. దీనినిబట్టియే, జిల్లాలో ఈతూరిక్షౌమము తప్పనిసరియని తేలుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో రైతుకు కాపాడుటకు, పన్ను త్రోసివేయడమే కాక పశువులకు గడ్డికని, మనుష్యులకు కూడిదొరకుటకు నవకౌశలము కల్పించవలసిన విధిగానున్నది.

ఈవిషయములో మాజిల్లా ప్రతినిధులుగనుండు శ్రీయుతులు ఓబిరెడ్డి, నారాయణరెడ్డిగార్లు ప్రశంసనీయముగా పని చేయుచున్నారు. శ్రీయుత నారాయణరెడ్డిగారు ఉరవకొండ ప్రాంతము సంచారముచేసినచి. శ్రీయుత వోవిరెడ్డిగారు రెండురోజులుగా తాడిపత్రి తాలూకాలో సుమారు 20 గ్రామములకు పైబడి సంచారముచేసి వచ్చిరి. ఈ డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారుకూడ వీరిని వెంబడించి రైతుల దుస్థితిని స్వయముగా చూచినచిరుట. వీరు గ్రామములలో పంటల మొద్యుల కొని 8 అణాలవరకు అంచనావేసి, ఈ గ్రామములవారికి పన్ను త్రోసివేతకై పై అధికారులకు వ్రాయునట్లు తెలియుచున్నది. ఇదంతయు శ్రీయుత ఓబిరెడ్డిగారికృషి. ఇంతమాత్రముతో అధికారులు తృప్తిచేందక, పశువులు గడ్డిలేక ప్రజలు అన్నములేక మాడిపోవుటకు ముందే వారిని కాపాడుటకు తగిన సౌకర్యముల సేర్పరుపవలయును. ప్రభుత్వాధికారులు సకాలమునకు ప్రజలయెడ, తమ విధుక్తధర్మము నెరవేర్చుటకు జిల్లా ప్రతినిధులును రైతులును కృషిపల్వెదరుగాక.

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

3351 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, శుక్లవస్త్రము, అతియూతము మొ॥వాటిని పొంది బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట వల్ల సాధ్యము. 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 ఐ. సి. 0-6-0. ఐ. కి. ఏ. అందుకో, అయ్యుర్యదనమాజం, పెరిచేపి, (నెల్లూరు)

గుంటూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

టవున్ హైస్కూలు పాఠవిద్యార్థిసంఘము

జనవరి 1:—మానగరమునగల హిందూయున్నత పాఠశాల పాఠవిద్యార్థిసంఘపు పంచమ వార్షికోత్సవము నిన్న అతియంతసాహసముతో జరుపబడినది. ఇదివరలో యీపాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగనుండి బాలర భక్తివిశ్వాసములకు పాత్రుడైన శ్రీయుత ఎస్. యస్. వెంకట్రామయ్యగారి యాగమన మాసభాసమావేశమున కతియంతసాహసము నొసగెను. వారు మహానందిలో ఉపాధ్యాయుల రాష్ట్రీయసభకు వెవలియించు కరుచెంచిరి. పాఠశాలపు ప్రాతవిద్యార్థులందరు షుమారు 150 మందివరకు సమావేశమైరి. ప్రాతఃకాలముతయు యీపురాతన విద్యాలయమునం జడివినవార లన్వోన్య పరివయములతో జరిగెను. కార్యదర్శిగారగు కొంపల్లి రామనాథముగారి యంతసాహసముతో పనిజేసియుండిరి. వచ్చినవారికి భోజనసదుపాయములు మున్నగునవి జేయుటలో శ్రీయుతులు రాయప్రోలు లింగన సోమయాజులుగారు తిరుమలరావు శంకరనారాయణ శెతారామశాస్త్రిగార్లు మున్నగువారు సహాయులైరి. భోజనాంతమున విషయనిర్ధారణసభ సమావేశమైనది.

శ్రీయుత కోడూరి చంద్రశేఖరముగారి ర్యక్తుతవహించిరి. చాల తీర్మానములు జేయబడినవి. ముఖ్యముగా పాఠశాల పరిపాలనాసంఘ ప్రాతినిధ్యము బాగుగ లేదనియు, అందు 20 మందిమాత్రమే నెలకు 2 రూపాయలవంతున చందా లిచ్చుచు ఉపాధ్యాయులజీతము గ్రేడులు, ద్రవ్యాభావమువలన తగ్గించుట పాడిగాదనియు, 2 రూపాయలిచ్చు ప్రతివానిని సాంఘికవిగా దీసికొని వారలలో 20 మందిని పరిపాలనా సంఘముగ దీసికొనవలయుననియు వారిలో మరల 2/3 వంతు ప్రాతవిద్యార్థులే యుండవలయునను తీర్మానము చాలకాలము తీవ్రచర్చ జరిగిన తరువాత యొప్పుకొనబడినది. తరుపరి ఫలహారానంతరము సామాన్యసభాసమావేశము జరిగెను. శ్రీయుతులు సోమయాజులుగారు బుద్ధిరాజు రామచంద్రరావుగారు దామరాజు పుండరీకాక్షుడు లక్ష్మీపతిగారు ద్వువన్యించిరి. శ్రీయుత వెంకట్రామయ్యగారు మి.ఎ.కా.లేజి 1 నుగ్రేడుకా లేజిగాబడగా యీపాఠశాల ఇంక యిదేతీరుననుండుట బాగుగ లేదనియు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకింతురు అయోమార్గములతో ధూమధూయిష్టముగానున్న విజయవాడకంటె అమరావతియందో లేక గుంటూరునందుంచుటయో మంచిదనిజెప్పిరి. మాతృవిద్య ప్రధానముగ నెంచబడనంతవరకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనాసాఖ్యము ఆంధ్రులకు లభ్యముగానట్లే యెంచబడునని జెప్పిరి. పంచనశతంబులతో సభ ముగిసెను.

రెండవదినమురాత్రి రాధాకృష్ణ యను నాటకము వెంకట్రామయ్యగారి గౌరవార్థ మాడబడినది. రాబడి వారితైల చాయాపటమునకు వినియోగింపబడునని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రకటనమైన పీఠిక వ్రాసియున్నారు.

ఇందు ప్రాసీనాచార్యా వీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వకవుల ప్రయోగము లుదాహరింపబడినవి. తెలి విక్కిలి గులభము. విధ్యాధ్యులు, పండితులు భాషాభివృద్ధిగూడ జరుపవలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతకుమున్ను తెలుగులో లేదు. రెండుభాగాములు 14 ప్రకరణములు. 360 పుటలు రెండు సంపుటములు పోస్తేజికాక రు 1-4-0 రెండు కలసిన టైడు 1-8-0 ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాల లక్షణము 0-8-0 కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 8170 ఇన్నీ నుకేట, రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ సం॥ జనవరి 6-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

మియాలు బా 1-కి రు 80 0 0	మొదలు 98 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 గలవి రు	14 0 0	14 10 0
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో ,,	16 0 0	17 0 0
డిల్లి ,, డిబ్బో ,,	17 0 0	17 4 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	9 10 0	10 0 0
నువ్వులు ,, ,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో ,,	13 0 0	15 0 0	
పెసలు ,, డిబ్బో ,,	15 0 0	16 0 0	
మినుములు ,, డిబ్బో ,,	16 8 0	18 0 0	
ఉలలు ,, ర 165	,,	9 0 0	9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1-కి,,	45 0 0	48 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	,,	40 0 0	42 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 107 మి.కొ.నూనె			98 0 0
అముదము బా1-కి ,,	100 0 0	101 0 0	

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	,,	66 0 0	62 0 0
కురపసుపు ,,	15 0 0	25 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	182 8 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మాణుగు 1-కి	రు 40,45		
కాశపాస్తిపాయకట్టు ,,	,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,,	31 8 0	56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,,	31 0 0	35 0 0
చిదరం ,,	,,	31 0 0	38 0 0
రవుండు ,,	,,	31 0 0	34 0 0

6. నూలు.

పుట్లూరు యేనుగ నెం 80 పె.తై 1-కి	,,	5 4 0	
నూళ్యేనుగ నెం 20	,,	6 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ	,,	6 6 0	
నెం 24 ,, లాకి ,,	,,	6 4 0	
నెం 60 ,, కారం ,,	,,	9 2 0	
నెం 80 జమ్మరు ,,	,,	7 8 0	
నెం 40 ,,	,,	9 14 0	
నెం 44 ,,	,,	5 1 0	
నెం 14½ పాండిచేరి	,,	6 6 0	
నెం 12½ న్యూకాటన్	,,	5 0 0	
నెం 14½ న్యూకాటన్	,,	6 6 0	
నెం 10½ కోయంబత్తూరు	,,	5 8 0	
నెం 12½ ,,	,,	5 9 0	
నెం 14½ ,,	,,	6 8 0	
నెం 12½ చాళ్	,,	5 4 0	
నెం 16½ ,,	,,	5 0 0	

7. దూది.

బోండావెట్టు బారువ 1 కి	రు 300 0 0	
పల్నాడుదూది ,,	,,	145 0 0

8. లోహములు.

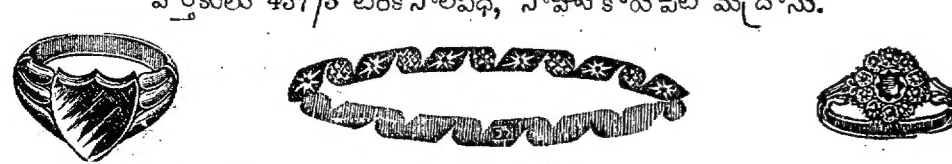
వెండి 100 తులంకు	,,	57 12 0	58 0 0
బంగారు, తులము 1-కి	,,	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి	,,	13 8 0	
ఇత్తిడి బా 1-కి	,,	238 0 0	243 0 0
రాగి డిబ్బో	,,	258 0 0	260 0 0

కొనుబంగారునునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలిపిడి, సాహుకారుపేట మద్రాసు. 3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాలట్రాగును ఉచితముగ పంపబడును.

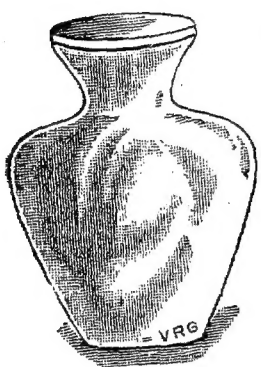

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, వేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

వర్తకుల కొకసలహా!

ఆలోచన ఎందుకు! నిర్భయముగా వారివారి స్వస్థలములనుండియే
లాభమును శ్రమపడకయే గడించవచ్చును.

ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును మాకు ఏజంట్లు కావలెను. వారికి వెండి, బంగారునగలు, పాత్రలు, వేడుక సామానులు, పుష్కరాగములు, కేంపులుచే కట్టబడిన మోపులు, తోడులు, చేస రీలు, మొదలగునవి త్రోకుగా సరఫరా చేయబడును.

సవరం బంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ నియ్యబడును.

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25, మైసాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తంబివిలాసము "ఉమ్మడియార్" టెలిఫోన్ నెం. 2802.

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నది.

ప్రతిమాసము

7-వ తేదిన తప్పక

ప్రకటితమగుచున్నది.

సంవత్సర చందా
రు 6-0-0;

ఆరుమాసములకు
రు 3-0-0;

విశిష్టత్రిక
అ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన రంగులచిత్రపటములు, ఇతర చిత్రపటములు,
ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.

విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రవిచిత్రము లగనట్టియు,
నవీనభావ పరంపరలతో నిండినట్టియు పద్యములు కథలు ప్రచురితము లగుచున్నవి.

జనవరిమాసమునుండి ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకును వ్యాసకర్తయొక్క ఛాయాపటము కూడ యుండగలదు.

నూతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే
రచియింపబడిన శ్రీనాథుడు (అను నాటకమును)

క్రొత్తపల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము (అను నవలయును)

ప్రతిమాసమునను కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.

చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తమము.

విలాసము:- భారతి కార్యాలయము, తపా పెట్టె 212, మద్రాసు.

వెలువడినది.

త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఓంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర,
దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క
శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల
చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు
గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 కు, చెన్నపురి.

హిందూజన్మ రెన్యూ (18-10-26)

బొంబాయి జీవభీమాకంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908
అన్నివిధములైన నటువంటి జీవభీమాపోలీసులను ఇచ్చు
మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

3194

(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము
(3) ఆటోమేటిక్ బాక్ షర్ ఫీచర్. (4) ధారాశ్రమైన మర
తులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన
తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరముకు నీదిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch

Post Box No. 337

Mount Road, Madras

**1926 - 1927 సం॥రమునందు
చెన్న పురి పందెములు**

గిండ్రి

స్ప్రింగ్ మీటింగు (4 దినములు)

మొదటిదినము, శనివారము

8-1-1927

ప్రథమ పందెము

గవర్నరు గారి గిన్నె

మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు

అజీర్ణముకు - పుంస్త్రవలోపమునకు

మద్రాసు 45 బందరుపీఠియందున్న అమృతరత్నాకరము
వారి వీర్యబంధు మంచిశిక్ష క్తినిచ్చి పుంస్త్రవలోపము పోగొట్టి
నది వెంటనే మరి 3 సీసాలు పంపండి. (సం) జె. బి. దాస్
గుప్త పాప్రయిటర్ ఫ్రైన్ ఆర్ట్స్ గ్యాలరీ చిట్టగాంగు.

ప్రాచీనార్యక థావళి గ్రంథమండలి

పూర్వహైందవవిజ్ఞానమువైపుగోష్ఠినిహావలోకము.

అస్తాదశపురాణములలోనున్న యద్భుతకథలు ము
సుబోధమగు వచనములో ప్రకటింపబడుచున్నాము.

‘భారతకథావళి’ ప్రథమగ్రంథము

తెలుగు భారతములో లేనివికూడ మూలమునుండి తీసి

28 కథలను సులభశైలిని వ్రాసితిమి. సమస్తవీరులును, యుక్తు
లును, ధర్మములును గలవు. వెల చందాదారులకు 0-8-0.

యితరులకు 0-10-0. చందాదారులకు ప్రవేశరసుము 0-2-0.

రాబోవుగ్రంథరాజము భాగవతకథావళితయారగుచున్నది.

వలయువారు: కం. పీ. బసవరాజుగారు, ఆంధ్రగోష్ఠివిద్యాల
యము-కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలయు.